

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروۆتۆکۆلەکان

١٢٢

سالی/٢٠٢١ - بەرگی سەدو بیست و دوو

چاپی یەكەم/سالی ٢٠٢٣

پیریسٹ

۵ ل	چوارشہ ممہ ۲۰۲۱/۹/۱	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۱) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۳۷ ل	پیئجشه ممہ ۲۰۲۱/۹/۲	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۲) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۸۱ ل	سیئشه ممہ ۲۰۲۱/۹/۷	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۳) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۱۱۱ ل	سیئشه ممہ ۲۰۲۱/۱۰/۲۶	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۴) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۱۱۵ ل	چوارشہ ممہ ۲۰۲۱/۱۰/۲۷	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۵) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۱۱۹ ل	شه ممہ ۲۰۲۱/۱۱/۹	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۶) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۱۷۹ ل	سیئشه ممہ ۲۰۲۱/۱۱/۲۳	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۷) خولی پیئجه می هه لېژاردن
۲۱۹ ل	چوارشہ ممہ ۲۰۲۱/۱۱/۲۴	پرپوٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (۸) خولی پیئجه می هه لېژاردن

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك مەم.

بەريز مەم اسكندر مەم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بارتەقاي ئەوھى ئالا گرنىگە بۆ ھەر ولاتىك، لە ھەموو ولاتىك پاراستنى كەرامەتى ئىنسان ئەولەوييەتە، بە ھەزاران فەيلەسووف و نووسەر و بىرمەند داكۆكى لە كەرامەتى ئىنسان ئەكەن، دژى ئەوھىن شتىك بەلا پى بىرى، مەسەلەى قوتابيان غەدرىكى گەورەيان لى ئەكرى بەرامبەر دەرمالەيان، ئەوھىيان بۆ چارەسەر بىرى، ئەو شتە جوزئىاتە حەل ئەكرى، ھەموومان ئەزانىن رىز لە رەمزەكان ئەبى بىرى، دوو، ئەمەوى شتى باس بىكەم، مەسەلەى ئەو دەرمالەيە كە باس ئەكرى بگەپىندىتەوھە و سەرۆكى فراكسىۆنى يەكىتتە ئاماژەى بەو رەقەمانە كرىد، پىم باشە و پىويستە نىكەى (۱۶) پەيمانگەى ھونەرەجوانەكان ھەيە سەر بە وەزارەتى پەرورەدن، ھەر دەرمالەيەك ئەگەپىتەوھە، پىويستە پەيمانگەى ھونەرەجوانەكان و پەيمانگانى تىرىش بگىتەوھە و ھاوشانى بۆ ئەوانىش ئەكرى، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئالا زۆر گرنىگە، بەلام ئىمەو بۆ خۆم قسەم كرىدوھە لەگەل مودىرى ئاسايش و پۆلىسى سلىمانى، جىگىرى وەزىرى ناوخۆ كە لە سلىمانىيە ئەو بابەتە پىويستى بە تەحقىقە، ھەندى چاوپى تەحقىق بىكەن، مەرج نىيە ئەوانەى كرىدوويانە خويىندكار بن، بەريزان بە گەرمى بەخىرھاتنى بەريز وەزىرى ناوخۆ و شاندى ياوھرى ئەكەين، فەرموو كاك شوان.

بەريز شوان كرىم محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

داوا ئەكەم بابەتى (۱۸) مووچە لە پىرۆتۆكۆل بسرىتەوھە، يان بەلگە پىشكەش بىرى يان بسرىتەوھە، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

راستى ئەو قسەيە زۆر جار وتراوھە و لە شوينى تىرىش گويمان لى بوو، پىويستى بە بەلگەيە و ھىچ كەس بەلگەى نىيە، ئەگەر ھەبى و ئىمەش بزائىن كەسى ھەيە (۱۸) مووچە وەرنەگرى موخالەفەى قانوونى چاكسازىمان كرىدوھە، با دەست بەكۆبونوھە بىكەين، فەرموو بەريزان ھەمووتان ئەسلى پىرۆژە ياساكەتان لەلايە، راپۆرتەكەشتان لاىە، ئەسلى ئەوھەيە بەپى پەيرەوى ناوخۆ ئەبى ھەردووى بخوئىنەوھە و يەكى بىكەينە بنەما، پىتان ئاسايىيە لەبەر گەرانەوھى كات و پىشتىرىش لاتان بوو يەكسەر ئەو بابەتە بخەينە دەنگدان كە راپۆرتەكە بىرىتە بنەما؟ كى لەگەل ئەوھەيە راپۆرت بىرىتە بنەماى موناقتەشە؟ (۸۲) كەس، راپۆرتى لىژنە تايبەتمەندەكان ئەكرىتە بنەماى موناقتەشە، بەخىرھاتنى وەزىرى ھەريم بۆ كاروبارى پەرلەمان ئەكەم، فەرموو.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستان.

بابەت/ راپۆرتى لىژنەى تايبەتمەند كە راستاندنى بۆ كراوھ لەلايەن لىژنەى كاروبارى ياسايى:

ليژنەى كاروبارى ياساى رۆزى دووشەمە رېكەوتى ۲۰۲۱/۱۱/۸ كاتژمىر (۱۰) ى پيش نيوەرۆ
كۆبۈنە ۋە خۇي ئەنجام دا بە مەبەستى پىداچوونە ۋە دارشتنى ياساى و دلنيا بوون لە دژ
نەبوونى دەقەكان لەگەل دەستور و ياسا كارپىكراۋەكان بەپىى حوكمەكانى ماددە (۸۵)
برگەكانى (۳، ۱) تايبەت بە راپۆرتى ليژنەى ناوخۆ و ئاسايش و ئەنجومەنە خۇجىيەكان
سەبارەت بە خويندنە ۋە دووهم بۆ پرۆژە ياساى كۆمپانیا ئەمىيە تايبەتەكان لە ھەرئىمى
كوردستان-عيراق، ليژنەى ياساى ئەو دارشتنە ۋە خوارە ۋە پى پەسندە: سەبارەت بە
ناونيشان بەو شىۋەيە:

پرۆژە ياساى كۆمپانیا ئەمىيە تايبەتەكان لە ھەرئىمى كوردستان-عيراق.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سەبارەت بە ناونيشان كى قسەى ھەيە؟ فەرموو كا مەلا ناصر.

بەرپۆز عبدالناصر احمد على:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ناونيشان پرۆژە ياساى كۆمپانیا ئەمىيە تايبەتەكان لە ھەرئىمى كوردستان-عيراق،
تەبەن وشەى ئەمنى عەرەبىيە، پىويستە بكرى بە پرۆژە ياساى كۆمپانیا پاسەوانە تايبەتەكان
لە ھەرئىمى كوردستان، لە زۆرەيە ماددەكانيش ئەو ووشەيە بگۆردى، سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كا عەلى.

بەرپۆز على حمە صالح:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

خۇي ناونيشانەكە ئەخويندرئىتە ۋە عىيارەتەكە لە ۋەيە ئەو كۆمپانیايانەى كەرتى تايبەت،
يەنى رېكېخىنە ۋە كە ئىستا ياساين نىيە، لە زمنى قانونىك، فكرەى من ئەو ۋەيە حكومەت
خۇي، ئەكرى سىكتەرەكانى تر بگرئىتە ۋە لە ۋە قانونە ۋە دەست پى بکەين بۆ كۆمەليەك
قانونى تر بتوانى كۆمپانیاى تايبەت بە خۇي ھەبى، سەرچاۋەيەكى داھات دروست بكات، بۆ
نمۈنە، زۆرجار ئەبىن ئەو رېكخستە ۋە پاسەوانىيە روو بدات لە سەرچەم بوارەكان،
بەرگرى و فرىاكەوتن و زېرەقانى، مىلاك زىاد ئەبى، باشتەر وا نىيە ئەو مىلاكە لە زمنى
كۆمپانیايەك رېكخەينە ۋە، ناتوانى موچەى خەلك بېرى، ئەبى بە سەرچاۋەيەكى زۆر گەرەى
داھات بۆ دەولەت، بۆيە فكرەى من ئەو ۋەيە پرۆژە ياساى كۆمپانیاكانى پاسەوانى چ پەيوەندى
بە كەرتى تايبەت و گشتى بگرئىتە ۋە، واتە لە ۋە قانونە بتوانين رېگەى قانونى بدۆزىنە ۋە، بۆ
ئەو ۋەيە حكومەت مافى ھەبىت كۆمپانیا تايبەت بە خۇي دروست بكات كە نىيەتى، ئەگەر لە ۋە
سەرکەوتو بووين ئەتوانين لە بوارى ئەنتەرنىتيش بىكەين، لە بوارى تريش كە سەرچاۋەى
داھات ئەبى، سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۇستا ئەبو بەكر.

بەرپز ابوبەكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو پرۇژە ياسايە گرنىگە، بەلام بە مەرجى چوارچىۋەيەكى ھەبى و چاودىرى ھەبىت، ئەگەرنا بوونى ئەو كۆمپانىيە نەبىتتە ئەۋەى كەسەرچاۋەيەكى ئىحتىكار بى و كۆمەلى كۆمپانىيا بىمىنەۋە و بچووكەكانىش بە تۆرەكەۋە بن، بە ناۋى سكيورىتى و ئەمىيەۋە پارەيەكى زۆر ئەروا، مەعقول ھەبە بازىگان لە ماۋەى (۱۵) سال بويىتتە مليۇنير، شوپنى ھەبە لە ھەولير و سليمانى موتابەعەى ھەردوو كيانم كىدوۋە، يەكى (۵۰۰) مەخزەنن، بۇ ھەر مەغزەنىك (۱۰۰) ھەزار دىنار لە خاۋەن مەخزەنەكان ۋەرئەگىرپت، يەكى (۱۰) سكيورىتيان داناۋە كە (۵) مليۇن دىنار، ئەو پارە زەبەلاخە ئەرواتە ناۋ باغەلى كۆمپانىياكان، پرسىارىشم ناردوۋە بۇ ۋەزارەتى ناوخۇ يەك سالە ۋەلامى ئەو پرسىارەم بۇ نەھاتتەۋە، ئەسلەن ۋىنەى كۆمپانىياكەشم گرتوۋە، كابىنەيەكى دوو بە سىپى داناۋە ناۋى ناۋە كۆمپانىياى سكيورىتى لە سليمانى و لە ھەوليريش بە ھەمان شىۋە، ئەۋە بواريكى ترە بۇ دەۋلەمەند بوونى نارپەوا، ئەگەر كۆنترۆل نەكرى و ھەندى لەو كۆمپانىيايانە بە داخەۋە بېشمەرگەى زىرەقانى واجبى تىدا ئەگرن، دوو موۋچە ۋەرئەگرن يان يەك موۋچەيان ئەدرىتى و ئەچىتتە باغەلى كۆمپانىياكان، بۇيە پشتىۋانى ياسايەك ئەكەين كە داھات بگىرپتەۋە بۇ حكومەت، نەك بىتتە ھۇى دەۋلەمەند بوونى نارپەواى كۆمپانىياكان، سوپاس.

بەرپز د. رپۋاز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك سىروان.

بەرپز سىروان فرج محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ناۋىشانى پرۇژە ياساكە ھاۋپاى كاك عەلى و كاك مەلا ناصر، ئەگەر ناۋى كۆمپانىياى ئەمنى بى، ئەمنى ۋلات يان ھەر شوپنىك لە دەسلەتتى ۋەزارەتى ناوخۇ ھەموو ۋلاتىكە، ئەمن و ئاسايش زانىارى كۆئەكەتەۋە و شت ئەھىنى و داخلى كۆمپىوتەرى ئەكات، ئەو كۆمپانىيايانە پاسەۋانن لەو شوپنە شت نەقل ئەبى، بۇ نموونە ئەگەر پاسەۋانى كۆمپانىيايەك بن يان ستىيەك يان نادى، تەنيا بۇيان ھەبە لەو كەسە بپرسن بۇ ئەچىتتە ژوورەۋە و دىتتە دەرەۋە، چەكت پىيە، بۇ ئەۋەى كورتى بكەمەۋە، كاك عەلى پىناسەكەى جوان كرد، پشتگىرى ئەو دوو بەرپزە ئەكەم، ئەۋانە كۆمپانىياى ئەمنى نىن، كە وتت ئەمن ئەچىتتەۋە خانەى ۋەزارەتى ناوخۇ، ئەگەر ۋابىن زىادە و ۋەزارەتى ناوخۇ ئەبى ئەو ئىشە بكات و ئەمنى لابەن، سوپاس.

بەرپز د. رپۋاز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ۋەزىرى ناوخۇ قسەتان ھەبە؟

بەرپز رىبەر احمد خالد/ ۋەزىرى ناوخۇ.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپزان، خۇشحالين ئەمپۆ لە خزمەت ئىۋەين بۇ گفتوگۆى زياتر لەسەر پرۇژە ياساى كۆمپانىيا ئەمىيە تايبەتەكان لە ھەرىمى كوردستان، ئەو پرۇژە ياسايە لە لىژنەى ناوخۇ بە ئامادە بوونى بەرپز سەرۆكى پەرلەمان و بەشىكى زۆر لە ئەندامانى پەرلەمان و لىژنەى ياساى گفتوگۆى تىر و تەسەلى لەسەر كراۋە، پىم ۋابىن ھىچ پرۇژە ياسايەك بەقەد ئەۋە گفتوگۆى لەسەر نەكراۋە،

زۆرۈك لىق ۋە بەرپۇزىنەنى كە ئەمپۇش پېشنىيارىيان ھەيە لە دانىشتەنەكان ئامادە بوونە، ۋە ئامى ئەو پىرسىيارانەيان ۋە گرگرتۇتەۋە، بەلام من لەسەر ناۋنىشانەكە پىم وايە دەقاۋ دەق ۋەكو خۇى تىپەرئى ۋە ھىچ دەستكارى نەكرئى، چونكە ئەۋە بە ئىنگىلىزى (سىكىۋىرىتى پرايىقىت كۆمپانى)ە، ئەۋە داھىنانىك نىيە، ئىمە لە خۇمانەۋە دروستمان كىرىپى، لە ھەموو ۋلاتان ھەيە، ئەركى كۆمپانىيائى ئەمنى تايىبەتە جىاۋازە لەگەل ھكۈمەت، پىم وايە ئەۋە لىژنەى ياساى شىتىكى باشە ۋەكو خۇى تىپەرئى، سوپاس.

بەرپۇز د. رپۇۋاز فائىق ھسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو ماددەى يەك.

بەرپۇز بۇزار خالىد ەباللە:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى يەك:

بۇ مەبەستى ھكۈمەكانى ئەۋ ياسايە ئەۋ دەستەۋازنەى خۋارەۋە ماناكانى بەرامبەرىيان ئەگەينن:

۱- ھەرپىم - ھەرپىمى كوردستان- عىراق.

۲- ۋەزارەت - ۋەزارەتى ناۋخۇى ھەرپىم.

۳- ۋەزىر- ۋەزىرى ناۋخۇى ھەرپىم.

۴- بەرپۇبەرايەتى - بەرپۇبەرايەتى كۆمپانىيائى ئەمنىيە تايىبەتەكان لە ۋەزارەت.

۵- فەرمانگەى ياساى- فەرمانگەى ياساى لە ۋەزارەت.

۶- كۆمپانىيائى- ئەۋ كۆمپانىيائى ئەمنىيە تايىبەتەنەيە كە لە ھەرپىم دامەزراۋە يان لقى كۆمپانىيائىكى بىيانى تۇمار كراۋ لە ھەرپىم بەپىيى ياساى كۆمپانىيائىكى عىراقى ژمارە (۲۱)ى سالى ۱۹۹۷ ى ھەموار كراۋى بەركار لە ھەرپىم، كە بەپىيى ھكۈمەكانى ئەۋ ياسايە مۇلەت درۋان.

۷- كارمەند - ئەۋ كەسەيە كە كارى ئەمنى ئەكات لە كۆمپانىيائى بەپىيى گرپىبەستىكى پەسند كراۋ لەلايەن فەرمانگەى ياساىيەۋە.

۸- سەگى پاسەۋانى- ئەۋ سەگەيە بۇ كارەكانى پاسەۋانى ۋ ئەمنى بەكاردىت.

۹- مۇلەت- رىگە پىدانى كاركردىنى كۆمپانىيائى ئەمنى تايىبەتە لەلدەن ۋەزارەتەۋە بەپىيى ھكۈمەكانى ئەۋ ياسايە.

بەرپۇز د. رپۇۋاز فائىق ھسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ (كاك مەم، موزدە خان، كاك سىروان، مامۇستا ئەبو بەكر، كاك فىصل، كاك ەلى، كاك عوسمان، كاك بەلپىن، كاك راھى، كاك شىخ زاھىر، ھەسىبە خان ۋ كاك نزار، لىزا خان)، فەرموو لىزا خان.

بەرپۇز لىزا فلك الدىن صابر:

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

دەست خۇشى لە ۋەزارەتى ناۋخۇ ئەكەم، تىبىنىم لەسەر برپگەى ھەۋتەم كە پىناسەى كارمەندى ئەمنى كراۋە تەنيا، بەلام بەپىيى ئىدارە زانستى ئىدارە كاتى كۆمپانىيائىكى روبىكى پىك دىت ھەيكەلىيەتتىكى ھەيە، ئەۋ ھەيكەلىيەتە كارمەندى ئىدارىش ئەگرىتەۋە، بۇ نەموونە ئەۋ

كۆمپانىيە موحاسىبى ئەۋى، بەرپوۋەبەرى ئەۋى، شەرت نىيە ئەۋەى ماركىتىنگ بۇ ئەۋ
كۆمپانىيە ئەكات كەسىكى ئەمنى بىت، بۇيە بەراى من كاتى پىناسەى كارمەند ئەكرى يان
برگەيەكى بۇ زياد بكرى، كارمەندى كارگىرى و كارمەندى ئەمنى لىك جيا بكرىنەۋە، لەبەر ئەۋە
ئەگەر بىت و بەۋ شىۋەيە بىننى لەگەل تاپتەلەكە ناگونجى، ئەۋكاتە ئەگەر پىرۇژە ياسايەكە بەۋ
شىۋەيە بىت پىرۇژە ياساى كارمەندە ئەمنىيەكان ئەۋە ئەگونجى، بەللام باسى مەنزومەى
كۆمپانىيە ئەكەى، بە گشتى ئەبى باس لە ھەيكەلىيەتى ئىدارى بكرى، باس لە كارمەندەكانى
تريش بكەى، ئەگەر بتەۋى كارمەندى خۇمالى لەۋ كۆمپانىيە دابمەزىنى ئەۋ كات بەس لەلايەنە
سكورىتەكەۋە سەيرى ئەكەى، كۆمپانىيە ئەتوانى بەرپوۋەبەرىكى بىانى بىنى، ئەتوانى
موحاسىبى بىانى بى، سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حىيىن / سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو كاك نزار.

بەرپىز نزار ملا عبدالغفار:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ۋىراى بەخىرھاتىم بۇ بەرپىز ۋەزىرەكان، ھەمان تىبىنى لىزا خانم ھەيە، پىشتىگىرى قسەكانى
ئەكەم، بۇيە پىشتىرىش لە لىژنە ئەۋ پىشنىارەم كر دوۋە، ئەبى بىر لەۋە بكرىتەۋە كارمەندانى
مەدەنى، جگە لە كارمەندەنى كارى ئەمنى ئەكەن ناويان بەپىنرى لە خالى ھەۋتم، سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حىيىن / سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو كاك فىصل.

بەرپىز فىصل عباس عولا.

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەخىرھاتىنى ۋەزىرەكان ئەكەم، لە ماددەى يەك برگەى (۸) سەگى پاسەۋانى، ۋشەيەكم ئىزافە
كر دوۋە، ئەۋ سەگە بۇ كارەكانى پاسەۋانى ۋ ئەمنى ۋ پىشكىن، ۋشەى پىشكىن زىاتر بۇ
سەگەكان بەكاردى، سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حىيىن / سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەلپىن.

بەرپىز بەلپىن اسماعىل حاجى ابراهيم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەخىرھاتىنى ۋەزىرەكان ئەكەم، تىبىنى من لەسەر برگەى شەش ۋ ھەۋتە، ئەۋەى شەشەم داۋاى
روون كىرەنەۋە ئەكەم، ئەللى ئەۋ كۆمپانىيە ئەمنىيە تايبەتەنەى لە ھەرپىم دامەزراۋە يان لقى
تۆمار كراۋى ھەيە، بەپىيى ياساى كۆمپانىيەكانى عىراقى ژمارە (۲۱) ى سالى ۹۷ ى ھەموار كراۋى
بەركار لە ھەرپىم، بەپىيى ھوكمەكانى ئەۋ ياسايە مۇلت دراۋە، بەپىيى ھوكمەكانى ياساى ژمارە
(۲۱) ى ۹۷ يان ئەۋ ياسايەى لەبەر دەستە؟ دوۋ، مەسەلەى كارمەند ئەۋ كەسەيە كارى ئەمنى
ئەكات لە كۆمپانىيە بە پىيى گرىبەستىكى پەسند كراۋ لەلايەن فەرمانگەى ياسايەۋە، كەسى
ئەيەۋى لە كۆمپانىيەكى ئەمنى كار بكات گرىبەستەكەى لەلايەن فەرمانگەيەكى ياسايى لە ناۋ

وہزارہتی ناو خۆ ئەبێ یان لە گەڵ کۆمپانیا ئەمنییە کە ئەبێ کە مۆلەت وەرئەگرێ لە فەرمانگە یاساکە؟ سوپاس.

بەرپۆز د. رۆواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک عوسمان.

بەرپۆز عثمان علی سمایل:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

بەخێرھاتنی وەزیرەکان ئەکەم، بڕگە ی ھەشتەم دیارە سەگی پاسەوانی کە بۆ کاری پاسەوانی ئەمنی، پێم باشە سەگی پاسەوانی بگۆردرێ بە سەگی پشکنین، وەک ئەوہی کاک فیصل وتی، ئەو سەگە یە بۆ کارەکانی پشکنینی ئەمنی بە کاردێ، ناکرێ بە کارمەندی بڵین کارمەندی پاسەوانی و لە گەڵ ریزم بڵین سەگی پاسەوانی، دوو شتی زۆر ناجائیزە، پێم باشە بگۆردرێ بەو شیوہیە، سوپاس.

بەرپۆز د. رۆواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک مەم.

بەرپۆز مەم بورھان محمد قانع:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەوہ بەرپۆز وەزیری ناو خۆ باسی کرد دەستەواژە ئینگلیزیە کە کتومت ھاتووہ، بە لادم من پێم باشە بە نەیسبەت بڕگە ی چوارەم کە بەرپۆز بەرایەتی، بەرپۆز بەرایەتی ھێزەکانی پاسەوانی تاییەت بێ لە وەزارەت، لە تەفاصیل ئەو بەرپۆز بەرایەتی ئیشی ریکخستنی کاروباری کۆمپانیاکانە کە ھێزەکانی پاسەوانی تاییەت، بۆ بڕگە ی ھەوتەم کارمەند، ئەو کە سە یە، پێشنیازی ئەو یاسایە ئەکەم لیژنە ی یاسایی و ئەندامانی بەرپۆزیش، کارمەند ئەو کە سە یە لە کۆمپانیا یەکی ئەمنی کار ئەکات، بە پێی گریبەستیکی پەسند کراو لە لایەن فەرمانگە ی یاساییەوہ، یان دامەزراو لە وەزارەت، ئەو مەسەلە یە بۆ ئەوہی وەزارەت دەستی کراوہ بێ، بۆ ئەوہی بتوانی بیانگوێزیتەوہ بۆ کۆمپانیاکان، ھەلی دەرماند لە دەستی وەزارەت و حکومەت بێ نەک من کۆمپانیا یە کە ھە یە بە ئارەزووی خۆم (۵۰۰) کەسی بۆ دابمەزینم، ئەو چانسە بدرێ بە پێی مەرجەکان رابگەینرێ، بۆ ئەوہی بتوانی لە وەزارەت بە شیکیان بگوازریتەوہ و بە شیکێ تری وەرگرێ، بە نەیسبەت بڕگە ی ھەشتەم سەگی پاسەوان، ئەو سەگە یە بۆ کارەکانی پاسەوانی بە کاردێ، ئەمنی پێم وایە زیادە یە، سوپاس.

بەرپۆز د. رۆواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو مۆژدە خان.

بەرپۆز مژدە محمود محمد:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

یەک روونکردنەوہ یان تیبینیم ھە یە بۆ وەزیری ناو خۆ، ھەندێ پڕۆژە ی نیشتە جێ بوون ھە یە لە ھەولێر بە نموونە، ھێ شەخسە، بە لادم زێرەقانی یان کارمەندی سەر بە وەزارەتی ناو خۆ پاسەوانی ئەکات، بە لادم دنیا یە ک مەساریف ھێ بۆری نەوت کە ھێ حکومەتە ئەدریتە بە کۆمپانیا ی ئەھلی، بە لادم ئەو پڕۆژانە ی ھێ شەخسە کارمەندی وەزارەتی ناو خۆ پاسەوانی

ئەكات، ئەو چۈن ئەبى؟ لەكاتىدا مەسارىفى لەسەر حكومەتە، بەلام بۇرى نەوت ھى حكومەتە ئەدرىتە بە كۆمپانىيائى ئەھلى يەك دونيا پارە لە داھاتى ئەو ولاتە بۇ كۆمپانىيائى سكيورىتى ئەھلى ئەروات، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك شىخ زاھير.

بەريز زاھير محمد على حسين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەخىرھاتنى وەزىرەكان ئەكەم، تىببىنى من لەسەر سىياغەى بىرگەى شەشەمە، بىرگەى چوارەمىش، بىرگەى چوارەم بەريوہبەرايەتى كۆمپانىيا ئەمنىيە تايبەتەكان لە وەزارەت، لە بىرگەى شەشەم كۆمپانىيا ئەو كۆمپانىيا ئەمنىيە تايبەتەكانە لە ھەريم دامەزراوہ يان لقى كۆمپانىيايەكى بيانى تۆمار كراو لە ھەريم بەپىيى ياساى كۆمپانىياكانى عىراقى ژمارە (۲۱)ى (۹۷)ى ھەموار كراوى بەركار لە ھەريم كە بەپىيى ھوكمەكانى ئەو ياسايە موئەت دراوہ، پىم باشە ئەو بىرگانە جىگۆرپىيان پى بىرى، لەبەر ئەوہى لە چوارەم باسى كۆمپانىيا ئەكات، لە شەشەم پىناسەى كۆمپانىيا ئەكات، واتە پىناسەكە لە پىش ھاتنى وشەكە بىت، لەسەر بىرگەى شەشەم، ئەو كۆمپانىيا ئەمنىيە تايبەتەكانە كە لە ھەريم دامەزراوہ، واتە بەپىيى ئەو دامەزراوہ لە رابردوو دامەزراوہ، ئايا لە ئايندەش كۆمپانىيائى نوئىتر دانامەزرى؟ ئەگەر دانامەزرى، پىم وابى ئەگەر دامەزراوہ لەگەل ئامانجەكانى ياساكە يەك ناگرىتەوہ، بە نموونە بىرگەى يەكەم رىكارەكانى ماددەى (۲)، رىكارەكانى پىدانى موئەت بە كۆمپانىيا، كەوايە بەپىيى ئامانجەكانى كۆمپانىيائى نوئىش دادەمەزرى، بەو شىوہى لى بىرى باشترە، شەشەم (ئەو كۆمپانىيا ئەمنىيە تايبەتەكانە كە لە ھەريم دامەزراوہ يان دادەمەزرى)، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ھەسبە خان.

بەريز ھسبە سعید ابراھيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەخىرھاتنى وەزىرەكان ئەكەم، ماددەى يەك، بىرگەى شەش، ھەمان تىببىنى كاك شىخ زاھيرم ھەيە، لەبەر ئەوہى ئەكرى لە داھاتووش ئىمە كۆمپانىيائى تايبەتى لەو بوارە دامەزرىن، بۇيە پىويستە دامەزراوہ لە تەنىشتى دادەمەزرى، ھەروہا لە بىرگەى ھەوتەم پىشتىگىرى لىزاخان ئەكەم و بەو شىوہى دائەريژم، كارمەندى ئەمنى، ئەو كەسانەن كە كارى كارگىرى و ئەمنى ئەكەن لە كۆمپانىيا بەپىيى گرىبەستىكى پەسند كراو لەلايەن فەرمانگەى ياسايىيەوہ، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك راھى.

بەريز راھى رەھبەر ابراھيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تىببىنىم لەسەر خالى ھەشتەمە كە ئامازە بە جۇرىك لە ئازەل دراوہ، من ياساى پراھىتى سكيورىتى ئەلمانىيا و سوید و ھۆلەنداشم خوئىندۆتەوہ، ئەوان دەولەمەندن بەو جۇرە ئازەلەنە،

بە ھېچ شىۋەيەك لە قانۇن نەھاتوۋە، بەلكو كىردوۋىيانە بە رېنمايى، داواكارم بەشى پىنچەمى
ئەو پىرۆزە ياسايە لاپىرئ و بىرئ بە رېنمايى، سوپاس.
بەپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋكى پەرلەمان:
فەرموۋ كاك عەلى.
بەپىز عەلى حمە صالح:
بەپىز سەرۋكى پەرلەمان.

من ئەو تىبىنىيەشم پەيوەندى بەۋەى پىشووۋترم ھەيە، ھىوادارم ۋەزىرى ناوخۇ جواىم بداتەۋە،
ئايا حكومەتى ھەرىم ئىستا موبەرىرى خۇم، يەكى ئەلېم باۋەرى بەۋە ھەيە كۆمپانىيەك ھەبى
بۇ نموۋنە سەر بە ۋەزارەتى ناوخۇ بىت لە بۋارە ئەمنىيەكە، باۋەرى بەۋە ھەيە يا نا؟ ئەگەر نىيە
بۇ؟ چونكە ئەگەر باۋەرى ھەيە ئەمەۋى لەو پىناسە جىگىر بىرئ، ئەۋە ئىرادەيەكى زۇرە،
كۆمەلىك بۋار ھەيە ئەتۋانئ ئەو كۆمپانىيە حكومەت بەپىۋەى ببات، بۇ نموۋنە ھەموۋ ئەو
مەنشەئاتانەى ھى دەۋلەتن، حەقلى نەۋت و بۇرى نەۋت، پىرۆزەكانى نىشتەجى بوون،
سەرچاۋەيەكى ئىجگار داھات دروست ئەكات بۇ ئەو كارمەندانە، لە رابردوۋ واقىيەك ھەيە بۇ
ئەۋەى لىرە ھەل بىرئ، قۇرغىكارىيەكى گەۋرە ھەبوۋ، ئىستا كە قسە ئەكەم ئەۋە برادەرىك
نامەى بۇ ناردوۋم ئەلئ مۇلەتى كۆمپانىيەك داۋاى (۶۰۰) ھەزار دۇلارى لى ئەكرد، (۳۰)م پىدا
نەيدا پىم، واتە مۇلەتى پى نەدراۋە، تا مىۋنىك دۇلار رۇيشتوۋە مۇلەتى كۆمپانىيە ئەمنى و
بىرە زىاترىش، بەتايبەتى ئەۋەى سىقى ھەيە، ئەگەر ھەموۋى دەرۋەتى پى بىرئ ھەموۋى دى
ھەر كى پىرۆزەى نىشتەجى بوونى ھەيە بۇخۇى كۆمپانىيەك ئەكات، كى چۋار مەخزەنى ھەيە
ئەۋىش كۆمپانىيەك ئەكات، دىسان ئەكىد ئەكەمەۋە ئىرادىكى زۇر بۇ چەند كەسك كراۋە،
فكرەى ئىمە ئەۋە بوۋ دۋىنىش بۇ بەپىزت باسما كىرد، ئايا بەۋ قانۋونە ئەمانەۋى داھات بۇ
دەۋلەت كۆ بىكەنەۋە؟ يان ئىتارىكى قانۋونى نوئ بدەين بەۋ كۆمپانىيەنەى ھەيە، بەپىى
تەحلىلى من كۆمپانىا بچوۋكەكان لەۋانەيە پاشەكشە بىكەن ھەر نەمىن، دىسان ئەكىد ئەكەمەۋە
ئەۋە بىكەن بە دەرگايەك بۇ ئەۋەى حكومەتى ھەرىم بتوانئ، بۇ تەبىيەى ۋەزارەتى سامانە
سروشتىيەكان شەرىكەى تايبەتى خۇى ھەبىت، بۇ ۋەزارەتى ناوخۇ نەبىت؟ سوپاس.

بەپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋكى پەرلەمان:

فەرموۋ كاك سىروان.

بەپىز سىروان فرج محمد:

بەپىز سەرۋكى پەرلەمان.

دوۋ سەرنج ھەيە، ھەشتەم كە دىتە سەر سەگى پاسەۋان، ھاوراى كاك راھىم، ھەندى ۋلاتانى
پىشكەۋتوۋ سەگ بۇ پاسەۋانى بەكاردىن، بەلام لە ياساكە نىيە، پىم وايە لەبەر دوۋ ھۆكارە،
يەكىان ئىستا كارىكى باشە كە سەگىكى راھىنەر ئەۋ ئىشە بىكات، بەلام رەنگە تەكنەلۇجىا پىنچ
سالى تر پىشكەۋى شتى تر بىتە كايەۋە، خۇ دىسان ھەموۋارى ناكەين، ئەۋە بە رېنمايى ھەل
ئەكرى، خالى نۇ، سەبارەت بە مۇل، رىك نوۋسراۋە رېگەپىدانى كاركردى كۆمپانىيە ئەمنى
تايبەت لەلايەن ۋەزارەتەۋە، بەپىى ئەۋ ھوكمانە رېكئەخرى، لەبەر ئەۋەى قسە ھەيە كە ئەۋ
كۆمپانىيەنە بە شىۋەيەك بە خىزمايەتى ۋ ئەمانە كورپى بەرپىرس بوون بە خاۋەنى، پىم وايە

بنووسرى وردىنى بۇ ھەموو مۇلتىك پېش دەرىچىسى ئەو ياسايە دەرىچىسى، ئىنجا دووبارە تەقدىم بىرىتەو بە شىوازىكى شەفەف، سوپاس.
بەرىز د. رېواز فائىق حىسېن/ سەرۆكى پەرلەمان:
فەرمو مامۇستا ئەبو بەكر.
بەرىز ابو بكر عمر عبدالله:
بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگەى ھەوت دوو تېيىنىم ھەيە، ئەلى ئەو كەسەيە كە كارى ئەمنى ئەكات، ئەو كۆمپانىيە لە پىناسەكە ديارە ياساى كۆمپانىيە ئەمنىيە تايىبەتەكان، لە پرستگەكەو تا پاسەوان و بەرىبەر ئەكەونە چوارچىوۋى ئىتارى ئەمنىيەو، ھەر ئەو كەسەيە ئەو كەسەيە كە لە كۆمپانىيەكى ئەمنى تايىبەت كار ئەكات بەپىي گرىبەستىكى پەسند كراو لەلايەن فەرمانگەيەكى ياسايى، واتە ھەموو ئەگرىتەو، دوو، كە باسى كار ئەكرى ئايا ئەو كەسانە ئەكەونە ژىر چوارچىوۋى چ ياسايەك؟ ئەگەر ياساى كارى ژمارە (۷۱) ى سالى (۸۷) ە جياوازە، ئەگەر ياسايەكى ترە جياوازە بۇ ئەوۋى كە زەمانەت و حقوقى ئەو كارمەندە پارىزراو بىت، چونكە كۆمپانىيە ئەمنى تايىبەت ھەيە سەد كەسى لى كوژراو لە ماوۋى رابردو، چۆن مافىيان پارىزراو؟ سوپاس.

بەرىز د. رېواز فائىق حىسېن/ سەرۆكى پەرلەمان:
فەرمو ۋەزىرى ناوخۇ بۇ ۋەلامى پرسىارەكان.
بەرىز رېبەر احمد خالدا/ ۋەزىرى ناوخۇ:
بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

جۆرىك لە تىكەلكردن ھەيە لە بابەتى ئىشى كۆمپانىيە ئەمنى لەگەل ئىشى ھكومت، ئەو بەرىزانەى ئەپرسن ئايا ھكومت ئەتوانى كۆمپانىيە ھەبى؟ ئەكىد ئەتوانى، ئەو ۋە شتى نىيە، بەلام ئەبى بە ياسا رىكبىخىرى، ياسايەكى تر ئەبى دەرىچى بۇ ئەو بابەتە، لە سالانى زوو لە ئىداراتى ھەندەسى، ئەشغال و ئاۋەدان كىرەنەو كۆمپانىيە تىكەل ھەبوو، كۆمپانىيە تايىبەت بە ۋەزارەتى ئاۋەدان كىرەنەو ھەبوو كە ئەركى جىبەجى كىرەنى پرۆژەكانى ھەبوو، بەلام ئەو ئەزمونە سەرەكەوتوۋ نەبوو، ئەو ئەزمونىكى كۆنترۆل كىرەنى ھەموو ھەلەكانى كارە لەلايەن ھكومتەو، ئىمە ھكومتە تىكىن لە بەرنامەى كارى خۇمان كە پىشكەشى بەرىزتان كراۋە لەلايەن بەرىز سەرۆكى ھكومت باس كراۋە كە گىنگى بە پەرەپىدانى كەرتى تايىبەت ئەكەين، بۇ ئەوۋى ھەلى كارى زياتر لە دەرەوۋى كەرتى گىشتى دروست بىكەين و بارگران لەسەر شانى ھكومت و بوودجە و مووچەى ھەرىم كەم بىكەينەو، ئەو ۋەش دەرەفە تىكى زياتر ئەدات بەو گەنجانەى دەرىچىسى لە زانكو، ئەوانەى كە خويىندىيان تەواو كىرەو، فورسەتى ئىشە بەدەر لە كەرتى گىشتى، بۇيە ئىمە لەگەل ئەو نىن كۆمپانىيە ئەمنى تايىبەت سەر بە ھكومت بى، چونكە تىكەلاۋى لە ئەركى گىشتى و تايىبەت دروست ئەبى، قۇرغىكارىش دروست ئەبى لە نىۋان كەرتى تايىبەت لە تەرەف ھكومتەو، بابەتى سەگى پاسەوانى پىشكىن بىكەت يان سەگى پىشكىن بى ئەو مەۋزوعە لە ئەساسدا ئىمە خۇمان مولزەم كىرەو ۋەكو ھكومتەى ھەرىم بە ياسا، ئەگەرنا رېنمايىمان ھەبوو بۇ رىكخستى كارى كۆمپانىيەكان، من چەند جار ھاتمە لىژنە تايىبەتەكان لە

پەرلەمانى كوردستان لە دەرھەق داخووزى ئۆيۈە وتان رېنمايى بىكەن بە ياسا، ئىستا ئەلپىن بىكەن بە رېنمايى، ئىمە رېنمايىمان ھەيە ھەموو ئەوانەي لەو ياسايە ھەيە رېكخراو، بەلام ھەكو حكومەتتىكى بەرپرسىيار لە بەرامبەر پەرلەمانى كوردستان خۇمان مولزەم ئەكەين، ئىنجا لە كوئ پېتان وايە زيادە لە ياسا ھىچ كېشەمان نىيە، چونكە تەعلیمات بى يان ياسا خۇمان ئەركى خۇمان قورس ئەكەين، ھەر ياساكە ھەمووى بە رېنمايى رېكخراو، من كېشە نابىنم ئەگەر لە ولتتىكى ئەوروپى بە رېنمايى باسى سەگ كرابى، ئىمە لە كوردستان بە ياسا باسى بىكەين، چونكە ئاژەل چەندىن رېكارى ھەيە بۇ پاراستن، لە ھەرئىمى كوردستانىش سەربوردەيەكى باشمان ھەيە لەوئە ئاژەل و دارستان ئەبى پارپىزاو بن، ھەكو خۇى بى باشترە، بابەتى مۇلەتى كارمەند لەگەل كۇمپانىا يان ھەزارەتى ناوخۇ، خۇى كارمەند كۇمپانىا گرىبەستى لەگەل ئەكات، بەلام ئەبى لە فەرمانگەي ياسايى ھەزارەتى ناوخۇ تۇمار كرابى و رېگە پىدراو بى، بۇ رەواندەن ھەي ئەو مەترسىانەي ھەمووتان ھەتانە، ئىستا باس كرا رەنگە لە ھەندى شوئىنى نىشتەجى بوون ھىزەكانى فەرمى حكومەت پاسەوانى بىكات، يەكى لەو خالانەي ئەمانەوى ئەو بابەتە رېك بەخەين ئەوئە ئىتر نە پۇلىس و نە ئاسايش و نە پېشمەرگە و نە زىرەقانى و نە بەرگرى و فرىاكەوتن و نە كارمەندى حكومەت، ئەوئە مووچەخۇر بى ناكرى ببىتەو بەكارمەند لەو كۇمپانىايانە، بۇ ئەوئە دوو مووچەيى ھەلگىرىن، راستە ھەستمان كىردوو ھەكسانىك لە دەزگاكانى ئەمنىيە، لە پېشمەرگەيە، (۱۵) رۇژ لېرەيە (۱۵) رۇژ لەو لايە، ھەلى كارى لە چەندىن خەلكى تر سەندوو، ئەو ياسايە ئەو بابەتە رېككەخات، بۇرى نەوت لەلەيەن كۇمپانىاي ئەمنى ناپارپىزى، جارېكى تىرىش ئەو بابەتەم عەرزى بەرپىزتان كىردوو، بۇرى نەوت لەو كابىنەيە رېكخراوئەو پۇلىسى نەوت ئەو بۇرى ئەپارپىزى، با وازىح بى لاي ئۆيە كۇمپانىاي سىكورىيتى يان ئەمنى كە لەگەل كۇمپانىاي نەوت ئىش ئەكات مافى نىيە كېلگەي نەوتىش بىپارپىزى، پۇلىسى نەوت كېلگەي نەوت و بۇرى نەوتىش ئەپارپىزى، ئەو سىكورىيتىەي لەگەل كۇمپانىاكان ئىش ئەكات ئەوئەيە كۇمپانىا كارمەندى خۇى ئەپارپىزى، ئەو ئەركى حكومەت نىيە كارمەندى كۇمپانىا بىپارپىزى، ئەو بۇ پاراستنى كارمەندى خۇى كۇمپانىاي تايبەت بەكارپىنى، رەنگە ئەو كۇمپانىايە خۇبى بى يان بىانى بىت، بۇيە ئەو ياسايە ئەوئە رېكخستوو مۇتلەقەن لەگەل ئەوئە نىن كارمەندى تايبەت بۇرى نەوت و كېلگەكان بىپارپىزى، لە ھىچ شوئىنكى كوردستانىش ئەوئە نىيە، ئەو بابەتانەي تىرىم وايە ھەكو خۇى بەرپو بەجى، خۇم ئەمەوى داوا لە لىژنەي ياسايى بىكەم كە بابەتتىك زياد بىكات، چونكە لە ئەنجومەنى ھەزىران كە پىرۇژە ياسايەكەمان تىپەراند كە چۆتە ئەنجومەنى ھەزىران و ھاتۆتەو پەرلەمان چەند بىرگەيەكى لى دەرچوو، ئەورۇژە لە لىژنەي ياسايى لە ماددەي يەكەم و تم بىپار بوو ئەنجومەنى ھەزىرانى تىدابی، چونكە ئىمە بۇ مۇلەتدانى لقى كۇمپانىا بىانىيەكان خۇمان مولزەم كىردبوو ھەكو ھەزارەتى ناوخۇ و لەسەر پېشنىارى ھەزارەتى ناوخۇ و بە رەزامەندى ئەنجومەنى ئاسايشى ھەرئىمى كوردستان و دواتر لەلەيەن سەرۇكايەتى ئەنجومەنى ھەزىران مۇلەت ئەدرى، بە دوو قۇناغ بۇ ئەوئە ئەبىت لايەنەكانى تر كۇمپانىاكانى بىانى بىن ئىرە قۇرغ بىكەن و ھەلى كارى زۇرتىر ئەوان بىەن، پىم باشە لە پىناسەكان سەرۇكايەتى ئەنجومەنى ھەزىران زياد بىكرى، چونكە لە ماددەي سىيەم ئەنجومەنى ھەزىران زياد بىكرى، لە ماددەي دوو ئەبى رۇلى ئەنجومەنى

ئاسايشى ھەرئىم ھاوتەرىب لەگەل وەزارەتى ناوڭۇ ھەبى، چونكە لە رووى ئەمىنيەتتە كە ئەلپىن وەزارەتى ناوڭۇ مۇلەت ئەدات، مۇلەت بە كۆمپانىا ئەدەپن لە رووى ياسايبەتتە، بەلام لە رووى ئەمىنيەتتە ئەبى رەئى ئەمنى لەسەر كەسەكان و لە رووى ئەدىلەت جىنائىشەتتە پۇلىس پىشتراستى بىكەتتە ئەوانەى كارمەندىن پىشىنەى تاوانيان نىيە، ئەو بە رىڭرى كىردنە لە ھەموو ئەو نىگەرانىيەى لى ئىو ھەبە، كەسى تاوانى كىردو ھەق بە و مىللەتتە، بە كەسىك، لە پۇلىس بە كەلدى ئەكەتتە، لە رووى ئەمىنيەتتە رەنگە ئەو شەخسە پەيوەندىيەكى ھەبى لەگەل لىيەنىكى تى ئەمنى كە مەترسى بى لەسەر ھەرئىمى كوردستان، ئەبى ئەنجومەنى ئاسايش لە رىڭگە ئاسايشەتتە ئەو پىشتراست بىكەتتە، بۇ ئەو بە دەستى خۇمان كۆمپانىايەكى بىانى نەكەينە ھەپشە لەسەر ھەرئىمى كوردستان، بۇ بە لە ماددەى سى ئەنجومەنى ئاسايش ئەبى زىاد بى و لىرەش سەرۆكايەتى ئەنجومەنى وەزىران زىاد بى، ئەو بە تىر وەكو خۇى بى باشە، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حىسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىزان وەلامى ئەندامانى پەرلەمان بە بەرىز وەزىرىش و لىژنەى ياسايش بەك تۇز كورتى بىكەنەتتە، بۇ ئەو بە فرىا بىكەوين، فەرموو.

بەرىز عباس فتاح صالح:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر پىناسەكان قسە كرا، بەلام خۇى لەسەر ئەسلى ناوەرپۇكى ياساكە پىناسەى ئەو ئەكەين، تا نەچىنە ناوەرپۇك لەوانەبە نەتوانىن بلىپن ئەوانە بۇچىيە، ئەگەر ووشەبەك چەند جارىك دووبارە بىيەتتە ئەمە بۇبە پىناسەمان كىردو، بۇ ئەو بە لە ناو ھەق دووبارە نەبىيەتتە، سەبارەت بە ئەنجومەنى وەزىران كە لە ناوەرپۇكى ياساكە ناوى ئەنجومەنى وەزىران نەھاتىن ناتوانىن پىناسەى بىكەين، كەينى چووينە سەر ماددەكان ئەگەر بابەتتىك پىويستى بە پىناسە كىردن كىرد ئەتوانىن لىرە پىناسەى بىكەين، بەلام ئۇتۇماتىكى ناتوانىن، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حىسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو خەدىجە خان.

بەرىز خىجە عمر طە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بىرگەى شەشەم باس كرا پىويستە دارشتنەكەى بە شىپوزىكى تىر بى كە گوايە ئەو كۆمپانىيانەش بىگىتتە لە داھاتووش دادەمەزى، لە راستىدا ئەو ياسايبە كە دەرتەچى لە رۇژنامەى فەرمى وەقائىع بلاو ئەكەتتە، ئەبىيەتتە ياسا، ھەر كۆمپانىايەك لە داھاتووش دروست ئەبى مەحكوم ئەبى بە و ياسايبە، تۇماتىكى ئەبى بەپى ئەو ياسايبە مۇلەت وەرگى، سەبارەت بە كارمەندىش، پىم وايبە لە ماددەى حەوت باسى كارمەند كراو ئەلنى پىويستە كۆمپانىا ھەرچى داتا پەيسە سەبارەت بە كارمەند ئەوانى تىر، كە ئەلنى ئەوانى تىر مەبەستى ئەو بە ئەوانەى لە بەشى كارگىرىش كار ئەكەن ئەوانىش ئەگىتتە، بۇبە پىم وايبە ھىچ دروست ناكات.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەلېن، فەرموو.

بەرپز بەلېن اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو پېشنياره‌ي لېژنەي ياسايى باسى كرد پشتگىرى ئەكەم كە لەناو دەقى ياسايەكە نەهاتى

ئەنجومەنى وەزيران مۆتەفيقم لەگەلى، نابى باس بكرى، بەس ئيمە لە پرۆژەي خۆمان باس

كردبوو لاي ئيوە ئەگەر نەمايىت ئاسايە، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ماددەي دوو.

بەرپز شاخەوان رۇوف مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۲):

ئامانجەكانى ئەو ياسايە برىتییە لە رېكخستنى:

۱ رېككارەكانى پيدانى مۆلەت بە كۆمپانيا لە هەرپم.

۲- كارى كۆمپانيا بۆ بەجى گەياندى ئەركەكان و پاراستنى گيان و سەرئومالى كەسەكانە لە

چوارچيوەي ياسا بەركارەكانى هەرپم.

۳- چاودىرى و پشكىن و بەدواداچوونى كارى كۆمپانيا بۆ مسۆگەر كردنى پابەند بوونيان بە

ياسا و رېنمايەكان.

۴- ئەو رەسم و گەرەنتيانەي كە كۆمپانيا پابەندن بە پېشكەش كردنيان و ئەو سزايانەي لە كاتى

سەرپېچى كردنيان دەسەپپىرى.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەي هەيە؟ (دكتور اسماعيل، مامۇستا ئەبو بەكر، مامۇستا عمر، كاك رزگار، شيرين خان،

كاك بەلېن، كاك مەم، كاك ئەرشەد، دكتور رېبوار، جوان خان، دكتور زېدان، سوسن خان) فەرموو

دكتور اسماعيل.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

خالا شەشى ماددا ئىكى ب روونى ئاشكرا دكەت كو ئەقان كۆمپانيا وجودا خۇيا هەي، نەشى

نوكة مۆلەت بوى بېتە دان، ژبەر هندی ئەز دىنم پىتھيا ماددى دووى خالەك لى زىدە بىى بۆ

ئارمانجەكان ئەو ژى يەقەيە (تنظيم شؤون الشركات وفقا لقواعد تتلائم مع مهام الشركة)

رېكسختنا كاروبارىت قان كۆمپانيا ل دىف وان شەنگستىت گونجاو دگەل كارى وان، چنكى

ئەف كۆمپانيا موجودن دەينە رېكخستن، مادام موجودە دەينە رېكخستن قىت ئەهدافا دەبىت

دىار كرن ئەقەيە خالەكا ئاشكرا، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك ئەرشەد.

بەرئیز ارشد حسین محمد:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

من له ماددهی پیشووتر پیم خۆش بوو تهوزیح بدهم وهكو ئەندامی لیژنه، بهس دیار بوو سەرۆکی پەرلەمان ئاگادار نییه لهوهی که ئەندامی لیژنه ی ناوخم یان نا، خۆی تهسجیلی شهریکه که به پیتی قانونی شهریکات ئەبیت، ئەوه نییه هه موو کارمه نده کان بگریته وه، هه مووی ناگریته وه، تهسجیلی شهریکات، مودیری مفه وهز، هه مووی به قانونی شهریکات ئەبی، مۆله ته که ی بهو یاسایه ئەبیت، پیم خۆش بوو براده رانی ناوخم و لیژنه ی ناوخم ئەو روون کردنه وه یان دابوایه، سوپاس.

بەرئیز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فهرموو دکتۆر ریبوار.

بەرئیز ریبوار عبدالرحیم عبدالله:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەو پرۆژه یاسایه موعاله جهی دوو ئیشکالییه تی سهره کی ئەکات که پيشتر هه بوو، یه کیان ریخستننه وهی کاری پاسه وانی تایبه ته، ئەوهی تر ره خساندنی دهرفته ی کاره، هه ردووکی لهو مادده یه که بریتیه له ئامانجه کان، بۆیه پیم باشه دوو خالی بۆ ئیزافه بکری بۆ ئەوهی له گه ل ئامانجه کان بگونجی، یه کیان برگی پینچ ئاماژه بکری که مه به ستی ئەو پرۆژه یاسایه ئەوه یه بۆ ریخستننه وهی کاری پاسه وانی تایبه ته، ئەوهی تر ره خساندنی دهرفته ی کاره، سوپاس.

بەرئیز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فهرموو کاک رزگار.

بەرئیز رزگار محمد محمود:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

به خیرهاتنی بهرئیز وهزیری ناوخم و وهزیری ههریم بۆ کاروباری پەرلەمان ئەکه م، ئەو مادده یه باس ئەکات پاراستنی گیان و سهرومالی ئەو که سانه ی بۆ دانه نری، به داخه وه جاری وا هه یه شوینیک پیوستی به وه نییه پاسه وانی هه بی، به لام کۆمپانیا له ژیر هه ره شه و به زور پاسه وان بۆ ئەو جیگه یه دانه نری، کیشه له مۆله ت که کاک ئه رشه د ئیشاره تی پید، هه موو کۆمپانیا یه ک ناوی تۆماره له تهسجیل شهریکات و مۆله تی هه یه، به لام لیره ئەو کۆمپانیا یه موشکیله ئەوه یه ئەو کارانه ی بۆی دیاری کراوه به زیاده وه ئەو که سانه به کاردینی، له رابردووش بینیمان مه سه له ن کارمه ندی کۆمپانیا ی سکیوریتییه به لام به کاردی بۆ مه به ستی تایبه ت، هه ر کارمه ندی کۆمپانیا ی سکیوریتی رۆیشه تووه خه لکی شه هید کردوو، بۆ مه به ست به کاری دینن، بۆیه پیوسته، داوا له بهرئیز وهزیری ناوخم ئەکه م چۆن چاودیری ئەوانه ئەکه ن که موخاله فه ناکه ن، چ که سیک هه یه له وئ چاودیریان بکات؟ من له گه رمیان جاری بووه و رۆیشه تمه ناو بازگه یه ک و پرسیارم کرد ئیوه کین وتی کۆمپانیا ی سکیوریتین، له سه ر جاده ی گشته ی و ریگای گشته ی سه یته ره یان داناوه، پۆلیسم ئاگادار کردوو که چۆن ئەکری کۆمپانیا یه ک که هاتوو مه نتیه یه کی سه ناعی بیاریزی، به لام لیره بازگه ی داناوه، سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو سەوسەن خان.

بەرئىز سوسن محمد مىرخان:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

تېبىنىم لەسەر دووھەم و سېيەم و چوارم ھەيە، ئاماژە بەوھە دراوھە كارى كۆمپانىيا بۇ بەجى
گەپاندى ئەرکەكان و پاراستنى گيان و سەر و مالى كەسەكان لە چوارچىوھى ياسا بەركارەكانى
ھەرئىم، ئايا ئەو كۆمپانىيا ئەمىيانە تەنيا بۇ پاراستنى سەر و مالى كەسەكانە يان بۇ
كۆمپانىيا كانىشە، لەوانەيە كۆمپانىيايە كى تايبەتى پيشەسازى خۇراك بيانەوئى سوود لەو كۆمپانىيا
ئەمىيانە وەرگرن، بۇيە پىم وايە ئەبى كۆمپانىياكان و تەنانەت قەوارەكانىش لەوانەيە
پىويستيان پى بى لە ھەندى حالت، لە بىرگەي سېيەم ئەلى چاودىرى و پشكىن و
بەدواداچوونى كارى كۆمپانىيا بۇ مسۆگەر كىردنى پابەند بوونيان بە ياسا و رىنمايىيەكان، لىرە كام
ياسا و رىنمايىيەكان؟ ئايا ياسا و رىنمايىيەكانى وەزارەتى ناوخۇ يان ھى كوئى؟ لە بىرگەي چوارەم،
ئەو رستەيە زۇر ناروونە، فەراغىك ئەبىنن، ئەبى ئەو فەراغە پىر بىرئىتەوھ، ئەگەر چا و لى بىكەي
ئەلى ئەو رەسم و گەرەنتيانەي كە كۆمپانىيا پابەندن بە پيشكەش كىردن، ئەو سزايانەي لە كاتى
سەرپىچى كىردنى ئەسەپىنرئىن، روون نىيە، ئەو فەراغە ئەگەر پىر بىرئىتەوھ.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شىرىن خان.

بەرئىز شىرىن امين عبدالعزىز:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي دوو بىرگەي يەك داواي روون كىردنەوھە لە بەرئىز وەزىرى ناوخۇ ئەكەم سەبارەت بە
رىككارەكانى پىدانى مۇلەت، بۇخۇم لەسەر ھەندى كۆمپانىيا بەدواداچوونم كىردووه لە ئاستى
گەرمىيان و ناوچەكانى تىرىش، كۆمپانىيا ھەبووھە رەنگە لە گەرمىيان و شارپكى تىرىش بە ھەمان
ناوھەرۇك و بە دوو ناوى جىاواز، ئامانجى ئەو كۆمپانىيايە زۇرجار تەنيا بۇ بىرىنى گىرفانى خەلك
و كۆكىردنەوھى داھات بووھە، ئەكەرى ئەو رىككارانە زۇر بە روونى ئاماژەي پى بىرئى، ناكەرى
كۆمپانىيا ھەبى بەو ناوانە بۇ كۆكىردنەوھى پارە ھەبى، زۇر جارپش بوونى ھەندى لە كارمەندى
ئەو كۆمپانىيايە مەترسى بۇ سەر زىيانى تاكىش، كۆمپانىيا ھەبووھە لە خالە سنوورىيەكان دانراوھە
يان لە بازگەكان تەنيا كابىنيەك بووھە، بۇخۇم سەردانم كىردووه يەك كارمەندى ھەبووھە، رەنگە
رۇژانە سەد وەسل بىرى تەنيا زىيان گەپاندىن بە داھاتى تاك، ئەپىسم بۇ لە ھەندى بوار وەزارەتى
مەعنى بەو ئەرکە ھەلئاستى بۇ ھەمووى كەرتى تايبەت بى؟

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك مەم.

بەرئىز مەم بورھان محمد قانع:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىم باشە ئەو ماددەيە بىرگەيەكى بۇ زىياد بىرئى، بۇ ئەوھى بە دەقىكى سەرىح ئاماژەي پى بىرئى،
پىنچەم، رىڭرى كىردن لە قۇرغىكارى و بەھەدەردانى گشتى لە زىر ناوى كۆمپانىياي ئەمىندا، پىم

وايه زياتر خزمه تى ياساكه ئەكات، داواى روون كردنه وه له وهزيرى ناوخۆ ئەكەم له ئىستادا دهيان ههزار خهريكى خۆپيشاندان و گازى فرمىسك رژينيان دژ به كارهينراوه، ئايا به كارهينانى گازى فرمىسك رژين پيشيل كردنى ياساى ژماره (۱۱) ى سالى (۲۰۱۰) ى ريڤخستنى خۆپيشاندان نيبه؟

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكى په رله مان:

كاك مه م دانپشتنه كه مان بۆ خويندنه وهى دووهمه له بهرنامهى كار هاتوو، هه ر بابه تىكى تزلان ئەتوانن به ريڤكارى په پرهوى، پيوست ناكات كاك مه م، فهرموو كاك ئەبو به كر هه له دنى.

بهريز ابو به كر عمر عبدالله:

بهريز سهروكى په رله مان.

تيبينيم له سه ر برپگه ى دووهم و چواره مى برپگه ى دووهمه، له سه ر برپگه ى دووهم پشتگيرى سه وسه ن خان ئەكەم كه ئەركى ئەو كۆمپانيايانه ته نيا پاراستنى مال و گيانى خه لك نيبه، له گه ليشى شوين و دامه زراوه كانيشه، چونكه هه ندئ له قونسوله كانيش ئەوانه حيمايه تى ئەكەن، بۆيه ئەو برپگه ى بۆ زياد بكرئ، شوين و دامه زراوه كان و داموده زگان، له برپگه ى چواره ميش له گه ل ره سم و زه مانات و سزاكان وشه يه كى بۆ زياد بكرئ، قه ره بوو، چونكه له ماده ى چواره ى ئەو ياسايه هاتوو كه بۆ هه يه وهزاره ت و لڊيه نى په يوه نديدار داواى قه ره بوو بكات له ئەنجامى ئەوه ى سه ريڤچيکار دروستى كردوو، بۆيه وشه ى قه ره بوو زياد بكرئ، سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سهروكى په رله مان:

فهرموو كاك به لين.

بهريز به لين اسماعيل حاجى ابراهيم:

بهريز سهروكى په رله مان.

سه باره ت به ماده ى يه كه م ريڤكاره كانى پيدانى مۆله ت به كۆمپانياكان له هه رييم، من له كاتى مونا قه شه كردنى ياساى چاكسازيش له گه ل بهريز وهزير هه ندئ مونا قه شه كرا، به تايبه ت له سه ر سلكى پاسه وانى، دلنيام بهريزيان بيرۆكه ى باشيان پى بوو بۆ ته نزي م كردنى ئەوه، به لام ئەوه ى لپره هاتوو بۆ ريڤكاره كانى پيدانى مۆله ت به كۆمپانياكان، پيم باشه بكرته سيسته ميكي يه ك په نجه ره يى له ژير سه ره رشتى راسته وخۆى وهزيرى ناوخۆ خويان بئ، ئەو گه نده لى و فه ساديه ى له ماوه ى رابردوو له و مه له فه كراوه، جارى جگه له وه ى بهريز سهروكى په رله مانيش باسى كرد مۆله تى ئەو كۆمپانيايانه به كوپه مه سئول و بهرپرس و برازا و ئەوانه نه بئ هه ر نادرئ، ئەوه ى ئەشدرئ ئەبئ سهرووى نيو مليون دۆلار بهرتيل بده ى تا ريڤكاره كانت له يه كى له و ده زگايانه ى پابه نده به پيدانى مۆله ته كه كاره كانت ببئ، دوو، پشتيوانى سه وسه ن خان ئەكەم، كارى كۆمپانياكان بۆ به جئ گه ياندى ئەركه كان و پاراستنى گيان و سه ر و مالى كه سه كان له چوارچيوه ى ياسا بهركاره كان پيوسته كه سه كان و شوينه گشتى و تايبه ته كانيش زياد بكرئ، چونكه له هۆيه كانى ده رچوواندنيش هاتوو كه باسى كاريگه رى راسته وخۆى ئەو كۆمپانيايه ئەكات له سه ر گيان و سه ر و مالى گشتى و تايبه ت له هه رييمى كوردستان، بۆ ئەوه ى ئامانج و هۆيه كانى ده رچوواندى ياساكه به يه كه وه بگوچيندرئ، تيبينيم هه بوو له سه ر

قسه كانى به رېز وه زيرى ناو خو له سهر ئه و كۆمپانيا سكيوريتيانه ي كه له بواره كانى كارتي نهوت
كاريان كرددوه پيشتر پرسيارمان ئراسته ي وه زاره تي سامانه سروس تيبه كان كرددو بوو،
وه لامي وه زاره ت به ريز جه نابی وه زير به و شيوازه يه، ئه لى وه زاره تمان له سهره تاي ده ست
به كاربوونى كابينه ي نۆيه م حكومه تي هه ريم پيداچوونه وه ي ته واوى به گريبه ستي كۆمپانيا ي
سكيوريتي كرددوه كه له بواري نهوت و گاز كار ئه كهن، ته واوى ئه ركي پاريزگاري و پاسه واني
كردنى داموده زگا نه وتيبه كان له ئه ستوى هيزى ئوپيئيكيه، باسى ئه وه ئه كات ئه و كۆمپانيا يانه
ئو ئه ركي كۆمپانيا سكيوريتيه كه يان لابردوه، دراوه به هيزى تايبه تي حكومه ت، مؤله تي ئه و
كۆمپانيا يانه هه لوه شاوه ته وه، يا وه كو به رده وام ئه بن؟ سوپاس.

به ريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سه رۆكى په رله مان:

جوان خان فهرموو.

به ريز جوان يونس محمد:

به ريز سه رۆكى په رله مان.

تیبينيه كانى من باس كرا، پشتگيري دكتور ريبوار و سه وسه ن خان ئه كه م، تيبينيه كي ترم هه بوو
له شيوازي دارشتنه وه ي برگه ي دوو له ماده ي دوو، پاراستنى گيان و سهر و مالى كه سه كان،
كه سه كان هه ندئ ره كيكه، بكرته هاوولتايان يان ئه و هاوولتايانه ي له چوارچيوه ي ئه و ياسا
به ركارانه ي هه ريم كاريان پي ئه كرى، سوپاس.

به ريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سه رۆكى په رله مان:

منيش هاوړاي كاك ريبوار و سه وسه ن خانم، له خالى دوو كه باس له سه رومال ئه كرى، بو
نموونه ئه گه ر كۆمپانيا يه كي ئه منى يه كه يه كي نيشته جي بوون بياريزى ئايا ته نيا كه سه كان
ئه پاريزى، ئه گه ر قوتابخانه يان مزگهوت يان هه ر شتيك كه له ناو ئه و شوينه هه يه، پيوسته
لايه نى شه خسى و مه عنه وي هه بئ له و ياسايه، سوپاس.

به ريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سه رۆكى په رله مان:

فهرموو كاك عومهر.

به ريز عمر عبدالله فتاح:

به ريز سه رۆكى په رله مان.

سه باره ت به ئامانجه كان ئه و مولاچه زه يه م هه يه، كه ئامانجه كان مه فروز وايه زياتر نه چيته ناو
ته فاصيل و ميكانيزم وه كه له خالى چواره م هه يه، ئه بئ باس له و كه لينه بكات كه ياسا كه پرى
ئه كاته وه، واته ئه بئ فه راغىكى ياسايى هه بئ، كيشه يان گرفت هه بئ، ليره ئامانجه كان شتيكى
بالآتره له ميكانيزم، بويه سه يره لام ئامانجى ئه و ياسايه چييه؟ كه لينه كان كامه يه؟ بوچى
كۆمپانيا ي ئه منى هه ر بنه مايه، ئه و هه موو هيزه مان هه يه له كوردستان، ئه سلن گيرمان
خواردووه به ده ست ژماره يان، نا ريكخراوه يان، هه لئه ستانيان به ئه ركي خو يان، به كار هينانيان
له لايه ن حيزبه كانه وه، به كار هينانى چه كيان له دهره وه ي ياسا، ئايا ئه و كۆمپانيا يانه ش ديسان
ئه بنه وه به شيك له و فه وزايه ي له كوردستان هه يه يان خواستىك ريكنه خات و داواى ئه كات و
وه لام ئه داته وه، بويه پيشنيارم بو ئه و ليژنه ئه وه يه ئه و ئامانجه روون بكاته وه، خاليكى تر،

چوارەم ھەر لابرې، ئەو رەسەم و گەرەنتىيانەى كۆمپانىيا پابەندىن بە پېشكەش كىردىيان ئەوانە لە ماددەكانى تر جى ئەكرېتەو، سوپاس.
بەرېز ھېمەن احمد حمە صالح/ جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو بەرېز وەزىر.
بەرېز رېبەر احمد خالد/ وەزىرى ناوخۆ:
بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر سەيرى بىكەن ئەو ماددەيە ئەلئى ئامانجەكانى ئەو ياسايە رېكخستنى ئەو بوارانەيە، ئەو چەند خالەى رېزىكراون لە ماددەكانى تر رېكخراون، ئېمە ناكىرى ھەموو ياسايەكە بېنىن لە ماددەى دوو كۆ بىكەينەو، ئەگەر تۆزىك دېقەت بىكەن تەواوى ياساكە خوئندرابىتەو، ھىوادارم لەلايەن بەرېزان ئەندامانى پەرلەمان، بۇ ئەوئەى تووشى ئېشكالىيەت نەبن لە ماددە بە ماددە، ئەوئەى لېرە نووسراو ئەلئى رېكئەخات، لە كوئى؟ لە ماددەكانى تر، ئەگەر ئەوئەى بەرېزتان ئەلئىن ھەموو ئەو شتانە بېنىن لېرە كۆ بىكەينەو ماددەى دوو ئەبېتە ھەموو ئېشەكان، بۇيە تكام وايە سەيرى ماددەكانى دواى ئەو بىكەن روون ئەبېتەو، ھەندئ دەستەواژەى ياسايى كە باس ئەكرى مەسەلەن كەسەكان، خۇى كەس، كەسايەتى مەعنەوى و تەبىعى ھەيە، ئەو بە ياساى تر رېكخراو، ناكىرى بېنىن جارىكى تر پېناسەى كەسايەتى بىكەين، لە ياساكانى تر ھەيە، مەبەست كەس ھەم كەسە ھەم بارەگا و شوئىن و ئەو شتانەى پېويستى بە پاراستن ھەيە، بابەتى ھەلى كار كە برادەران وتيان، ئەو ياسايە لە ماددەكانى تر باس ئەكات چۆن رېكئەخات، ئېو بىرو بۇچوونتان كە عەرزى ئەكەن لەسەر ئەوئەى بە چاوى خۇتان بىنيوتانە لەلادان لە ياسا و بەكارھېنانى ھەلە بۇ مەبەستى شەخسى و جىاواز، ئەو ياسايە ئەو بابەتەى رېكخستو، ھەستمان كىردوو لە حكومەت ئەبى ئەو بابەتە رېكخىرى، لېرە ئەو ئەركانەى نابى كۆمپانىيا بىكات لە ماددەكانى دواى ئەو ھەيە، نابى زانىارى كۆ بىكاتەو، نابى راپۇرتى ئەمنى ھەبى، نابى بازگا، يەك دونيا نابى ھەيە، بەلام سەيرى ئەو بىكەن ئەك ئېستا چ ھەيە، لە يەكئە لە ماددەكان ئەلئى ئەو كۆمپانىيانەى ئېستا ھەن ئەبى خۇيان بگونجىن لەگەل ئەو ياسايە، ئىنجا كۆمپانىياى نوئى بەپېى ئەو ياسايە دەرئەچى، ئەوكاتە ئەبىن لە ماددەكانى تر چۆن ھەلى كار بۇ گەنجى ئېستا بەردەست كراو، ھەم لە كۆمپانىياى ناوخۇيى ھەم لە بيانى، بەداخەو ھەندئ شت پەرلەمان شوئىنى ئەو نىيە، باسى ھەندئ دەستەواژە بىكرى كە ھەندئ كەسى نەفس نزم بەرتىل و نازانم چى، پېم خۇشە ئەگەر بەرېزىك لە شوئىنىك بەلگەيەكى ھەيە پېمان بلئى بۇ ئەوئەى بەدواداچوونى ياسايى لەسەر بىكەين، رىكارى ياسايى بەرامبەريان وەرگرىن، لەو كابىنەيە دەست بەكار بووئىن ئەركى سەرەكى ئېمە چاكسازى دارايى و ئىدارى بوو، ھەنگاوى زۆر باشمان بىرئو لە وەزارەتى ناوخۆ، ھەموو ئەو بەرېزانەش ئاگادارن، مۇلەتى يەك پەنجەرى بى، خۇزگە ھەموو مۇلەتىك بېتە يەك پەنجەرى، بەلام ئەو بابەتە كۆمپانىيا تۆمار كىردن لە وەزارەتى بازىرگانى و پېشەسازىيە، لەوئى ئەچى تەقدىمى داواكارى ئەكات، وەزارتىش ناتوانئ مۇلەت بەو كۆمپانىيايە بدات تاكو داوا لە وەزارەتى ناوخۆ ئەكات، ئەويش ناتوانئ مۇلەت بدات تا رېكۆمىندى ئەمنى لەگەل نەبىتن، يەئنى ئېشەكەمان وا لئى كىردوو كەس بە ئاسانى نەبىت بە خاوەنى كۆمپانىياى ئەمنى، ئەوئەى ئېو لئى نىگەرانن، كۆمپانىياى نەوت، ئەو وەلامەى لە

وہزارہتی سامانہ سروشتیہ کان، دروستہ، بہ لَام مہ بہستیان ئو کۆمپانیایانہ نییہ کہ کیلگہ کان ئہ پاریزن، بہ ریزان کۆمپانیای ئہ منی کیلگہ و بۆری نہوتی نہدہ پاراست، مہ بہستیان ریخستنہ وہی گریبہستی کۆمپانیاکانہ کہ لہ گہل پاراستنی ستاف لہوئ داہاتیکی زور بۆ ئو کۆمپانیایانہ ئہ چوو، مۆلہ تیان ریخستوتہ وہ وچاکسازی کراوہ و داہاتیان کہ مکر اوہ تہ وہ، ئو کۆمپانیایہ ئیشی ہہ بی یا نا مۆلہ تہ کہی مہ فعولہ بہ پیئ ئو یاسایانہی بہرکارن، لہ سہر بابہ تی رہسم و گہرہنتی، ئوہ پیویستہ ئاماژہی پی بدرئ لہو یاسایہ ریخراوہ، ئہ گہر پیمہ وہ سہر ئوہی پیویستہ ریخبرئ دواتر ئاماژہی پیکراوہ، ئہ گہر لہ برگہی سییہ می ماددہی دوو پیئتان وایہ ئہ کرئ ئوہ ئیزافہ بکرئ بہ نووسین مسۆگہر کردنی پابہند بوونیان بہ یاسا بہرکارہ کان لہ ہہریم ہہر وہ ک چۆن لہ ماددہی دوو لہ برگہی دوو نووسراوہ ئہ کرئ وای لی بکرئ، سوپاس.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:

فہرموو لیژنہی تاییہ تمہند.

بہریز بژار خالد عبداللہ:

بہریز سہرۆکی پەرلہمان.

عینوانی ماددہی دوو ئہ گہر بہ ووردی سہیری بکہین ئہ لی ئامانجی ئو یاسایہ بریتین لہ ریخستنی، ئو ریخستنہ بۆ ہہموو برگہ کان کہ لہو ماددہیہ ہاتووہ، ئہ گہر بہس بلپین ئامانجی ئو یاسایہ و بیین برگہی یہ کہم و دووہم بخوینینہ وہ، راستہ ناریکی ہہیہ، بہ لَام بریتین لہ ریخستنی یہ کہم بۆ ئوہی جوانتر بی، سہبارہت بہ کہ سہکان بہس باسی ہاوولتتی نییہ، بہ لکو شہ خسی تہ بیعی و مہ عنہوی ئہ گریتہ وہ، لہ بہر ئوہ ہاتووہ، ئوہی کاک عومہر ئہ لی راستہ، بہ لَام لہ ہۆیہ کان جیگہی ئہ بیئتہ وہ، ماددہی دووہم کۆکراوہی ہہموو ماددہ کانہ لہو یاسا ہاتووہ، وہ زیرہ کان لیرہن روون کردنہ وہی زیاتری بۆ ئہدہن، سوپاس.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:

بہشی دووہم فہرموو.

بہریز شاخہ وان رۆوف مصطفی:

بہریز سہرۆکی پەرلہمان،

مۆلہ تی کۆمپانیاکان:

ماددہی (۳):

۱- نابئ بہ بی و ہرگرتنی مۆلہت کۆمپانیایہ ک دابمہ زری یان لقی کۆمپانیایہ کی بیانی تۆمار بکرئ

۲- نابئ بہ بی و ہرگرتنی مۆلہت ہیچ کۆمپانیایہ ک خزمہ نگوزاریبہ ئہ منیہ کان پیشکەش بکات.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / جیگری سہرۆکی پەرلہمان:

کی قسہی ہہیہ؟ (کاک سیروان، کاک دکتور اسماعیل، موژدہ خان، گولستان خان، کاک راہی، شادی خان، کاک گۆران، شیرین خان، کاک لوقمان، کاک کاروان، کاک عمر، کاک دابان، کاک عثمان سیدہری، کاک رزگار، کاک حاجی ہلکہ وت، لیلا خان)، فہرموو لہیلا خان.

بەريز لىلى عبدالجبار حدو:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ل ماددا سى بىتە دارشتن جۆرەك رىگا بە كۆمپانىا ئەمىيە بىيانيەكان نەدات تەنيا لە حالەتى پىويست نەبىت، چونكە دەستوورى عىراق لەو بارەو ە روونە، ھەروا پىويستە بۇ كۆمپانىا ئەمىيە بىيانيەكان رەزامەندى ئەنجومەنى وەزيران بى، سوپاس.

بەريز ھېمن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عەلى.

بەريز عەلى حمە صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريز جەنابى وەزىر، لىرە زياتر باسى ئىلتىزامى كۆمپانىا ئەكرى بەرامبەر حكومەت يان تەنزيما تەكانى، ئىلتىزامى دوو ەم كە كۆمپانىا بەرامبەر كارمەندەكانى لەو قانونو ئەماژەى واى نيە، كۆمپانىا لەگەل مۇلتيك رىكەوتووە مليوون و نيويك وەرئەگرى، بەلام (۴۵۰) ھەزار ئەدات بە كارمەند، ئەو جگە لە سيستەمى دەوام و خواردن و جى، پىويستى بە تەنزيما تەواو ھەيە، خالىكى تر لەو قانونو ئەماژەى پى نەدراو، ئەكرى لە چوارچىوەى ئىلتىزامى كۆمپانىا و حكومەت رىكبخرىتەو ە و رەبت بكرى بە مۇلەتەو ە، بۇ نموونە كافترىايەك بانگ ئەكرى لەلەيەن ئاسايشەو ە، ئەلەين ئەبى سكىرىتى دابنى، دياريش كراو ە بچى بۆم كام كۆمپانىا، باو ەر بكنە شوينىك ھەيە فەلافل و گەس ئەفرۇشى ناچار كراو ە دوو كەس دابنى، سى مليون بەدى بە كۆمپانىا، وتوو بەتى سى مليونم بۇ نامىننەتەو ە، ئەو كۆمپانىايە باج ئەدات، ئەركى دەولەتە حىمايەى بكات، نەيكەمە موناقتەشە، بەلام بە وردى بەدواداچوون ئەكەم، بۇ نموونە كۆمپانىا ھەيە لە قادر كەرەم كە ھى كورە بەرپرسىكە (۳۰۰) كەسى لىيە لە كىلگەى غاز بۇ پاراستنى كارمەند نيە، (۹۰۰) ھەزار دۆلار وەرئەگرى مانگانە، چەند سالە ئەو تەندەرە نوئ نەكراو ەتەو ە، گىلگەى حەسىرە لە گەرميان كۆمپانىاي ھارىكارە، داوا ئەكەم بەدواداچوونى دەقىق تر بكنە، با نوئ بكرىتەو ە، تەنانەت بۇ كارمەندىش بى، ئەركى دەولەتە بە كىبرىكى بىكات، بۇ لەبەر ئەو ەى كۆستريكەقەرە ئەو پارەى سەرف ئەكرىتەو ە لە پارەى نەوت ئەبىرئەتەو ە، ئەو ەى كىردوو ە ئەلەين لە بەرمىلى نەوتەو ە ئەمىننەتەو ە، خالى تر زۆنەكان، كى قەرار ئەدات چى لە كوئ بى؟ بۇ نموونە، كى قەرار ئەدات ئەو كورە ئەمەى ھەبى مانگى (۵۰) دەفتەر بخاتە باغەلى، (۳۰۰) كەسى ھەيە ئەگەر مليونىكى بداتى چەند ئەكات؟ (۹۰۰) ھەزار وەرئەگرى، بۇ نموونە (۳۵۰۰) مەغزەنمان ھەيە لە رىي گوئىر، حەرەسى بەردەرگاش پۆلىسە، ھەر مەغزەنىك (۴۰) ھەزار ئەدات، بۇ ئەدرى بە كۆمپانىا، بۇ حكومەت خوى ئىعلانى ناكات چى بە كى بدرى، بە كىبرىكى بىت، پرۆژەى كەرتى تايبەت پارە لە موشتەرى وەرئەگرى، بۇ نموونە ناز ستى، ئەرپون پۆلىسى دەولەتى لىيە، بەلام ئايا لە چوارچىوەى خەدەمات كە ئەو پارەيە ئەدەى بۇ ھەموو ستىيەكانى ترىش كە لەوئى گرانترە، بۇ كۆمپانىا نيە؟ ئەو ە كارمەندى دەولەتە مەفروز بوو خۇيان دابىنى بكنە، بۇيە ناكرى كارمەندى دەولەت ئىش بۇ كۆمپانىا بكات، پرسىارى جەو ھەرى ئەو ەيە لىرە جى بكرىتەو ە ئەو ئىلتىزامە ئەبى لە شوينىك رىكبخرىتەو ە، كۆمپانىا بەرامبەر بە دەولەت، ئەركەكەشى دابىن بكرى كە كى ئەركى كوئىيە بىنئىرى، چونكە كۆمپانىا ھەى (۵۰۰۰) ھەزار كەسى ھەيە، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك لوقمان.

بەريز لقمان حمد حاجى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە (۳) ھەردوو خالەم لە يەك خال كۆكردۆتەو بەو شىوہ يە، نابى بەبى وەرگرتنى مۆلەت كۆمپانىيە ئەمنى دابمەزرى يان خزمەتگوزارى ئەمنى پيشكەش بكرى يان وەك لقيكى كۆمپانىيە بيانى تۆمار بكرى، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو گولستان خان.

بەريز گلستان باقى سلىمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەمان تىببىنى كاك لوقمان ھەبوو، پشنگىرى ئەكەم. جۆرىك مەترسش لەو جۆرى كۆمپانىيە ئەبىنم بەوہى كە داھاتىكى زۆر بەرن و خەلك ئىستىغلال بكەن، بە پارەبەكى كەمى كرى، ئەگەر جەنابى وەزىر روون كوردنەو بەدات، چونكە خەلك بەكار ئەھىنرى بە پارەبەكى كەم و قازانجى زۆر بۆ كۆمپانىيە، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتور اسماعيل.

بەريز اسماعيل على طه:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

خالە ئەيكى پشنگىرى مامۆستا لوقمانى دكەم، خالا دوئى زىدەكەت دا رىڭرى بىتە كرن، نەھىنە ئىستىغلال كرن، كۆمپانىيە ئەز دزانم لايە ھەندە مەسئولا دىتە داخاز كرن، ھەندە پاسەوانە بۆ وانە رەوانە بكات بۆ باغى وئى بۆ تىشتەكى تايبەت، زبەر ھەندى ئەز بىژم بىژى نابىت ئەو كەسى ھاتىە دامەزراندن پاسەوان ل كۆمپانىيە كارى پاسەوانى جھەكى دى بكتە، دا نەھىتە ئىستىغلال كرن، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك حاجى ھەلكەوت.

بەريز ھەلكەوت انور خليفە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەخىرھاتنى وەزىرەكان ئەكەم، ماددە (۳) يەكەم: ئەلى نابى بى وەرگرتنى مۆلەت كۆمپانىيە دابمەزرى يان لقى كۆمپانىيەكى بيانى تۆمار بكرى، لە دووہم ئەلى نابى بى وەرگرتنى مۆلەت ھىچ كۆمپانىيەكى خزمەتگوزارى ئەمنى پيشكەش بكات، لىرە پىم باشە خالى يەكەم نەمىنى، لەگەل رەئى كاك لوقمان و گولستان خانىشم، بەو شىوہى لى بكرى، يەك خالىيان بىمىنىتەوہو بلىين نابى بەبى وەرگرتنى مۆلەت ھىچ كۆمپانىيەكى خزمەتگوزارى ئەمنىيەكان پيشكەش بكات يان دابمەزرى بەبى تۆمار كرن، پيشم خۆش بوو لىرە دەست خۆشى لە ئەنجومەنى

وہزیران بکین کہ ئمپوؤ لہ کؤبوونہوہیان برپاری سہرف کردنی دہرمالہی قوتابیانان دا،
دہست خؤشیان لی ئہکەین، سوپاس.

بەرئیز ھیمن احمد حمہ صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک رزگار.

بەرئیز رزگار محمد محمود:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

لہ زۆربەى ماددەکان و برڭەکان باس لہ مۆلەت ئەکات، روونە ھەموو کۆمپانیایەك رڭگە پڭدراوہ،
بەلام ئەو کۆمپانیایانە پڭشتربڭش ئڭشارەتم پڭدا، داوا ئەکەم لہ بەرئیز وەزیرى ناوخۆ مەسەلە
مۆلەتە نەبڭ تەنھا، چاودڭرى کۆمپانیاش بکرى لہ کارەکانى، باسەم کرد ئەو کۆمپانیایە بۆ
بەرژەوہندى خۆى چى بوڭ ئەیکات، حەقە تەنیا باسى ئەوہ نەکرى مۆلەت، باسى ئەوہش بکرى
ئەو کۆمپانیایە چۆن پابەند بکرى موخالەفە نەکات، وای ئەبڭنم تا ئڭستا ئڭنشاللە ئەو یاسایە
بچڭتە بواری جڭ بەجڭ کردن و ئەوہى لہ رابردوو روویدا روو نەداتەوہ، تەنیا مۆلەت ئەدرا بەو
کۆمپانیایە کە شەخسڭ بوو ئەبووہ خاوەن ھڭزڭ و چۆن بوڭستایە بەکارى ئەھڭنا، من لہو
ھەلڭاردنانە خەلک بووہ ساحڭب کۆمپانیای سکیورڭتى، بووہ چووہ بۆ لای کارمەند تەکلڭفى
کردووہ ھەرکەس دەنگى بەوہ نەدات لای ئەبەم لای خۆم، ئەوہ شەخسە و چۆن بڭوڭ بەکارى
ئەھڭنى، دووبارە داوا ئەکەم لہ وەزیرى ناوخۆ ئەوانەى لہ رابردوو بووہ دووبارە نەبڭتەوہ،
سوپاس.

بەرئیز ھیمن احمد حمہ صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک عوسمان.

بەرئیز عثمان کرڭم سوارە:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

پڭشتیوانى قسەکانى کاک لقمان و برادەرانى تر ئەکەم، سوپاس.

بەرئیز ھیمن احمد حمہ صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو شادى خان.

بەرئیز شادى نوزاد وەھاب:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

ھەمان رای کاک لقمان و گولستان خانم ھەيە، پڭشتڭڭیریان ئەکەم، سوپاس.

بەرئیز ھیمن احمد حمہ صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو کاک راھى.

بەرئیز راھى راھبر ابراھڭم:

بەرئیز سەرۆکی پەرلەمان.

پڭش ئەوہى ئەو دوو برڭگە بکرى بە يەك برڭگە، پرسىارم لہ لیژنەى یاسایى بۆچى سەر بەخۆیە؟ بۆ
لەگەل ماددەى چوار یان شەش دانەنراوہ؟ ئەگەر برپاریشە بڭڭڭتەوہ بۆچى وەك کاک لقمان
ناماژەى پڭدا دوو برڭگەيە؟ تڭبڭنى ترم، ئایا کە نووسراوہ نابڭ بڭ وەرگرتنى مۆلەت باشتەر نڭيە

له رووی ياسايى و عورفييه وه (به بى) بكهين به (پيش)، وشهى (به بى) بكهين به (پيش)؟
سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگرى سهروكى په رله مان:

فهرموو موژده خان.

بهريز مژده محمود محمد:

بهريز سهروكى په رله مان.

بۇ ماددهى (۳) پيم وايه ماددهى يه كه م زياده، بۇ ماددهى دوو يه كه وشهى بۇ زياد بكرى، مانا كه
ئەبەخشى و ئەوئندەش دريژەى پى نادرى، به و شيوهيه، ماددهى سييه م، نابى به بى وه رگرتنى
مؤلەت هيچ كۆمپانيايه ك ليره وه وشهى دابمه زرى دابمه زرى و ئەوهى بۇ زياد بكرى به و
شيوهيه، نابى به بى وه رگرتنى مؤلەت هيچ كۆمپانيايه ك دابمه زرى و خزمه تگوزاريه كان
پيشكەش بكات، ئاوا هم ماناى ئەبىت و هم برگهيه كى زياده لائەبرى، سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگرى سهروكى په رله مان:

فهرموو كاك سيروان.

بهريز سيروان فرج محمد:

بهريز سهروكى په رله مان.

ئەو پرؤژه ياسايه زور گرنگه، يه كه بۇ پاراستنى سهرو مالى خەلك و بۇ ئەو كارمەندانەى له و
شوئنه ئيش ئەكەن، تيكراى مادده كه م خوئندوتتە وه و زور به ديقەت ديراسەم كردوو، بۇيه ئاوا
به دهقيق قسهى له سهرو ئەكەم، يه كه م، له سهرو ماددهى (۳) پيم وايه زيادهيه، چونكه له ماددهى
يه كه هم نووسراوه مؤلەت، ئەكرى له وى زياد بكرى بلى مؤلەت به و شيوازه ئەدرى، بۇ
تەوزيحيك ئەكرى له و مؤلەتە شتى بنووسرى، له تيكراى (۲۲) مادده كه به يه كه ديريىش باسى
مافى كارمەند نەكراوه، ئەوهى بينيمان شههيد بوون، برسین، ئايا نان خواردن له سهريانە؟ ئايا
مووچه كه تپرى ئەكات؟ له ياساى دونيا ههيه ئەو شوئنانەى خەلك تەعين ئەكەن مادام پارە له
كۆمپانيا وه رنه گرن مه سه له ن مليون و نيويك له شوئنيك وه رنه گرن چ مه عنای تيدايه ئەوان
(۴۰۰) ههزار وه رگرن با به نيسبەت بى، بۇ نمونە ليره تەسبب بكرى هه ر كارمەنديك له لايه ن
كۆمپانيايه ك دائمه زرى ئەبى بۇ نمونە له ۵۰% برى ئەو پارەيان پى بدرى، چونكه مه ساريى
تريان ههيه، جل و بهرگيان له سهرو كييه؟ به پيى ئەوهى ئيستا يه كه كەس نييه جل و بهرگيان بۇ
بكرى يان خوارديان، چونكه (۱۰) بۇ (۱۳) سەعات ئەمپننه وه، مال و مناليان به جى ئەهیلن، تكيه
جى بكرتتە وه، ئەگەر ليره يان برگهيه كى تر مافه كانيان چييه ئەك بهس ئەرکه كانيان، سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح/ جيگرى سهروكى په رله مان:

كاك دابان فهرموو.

بهريز دابان محمد حسين:

بهريز سهروكى په رله مان.

به خيرهاننى وه زيره كان ئەكەم، ماددهى (۳) برگهى دوو، كاك عەلى ئاماژهى به خاليك كرد
ئەمه وئ جهختى له سهرو بكه مه وه ئەگەر بكرى وه زيرى ناوخو وه لاممان بداتتە وه، زونى ئيشى ئەو
كۆمپانيايه كى ديارى ئەكات؟ له ماوهى رابردوو به شيك له ئيشكالييه كانى ئەو كۆمپانيايه نەى

ھەبوون ئەو شوپناھە بوون كە درابوون بەي كۆمپانىياكان، بەشېكى زۆرى ئەو كۆمپانىياھە ھى كورپى بەرپرس و خەلكى خاوەن دەسەلات بوون كە رۆيشتوون فشاريان لە ستىھەكان كرددووه، لە بازارپەكان و مۆلەكان كە ئەبى ئەو زۆرنە لای ئەو كۆمپانىياھە بىت، بە بۆنەى ئەو زەختانەى كراوھ ھەندى لە كۆمپانىياكان تا ئىستا زىانيان و كەمترىن شوپناھە لەبەر دەستداھە، ئەوھە كى ديارى ئەكات؟ دوو، ئەگەر پىمەوھە ماددەھەكى پىشتەر كە كارى كۆمپانىيا بۆ بەجى گەياندى ئەركەكانى پاراستنى گيان و سەرو مالى كەسەكانە، ئەوھە مەفھومىكى فراوانە، ئەو شوپناھە كى ديارى ئەكات كە سكيورپىتى ھەبىت و كۆمپانىيا بىپارىزى، ئەگەر وابى بەو شىوازە بىت چوارچىوھەكى بۆ دانەنرى، كەوايە كۆمپانىيا ئەتوانى ھەر گەرەككى بوى بىپارىزى و بلى ئەم شوپناھە ئەبى سكيورپىتى ھەبى، ئەو دوو خالە گرنگە وھەلامىكى گرنگى ھەبى لە كۆى ياساكە ئەو دوو خالەم نەبىنى، سوپاس.

بەريز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك كاروان.

بەريز كاروان عبدالرحمن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىمە وايە ماددەى (۳) بىرگەى (۱ و ۲) تەحسىل حاسلە، پىويست ناكات ئاماژەى پى بىكى، لەبەر ئەوھەى ماددەى يەك بىرگەى شەشەم و ماددەى دووھەم بىرگەى سى بە ھەمان شىوھە، بۆيە ئەوھە زىادەھە، پىمە باشە ماددەى (۱۸) لە حوكمەكان بىتە ماددەى (۳) و بەو شىوھە ئاماژەى پى بىكى، پىويستە لەسەر كۆمپانىياى ئەمنى تايبەت كە پىش بەركاربوونى ئەو ياسايە دامەزراوھە خۆيان لەگەل حوكمەكانى ئەو ياسايە بگونجىن بە جۆرىك لە ماوھەى (۹۰) رۆژ تىپەر ئەكات، كەوايە ئەگەر دوو ماددەھە يان ماددەى (۱۸) بىنيە ماددەى (۳) كىشەكان حەل ئەكات، چونكە ماددە گرنگتر ھەيە لەوى جىيان بکەينەوھە، ئەو دوو بىرگەھەش مادام لە ئامانجەكان ھەيە بۆ لىرە دووبارە بىتەوھە، سوپاس.

بەريز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك گوران.

بەريز گوران عمر على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەخىرھاتنى وھزىرە بەريزەكان ئەكەم، پىشتىگىرى وتەكانى كاك عەلى و كاك دابان ئەكەم، سوپاس.

بەريز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شىرىن خان.

بەريز شىرىن امين عبدالعزيز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۳) بىرگەى يەك نابى بەبى وھرگرتنى مۆلەت كۆمپانىيا دابمەزرى يان لقى كۆمپانىياى بىيانى تۆمار بىكى، بۆ بىرگەى يەك پىمە باشە ھىچ كۆمپانىياى ئەمنى دابمەزرى، بۆ قسەكانىش پىشتىگىرى كاك رزگار و كاك عەلى و گولستان و كاك دابان ئەكەم، سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عومەر.

بەرئىز عمر عبدالله فتاح:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە يەكخستنى ئەو دوو خالە پشتگىريان ئەكەم، خالىكى تر، ئەو لىقى كۆمپانىيە بىيانى پىويستى بە روون كىردنەو ھەيە، بۆچى دىتە ھەرىمى كوردستان، ئىمە كېشە يەكى گەورەمان لەگەل كۆمپانىيا بىيانىيەكان ھەيە بە تايبەت لە بواری بەگەرخستنى دەستى كارى خۆمالى، ئىمە لە كوردستان كېشەى گەورە بىكارىيە، ئەو كۆمپانىيانەى دىنە كوردستان قانونى كارىيان بەسەر جى بەجى ناكى، تەنانت ئەگەر كادىرپىك زۆر زەرور بى و بىتە كوردستان مولزەمە كۆمپانىياكە دواى سالىك كەسىكى خۆمالى لە ھەرىمى كوردستان فىرى پىشەكەى بكات و بگەرىتەو، بۆ ئەو ھى گەنجى خۆمان بى كار نەبىت، ئەو بابەتە لىقى كۆمپانىيە بىيانى ئەمنى پىويستى بە روون كىردنەو ھەيە، كىن؟ ئەبنە بار بەسەر خەلكى كوردستان؟ سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو وەزىرى ناوخۆ.

بەرئىز رىبەر احمد خالد/ وەزىرى ناوخۆ:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەو ھەو دەست پى ئەكەم ئەو ماددەيە زەرورە يان بىرگەكانى يەكبخرىن؟ بۆ ئەو ھى بەرىزتان وپنەكەتان لا روون بى بۆچى ئەو ماددەى زەرورە و ئەبى ھەبى، لە ماددەى چوار رىككارەكانى مۆلەت دان نووسراو، بەلام لىرە ئالى ناپىت، ناپىت ئەمە ھەبىت، لەو ئەو ھى ئەبى ھەبىت رىگەى پى دراو، ئەو بۆچى ناپىت؟ بۆ ئەو نىگەرانىانەى ئىوھەيە، يەك، مۆلەت وەزارەتپىك بىت لەخۆيەو مۆلەتپىك بداتە كۆمپانىيە ئەمنى، ئەو ئەكىدە لەو ھى ناپى بەبى وەرگرتى مۆلەت كۆمپانىيەك دابمەزى، ئەو مۆلەتەش پىناسە كراو، دووھم، ناپى بەبى وەرگرتى مۆلەت ھىچ كۆمپانىيەك خزمەتگوزارى بكات، بۆچى؟ بۆ ئەو نىگەرانىانەى ئايا ئەو كارە زۇنەكان چۆن دابەش ئەكى؟ ئەو ھەر گرىبەستپىك دواتر لە ماددەكانى تر رىكخراو، ھەر گرىبەستپىك كۆمپانىيا بىكات ئەبى رەزامەندى وەزارەتى ناوخۆى وەرگى، ناكى كۆمپانىيەك گرىبەست بكات لەسەر بنەماى ئەو گرىبەستە دواتر ئىمتىيازات وەرگى، چونكە ئەو گرىبەستانە كە ئەكى بۆ نەوونە ئەلى من گەرەكپىك ئەپارىزم، يا كۆنسلخانەيەك ئەپارىزم، بۆ ئەو ئىشە پىويستەم بە بىست سەيارەى زىيۆش ھەيە، ھىنانى سەيارەى زىيۆش بەبى رەزامەندى وەزىرى ناوخۆ داخلى ناكى، ئەو كاتە ئەگەر گرىبەستى لە وەزارەتى ناوخۆ پەسند نەكراپىت رىگەى پى نادى سەيارەى زىيۆشپىش داخلى بكات، ئەبى ھەبىت ناپىت ئەو ئىشە بى مۆلەت بكات، جگە لەو ھەو ئەو بابەتەى ئەو ئامازەم پى كرد لە پرۆژە ياساى ئىمە باسى ئەنجومەنى ئاساپشى تىدا بوو، خۆمان زىاتر مولزەم كىردو، زىاتر كۆت و بەندمان داناو لەو ھى مۆلەت نەدى بە ئاسانى، لىرە ئەنجومەنى ئاساپشى تىدا ھەلگىراو، نازانم لە ئەنجومەنى شورا كە ھاتوو بۆ پەرلەمان ئەو بىرگەيە لى ھەستاو، خەلەل لە كويى نازانم، بەلام پىشنىارم ھەيە بۆ لىژنەى ياساى كە ماددەى سىيەم بىرگەى يەكەم زىاد بكى، ئىنجا بىرگەى دووھم و سىيەم بىيىن بەو ھى كە ئەو ھى

يەكەم جېڭەي بەۋ شېۋەيە ئەگرېتەۋە، نابېت لە ھەرېم بەبى رەزامەندى ۋەزارەت ۋ پاش لارى نەبوونى ئەنجوومەنى ئاسايش كۆمپانىيەكى ئەمنى دابمەزرى، يان لقى كۆمپانىيەكى ئەمنى بيانى تۆمار بكرى، ماددەى (۳) بېرگەى يەكەم لابرېى ۋ ئەۋەى ئېستا پېشنيارى ئەكەين زياد بكرى، بېرگەى دوۋەمېش ۋەكو خۇى بېمېنېتەۋە، ئىنجا ئەۋ تېبېنيانەى بەرېزتان باستان كرى، پابەندى كۆمپانىيا لەگەل حكومەت ديارە، بەلام پابەندى كۆمپانىيا لەگەل كارمەندەكانى بەپېى ياساكانى تر رېكخراۋە، بەپېى ياساى كار ۋ دەستبەرى كۆمەلدىەتى لە ۋەزارەتى كارو كاروبارى كۆمەلەيەتى ئەۋە رېكخراۋە، ھەرچى پەيوەندى بە ماف ۋ ئېمتيازاتى كارمەندېك ھەبېت لەۋ كۆمپانىيانە ۋەكو ھەر كۆمپانىيەكى تر لەۋى رېكخراۋە، ئايا ئېمە ئەتوانىن ۋەكو حكومەت بە كۆمپانىياى تايبەت بېلېن ئەۋەندە خۆت ھەلېبىگى ۋ ئەۋەندەش بەدى بە كارمەند؟ ھېچ ياسايەك ئەۋ مافە بە ئېمە نادات، چونكە نازانىن ئەۋ كۆمپانىيە چەند خەرجى ھەيە جگە لە موۋچە، ئەۋە گرېبەستېكە لە نېۋان ۋ كارمەند ۋ كۆمپانىيا، كۆمپانىياش گرېبەستى ھەيە لەگەل لايەنى ترى مەعنەۋى يان تەبىعى، بۇيە ئەۋ بابەتە حكومەت بچېتە ناۋ ئەۋ كاتە ئەۋەى ئېۋە لېى دەترسېن زياتر ئەبېت، دەستكارى خەلكېكى دەست رۇبېشتوۋ ئەۋ كاتە زياتر ئەبېت، كۆمپانىياكان ئېفېتياز ئەكرېن، بۇيە ئەبى بھېلېنەۋە بۇ ياساكانى تر، ئەگەر كارمەندېكىش مېۋن ۋ نېۋېك ۋەرئەگرې بە (۴۰۰) ھەزار رازىيە، ئەۋە كەس ناتوانى بچى رەزامەندى ئەۋ كەسە بخاتە گومان، مافى ھەيە بە كۆمپانىيا بلى ئېش ناكەم، خەلكى تر ھەيە، ئەۋە كەرتى تايبەتە، ناتوانى بلى موۋچەى كەرتى تايبەت نابى لەۋە كەمتر بى، خۇ ئەۋ ئەزانى چەند ۋەرئەگرې، ئەگەر بى سكاللا بكات لە رېى دادگا ۋ ياسا بەدۋاى سكاللاكەى ئەچى، بەلام ۋەكو ۋەزارەتى ناوخۇ ۋ دەزگا ئەمنىيەكان بچېنە نېۋان كۆمپانىيا ۋ كارمەندى تايبەت ئەۋە پەيوەندى توۋشى خەلەل ئەكات، لە قادر كەرەم ئەگەر كۆمپانىيەك بەۋ شېۋەيە ھەيە بەدەر لە ياساكانە، ئەۋەى ۋەزارەتى سامانە سروسىتېيەكان ۋەلامى ئېۋەى داۋەتەۋە لە رېكخستەنەۋەى بەشېكى رېكخراۋەتەۋە، بەلام ۱۰۰% نەكراۋە، يەكى لەۋ شوپنانه ئەۋەيە، خەرىكىن رېكى بخرېنەۋە، ۋەكو سامانە سروسىتېيەكان ۋ جېگرەكەى ۋ سەرۋكى حكومەت لەسەر ھېلېن، بەلام ھەموو شتەكان بە يەك بېيار ۋ ھەنگاۋ لە سالىك رېك ناخرى، پىرسىار كرا كەسېك بە (۱۵) سال بېتە خاۋەنى چەند مېۋن دۇلار، ئەۋە مافېكى ئاساييە، بە (۱۵) سال بېتە خاۋەنى چەند مېۋن دۇلار ئاساييە، بەلام بە چەند مانگېك بېى نائاساييە، ئەۋە گرنگە ئەۋ ياسايە ئەۋ بابەتە رېكئەخات، ئەگەرنا نابى چاومان لەۋە بى خەلك دەۋلەمەند نەبى، ئەبى زەمىنە فەراھەم بكەين خەلك دەۋلەمەند بېى، بەلام لەسەر حېسابى ئەۋ ۋ ئەۋ نەبى، بەدەر لە ياسا نەبى، تەجاۋز نەبى لەسەر حقوقى خەلكى تر، ئېشى ئېمە ئەۋەيە، بەلام خۆزگە ھەموو ھاۋولائىيانى كوردستان دەۋلەمەند ئەبوون، كام پىرۋزە ئەدرى بە كام كۆمپانىيا، ئەۋە كەرتى تايبەتە ۋ بەربەرەكانى تېدايە، كى خزمەتگوزارى باش پېشكەش بكات ئەۋ فرسەتى ئېشى ئەبى، لە بچوۋكتىن ئېشەۋە لە كەرتى تايبەت لە كافتىريايەك ۋ لە چاىخانەيەك كەسېك چاىچېيەكى باشە ئەۋ كافتىريايە خەلكى زياترى ئەچى تا شوپنېك كابرېايەك بە ناۋچەۋانېكى عەبوسەۋە خزمەتگوزارى پېشكەش بكات، ئەۋە راكېشانى سەرنجى خەلكى ترە، ئەۋ بابەتە ناكىرې ۋەكو حكومەت بە كەرتى تايبەت بېلېن تۆ نابى لەۋ دوو پىرۋزە زياتر ۋەرگرى، چ شوپنېك حەقە بېارېزى، لە مالېك ۋ كۆمپانىيەك ۋ كېلگەيەكى شەخسى بگرە سەر

به حكومت نه بې ۽ هو كۆمپانيايه مافى هه يه خزمه تگوزارى بكات، ۽ هو بابته لى كۆمپانيايى بيانى، بهر يزان ژماره يه كى زور خه لكى بيانى له و ولاته ئيش ۽ كه ن، له كونسولخانه و كۆمپانيا و هى تر، رهنگه زور موتمه ئين نه بن كه تواناي كۆمپانيا ناوخوييه كان باشه، ئاساييه كونسولخانه يه ك داوا ۽ كات لى كۆمپانيايه كى بيانى بېته ئيره، ۽ هو كاته به پيى ۽ هو ياسايه مؤلته تى پى بده ين، ناكرى خه لك مولزهم بكه ين ئيلا كۆمپانيايى ناوخويى بى، رهنگه هى ناوخويى له و ئاسته نه بن، شاندى بيانى كه دېته ئيره رهنگه پيى خوش بى خه لكى بيانى بېپاريزى، به لدم له مادده كانى تر بۆمان ديارى كر دوون ريژه ي ۽ هو كه سه ي بيانى ۽ بى چهن د بى له كارمهنده كانى كۆمپانيا بيان يه كان، له مادده كانى تر ته نيا باسى مؤلته دانمان نه كر دووه، مؤلته ۽ ده ين و چاودېريش ۽ كه ين، چاودېريش زور به روونى ئاماژه ي پى دراوه كه پيمان وتوو ۽ نابى ۽ هو بكه ي و ۽ بى ۽ هو بكه ي، ۽ هو هى ۽ هو يه چاودېرى ۽ كه ين، ۽ هو ي نابى بكات كر دى سزاي له سه ره، بۆيه ئيمه ۽ هو پارهى زهمانه ي داوامان لى كر دووه هى بيانى (۵۰۰) مليونه و هى ناوخويى (۲۵۰) مليون، بۆ ۽ هو ي ۽ هو كاته سه ريپچى كر د ناچى داوا ي پاره بكه ين، له و پارهى هه يه تى لپى ۽ بېرىن، ۽ گهر پارهى نه ما مؤلته ته كه ي هه لئو هه شيته وه ۽ گهر سه ريپچى زور بوو، سوپاستان ۽ كه م.

بهريز هيمن احمد حمه صالح / جيگري سهروكى په رله مان:

فهرموو مادده ي چواره م، فهرموو كاك بزار.

بهريز بزار خالد عبدالله:

بهريز سهروكى په رله مان.

كه پرسيارىك ئاراسته ي ليژنه ي ياسايى كراوه سه باره ت به تيكل كر دنى مادده ي (۳) له گه ل مادده ي چواره يان مادده شه ش، عينوانى مادده كه دياره، به شيكى تايبه تى موسته قيل تايبه ت به مؤلته لپره دانراوه، ۽ هو به شه موهمه ۽ گهر ببينين، مادده ي (۳ و ۴ و ۵ و ۶) باسى مؤلته ۽ كه ن، بۆيه ۽ گهر له مادده چوار يان شه ش باسى مؤلته بكرى كافى نييه بۆ ۽ هو ي ۽ هو مادده يه له گه ل مادده ي شه ش ده مج بكرى، چونكه باسى مؤلته ته، ۽ هو به شه ته خسيس كراوه بۆ مؤلته كه له چوار مادده پيك هاتوو، حوكمى مادده كانيش ليك جيان، يه ك باسى ريككار و مه رجه كان ۽ كات، يه كى تر باسى مه رجه كانى نوپكر دنه وه، بۆيه وه كو خوى بى باشه، سوپاس.

بهريز هيمن احمد حمه صالح / جيگري سهروكى په رله مان:

مادده ي چوار.

بهريز عباس فتاح صالح:

بهريز سهروكى په رله مان.

مادده ي (۴):

داواكارى وه رگرتنى مؤلته پيشكه ش وه زاره ت ۽ كرى، به پيى ۽ هو مه رجه انى خواره وه:

۱- ۽ گهر كۆمپانياكه نيشتيما نى بېت پيوسته ۽ همانه ي خواره وه هاويپچى داواكار يه كه بكرى:

۱- به لگه نامه ي دامه زان دن كه مه به سته كه ي تي دا روون كرابي ت.

۲- ناوى دامه زرينه رانى.

۳- ناوی بەرپۈە بەرى رېپېدراو و ئەندامانى ئەنجومەنى كارگېرى كۆمپانىيائى پشكاردار (المساهمه).

۴- سەنەدى خانوبەرەپەك كە بۇ بارەگائى كۆمپانىيا گونجاو بى.

۵- لېستېك بە ناو و ژمارە و جۆرى ئەو چەك و كەلوپەلە سەربازىيانەى لەگەل سەرچاوەى دابىن كردنيان كە كۆمپانىيا پېويستى پى ئەبېت.

۶- لېستېك بە ناو و جۆرى ئەو ئۆتۆمبېلانەى كە كۆمپانىيائى خاوەنپانە يان پېويستى پى ئەبېت لەگەل ديارى كردنى چۆنپەتەى بەدەست خستنيان.

۷- لېستېك بە ناو و جۆرى ئامپەرەكانى پەيوەندى بېتەل و فرېكويىنسى بەكار ھېنانيان لەگەل چۆنپەتەى بەدەست خستنى ئەو ئامپرانە و خەسلەتەكانيان.

۸- بەلگەنامەپەكى سپاردنى بارمەتپپەكى نەختينە لەلاى يەكى لە بانكە حكومپپەكان لە ھەرپم وەك گەرەنتپەك بۇ بەرژەوۈەندى وەزارەت بە برى (۲۵۰) ملىون دینار.

۲- ئەگەر لقيكى كۆمپانىيائى بيانى بېت پېويستە ئەمانەى خوارەو ھاوپېچى داواكارپپەكەى بكات:

۱- بەلگەنامەى تۆمار كردنى لقى كۆمپانىياكە لەلايەن بەرپۈە بەراپەتەى گشتى تۆمارى كۆمپانىياكان لە ھەرپم.

۲- وپنەپەك لە گرپپەستى دامەزراندىن و پەپرەوى ناوخوى كۆمپانىيائى سەرەكى يان ئەوۈى جپگەى ئەگرپتەوۈ.

۳- وپنەپەك لە بەلگەنامەى تۆمار كردنى لقى كۆمپانىيا لە ھەر و لايتك كە تپپدا تۆمار كراوۈ.

۴- لېستېك بە ناو ئەندامانى كارگېرى كۆمپانىيا و رەگەزنامەى ھەر يەكپكپان و ناو ئەو كەسانەى كە لە جياتى كۆمپانىيا بە واژوو كردنى راسپېردراون.

۵- وپنەپەك لە راسپاردەى بەرپۈە بەرى لق لە عپراق كە بە شپوۈى كردەپى تپپدا نپشتەجپپە بە جۆرپك لەلايەن كارگېرى كۆمپانىيا دەركرابى لەگەل نموونەى واژووۈكەى.

۶- وپنەپەك لە دواپپن ژمپرەى كۆتاپى كۆمپانىيا لەگەل دوو وپنە لە راپۆرتى ئەنجومەنى كارگېرى يان دەستەى گشتى كە ھاوپېچ يان پاشكۆى ئەو ژمپرەپە.

۷- ژمارەى ئەو چەكانەى كۆمپانىيا پېويستى پپيان ئەبېت لەگەل جۆر و ژمارەكانيان و تەقەمەنى و شوپنى دروست كردنيان.

۸- ژمارەى ئۆتۆمبېلەكان و جۆرەكانى و شوپنى دروست كردنيان و ژمارەى تابلوۈى تۆمار كردنيان بەو مەرجهى بە ناو كۆمپانىيا تۆمار بكرى لە فەرمانگەى ھاتووچۆى تاپپەت.

۹- خستنەرۈۈپك بە ئامپرە بېتەلەكان كە جۆر و ژمارە و زنجيرە و شوپنى دروست كردن و خەسلەتە ھونەرپپەكانى دپكەى لە خو بگرى بەو مەرجهى تەنپا بۇ پەيوەندى كردن تەرخان كرابى و ملكەچ ئەبېت بۇ پشكپنى ورد لەلايەن وەزارەتەوۈ.

۱۰- بەلگەنامەى سپاردنى بارمەتپپەكى نەختينە لەلاى يەكى لە بانكە حكومپپەكان لە ھەرپم وەكو گرەنتپپەك بۇ بەرژەوۈەندى وەزارەت بە برى (۵۰۰) ملىون دپنارى عپراقى.

۳- پېويستە ئەو بەلگەنامانەى لەخالەكانى دوو و سى و چوار و پپنچ و شەشى برگەى دووۈى ئەو ماددەپە دەق نووسكراوۈ لە نپشتپمانگەى كۆمپانىياكە پەسند كرابى.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى قىسەى ھەيە؟ (كاك سىروان، دكتور اسماعيل، كاك مەم، موژدە خان، بەدرىيە خان، كاك كاروان، كاك فىصل، كاك سەرکۆ، شىرىن خان، شادى خان، كاك بەلېن، كاك ياسىن، گوليزار خان، نەجات خان)، فەرموو نەجات خان.

بەرئىز نجاۋ شەبان عبداللە:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەست پىكى بىخىرھتتا بەرئىز ۋەزىرى دكەم، تېبىيا من ل سەر رىكخستتا وشەيەكا كو بەرىخۇ بدەينى ماددا چارى تا ئەخىر شتى رسووماتە، ھندەك بۇ نموونە ل خالا ھەشتى ل يەكەما ماددا چارى دىنار خالا دەھىن دويىن قى ماددا ھاتىيە دىنار عىراقى، ژ بەر ھندى ھەمى خشتا ھەتا دوماھىكى درست بكەن، عەدەكى دىنارە، عەدەكى دىنارى عىراقى، چىكو ب خۇ پىرۇژەيى ديارە ھەرىمى كوردستانىيە ھەمى دىنارە، موحتاج ناكات عىراقى پى بکەين، سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ھەژان خان.

بەرئىز ھەژان حسن احمد:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەمەوئ خالى چوار بەو شىۋەى لى بىكى، بىرگەى يەك خالى چوار، ۴- سەنەدى خانووبەرەيەك كە بۇ بارەگاي كۆمپانىا گونجاو بى بە مەرجىك دوور بى لە شوينى نىشتەجى بوونى ھاوولائىيان، سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەدرىيە خان.

بەرئىز بەدرىيە اسماعيل محمود:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوار بە سەرجەم بىرگەكانىيەۋە ئەم دوو بىرگەى بۇ زياد بىكى لە ھەردوو لقى كۆمپانىياى عىراقى يان كۆمپانىياى بىانى، كۆمپانىياكە ھىچ سزاىەكى دارايى يان ۋەستاندن يان لەكارخستن نەيگرتبىتتەۋە، واتە خالى (۱۱ و ۱۲) ى بۇ زياد بىكى، واتە لقى كۆمپانىياكان يان كۆمپانىيا بىانىيەكە ھىچ كات نە خرابىتتە لىستى رەشەۋە، سوپاس.

بەرئىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەلېن.

بەرئىز بەلېن اسماعيل حاجى ابراھىم:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ديارە ماددەى چوار بە ھەردوو بىرگەكەيەۋە وردەكارى زورى تىدايە جىڭگەى دەست خۇشىيە، ھەرچەند دوايى رىككارەكانى تۆزىك سەختە بۇ مامەلە كىردن لەگەل پىدانى مۆلەتەكە، بەلەم ئەۋەى تىبىنى من لەسەر خالى ھەشت لە بىرگەى يەك و خالى دەيەم لە بىرگەى دووى ماددەكەيە كە تايبەتە بە سپاردنى بارمتەيەكى نەختىنە، ئەۋەى بۇ كۆمپانىيا ناوخۆيىەكان ھەيە (۲۵۰)

مليۇن دىنار، مەققولە، بەلام باس كرا كەمترين كۆمپانىيى بىيانى لېرە كار بكات، زياتر رېگە بە كۆمپانىيا ناوخۇيىيەكان بدرى، برى نەختينەكە زياد بكرى بۇ (۷۵۰) مليۇن دىنار، سوپاس.
بەرئز ھېمن احمد حمە صالح/ جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك كاروان.

بەرئز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوار بە فەصلى يەك و دوو لە برپگەكانى پېنج و ھەشت و ھەوت لە فەصلى دووھەميش، لە پېنجەمەو دەست پى ئەكەين، كاتى باس ئەكرى كە ليستىك لە چەك بە جۆر و شيوازەكانى ئامادە بكرى، لېرە تەخەوفىك ھەيە بەوھى ئەو چەكانە ئەگەر موتابەعە بكەى، راستە لە ماددەى ھەشت لە برپگەى دە روون كراوہتەوہ جۆرى چەكەكە گوللەى ھەوت مليم بۇ نۆ مليم ديارى كراوہ، جۆرە چەكىكى زۆر ئەگرئتەوہ، ئەمەوئ بلىم بەشېك لەو كۆمپانىيائە خەرىكە ئەبن بە باندى مافيايى، ناكرى رېگە بدرى بە ئارەزووى خۇيان ئەو چەكانە لەو رېزەيە رېگەى پى بدرى، خەتەرە، لە برپگەى ھەشتيش وەكو خۆشم ئامازەم پى كرد لە برپگەى پېنجەم بەشېك لە كۆمپانىياكان خەتەرى گورەيان دروست كر دووہ وەكو برادەرانيش روونيان كر دەوہ، بەلام بە ماناى ئەوہ نايە كە لە ھەموو كۆمپانىياكان گومانمان ھەبى، نوقتەى دووہم، قانون بۇ رۆژىك نييە، بۇ تەنزيماى كاريكە كە بۇ چەند سالى داھاتوہ، ھيوادارم بەرئز وەزيرى ناوخۇ رەچاوى ئەوہ بكات دانانى (۲۵۰) مليۇن دىنار پارەيەكى زۆر زۆرە، چونكە باواى دابنپين كېشەيەكى گورەى ھەيە، كورپ بەرپرس كۆمپانىيائى ھەيە، ئەويش لە دەستى كۆمەلېك مەسئولن، بەلام لە ھەمان كات ئەگەر (۱۰) سالى تر ئەو قانونە بەكار بى، ئەگەر ئەو ولاتە تەنزيماى بكرى، ناكرى ئەو مەرجانە ئەوہندە قورس بن خەلك نەتوانى دەستى بۇ بەرئز، لە برپگەى ھەوت لە فەصلى دووہ ھەمان تېببىنى برپگەى پېنجى فەصلى دووہم ھەيە، ئەو جۆرە چەكانە، بەرئز وەزيرى ناوخۇ بەرئزتان شارەزان لەو چەكانە، ئامازەم پى كرد لە ماددەى ھەشت ئامازە بە جۆرى گوللەكە كراوہ كە ھەوت مليم بۇ نۆ مليمە، ئەوہ ليستىكى زۆر ئەگرئتەوہ، ئايا كۆمپانىيائەك ئەو ھەموو چەكەى بۇ چيىە، بۇ ديارى ناكرى؟ لە برى ئەوہى گوللە ديارى بكرى، چەك ديارى بكرى، كۆمپانىيا ھەيە پېويستى بە ھەندى چەك نەبى، رەنگە بە نەتيجە كېشە لەسەر ئەمنى ھاوولاتى دروست بكات كە برادەران كۆمەليە نمونەيان باس كرد، بە باشى ئەزانم جۆرى چەك ديارى بكرى، سوپاس.

بەرئز ھېمن احمد حمە صالح/ جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتور اسماعيل.

بەرئز اسماعيل على طه:

بەرئز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيم باشە بۇ ماددەى چارى گەلەكى درئزە، مومكينە موختەسەر بېيتن قى شكىلى ئەوہلەن دىبى ماددى نەھاتىيە ديارى كرن، كانى مۆلەتا كۆمپانىيا بىيانى كى ديدەت؟ ديارە ھەر وەزارەتتەيە، ھەرچەندە جەنابى وەزيرى گوتى مە بلند كەين ئەنجومەنى وەزيران، لېرە نەھاتىە ديارى كرن، ئەز بېژم ئەوہ بېتە موختەسەر كرن، بېژيتن مۆلەتا وەرگرتنا بۇ كۆمپانىيت تايبەت وەزارەت

دەدات، ئەوى دىش بيانى ئەبىتتە بەرز كرن بۇ ۋەرگرتنا رەزامەندىا ئەنجومەنى ۋەزيران و ھەمى بەلگىت پىتقى بۇ ۋەرگرتنا مۆلەتى بە رېنمايەكى رېكەدەخرىن لەلەى ۋەزارەتا ئەنجومەنى ۋەزيرانى، پىوست ناكات ئەف نوقتە ھەمى ھاتى، بەلگە نامىت پىتقى بۇ دامەزراندنى يان بۇ مۆلەت دانى ب رېنمايەك دىنە رىكخستن، سوپاس.
بەريز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو گولستان خان.
بەريز گولستان باقى سلىمان:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى قسەكانى كاك كاروان ئەكەم، بەلام من بۇ ئەو برگەى پىنجەمە كە باسى چەك ئەكات، پىم باشە جورى چەك ديارى بكرى، چۆنىيەتى بەدەست خستنىشى ئىزافە بكرى، ئەبى بزائىن لە كوئى بەدەستى ئەخات، لەوانەيە ئەو كۆمپانیا ئىستىرادى چەكيش بكات، بۇيە گرنگە سەرچاۋەى بەدەست خستنى چەك ئاماژە پى بكرى، لەگەل جورەكەشى كە پىويستە لەو كۆمپانیايە ھەبى ديارى بكرى، چونكە زور جار لەوانەيە چەكى قورسىش پىنە ناو بە ناوى كۆمپانیايە ۋە، سوپاس.
بەريز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو كاك سىروان.
بەريز سىروان فرج محمد:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە كاتى مۆلەت دىسانەۋە باسى ئەكەم ئەو شتانەى داوا كراۋە ھەمووى بارمتە ۋەرگرتنە بۇ زەمانى ئەو كۆمپانیايە بەرامبەر حكومت، پىم وايە برگەيەكى ترى بۇ زياد بكرى، ئەو كەسەى داۋاى كۆمپانیا ئەكات بەلېنامەيەك ئىمزا بكات كە ماف و شايستەكانى كارمەندەكان بگرپتە ئەستۆى خۆى، بە تايبەتى ئەۋەى باس ئەكرى كۆمپانیاى بيانى لە زور ۆلات ياسايەك ھەيە كەمترىن موۋچە ئەۋەنە نەبى، نابى زولم بكرى بە مەجبورى لەو كۆمپانیايە ئەبىت، برگەيەكى ترىش بە پرسىار بۇ ۋەزىرى ناوخۆ، بەپىى ئەو مۆلەتانەى دراۋە كۆمپانیاكان لە كوردستان يەك مۆلەت ۋەرنەگرن، ئايا بەريزيان ئەزانن كە ئەگەر كۆمپانیايەك ئۆفيسى لە ھەولپىر بى لە سلىمانى رېگەى پى نادەن ئىشى جى بەجى بكات، ئەبى لەۋىش دىسانەۋە رېككارى ئاسايش و مۆلەتتىكى تر ۋەرگىرى، ئايا داۋاى دەرچوونى ئەو برپارە ئەو حالەتى زۇنى زەرد و سەوزە ئەمىنى يان نا؟ لە برگەيەك باسى بارمتەى (۲۵۰) مىيۇن دىنار ئەكات، بەلام ئىستا واقىعى حال ئەۋەيە ھەر كۆمپانیايەك ۋەك بارمتە برى پىنج دەفتەر دۆلاريان لى ۋەرگىراۋە، ئەو پىنج دەفتەر دۆلارە ئەمىنپتەۋە ۋەكو خۆى، يان بۇيان ئەگەرپتەۋە، يان (۲۵۰) مىيۇن دىنارەكەيە، بەلگەم لايە كە پىنج دەفتەر دۆلار ۋەرگىراۋە، سوپاس.

بەريز ھىمىن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
فەرموو موژدە خان.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى چوار بەلامەو سەيرە برگەيەك جيگير نەكراو بەناوى مافى كارمەند، زۆر جار كۆمپانىياكان مافى كارمەند پيشيل ئەكرى، بۆچى يەكى نەبى لە داواكارىيەكانى وەرگرتنى مۆلەت، ھەر بەرمەبنای ئەو كۆمپانىياى پاكەوانى كە سەر بە كەرتى تايبەتە بە (۲۶۰) ھەزار دونيايەك ئيشيان پى ئەكات، ھىچ مافى ئەوتۆيان پى نادرى، كاتى تووشى رووداويك ئەبن و يا گيان لە دەست ئەدەن، نە گرپەستىك ھەيە، نە زەمانىك، بۆيە پىم باشە مافى كارمەند يەكى بى لە داواكارى وەرگرتنى مۆلەت، بۆ ئەو مافىيان ھەبى، كارمەند ھەيە ئەوانەى سەر بە كۆمپانىياى پاكەوانى شوپنە تەندروسىيەكانن بە پىنج يان شەش مانگ ئىنجا مووچەيان وەرگرتوو، نەشتوانن واز بىنن يان مان بگرن، بۆيە ئەو شەش لە ئەوان دووبارە نەبىتەو، نەك بۆ ئەوان، بۆ كۆمپانىياكانى تىرىش كە حكومەت مۆلەت نوئ ئەكاتەو مافى كارمەند يەكى بى لە مەرجى نوئ كەردنەو مۆلەت، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسيڤ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو گوليزار خان.

بەرپز گلزار رشيد حاجى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوار داواكارى وەرگرتنى مۆلەت پيشكەش بە وەزارەت ئەكرى، ناكرى بلىين ھەروەھا نوسخەيەك بۆ بەرپو بەرايەتى گشتى باج، چونكە تەنھا ئەمنى نىيە، مالىشى تىدايە، لەبەر ئەو مەنى چەندىن عەقدى تىدايە، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسيڤ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شيرين خان.

بەرپز شيرين يونس عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

برگەى يەكەم خالى يەك برگەى دامەزراندنى كە مەبەستەكەى تىدا روون كرايىت، پىم باشە بكرى بە بەلگەنامەى دامەزراندن روون بىت و تەنيا بۆ مەبەستى ئەمنى بى، چونكە لە ماددەى دووش ئاماژەمان بەو كەرد كە زۆر كۆمپانىيا ھەيە لە ژىر ناوئەكەى ئەركى تر جى بەجى ئەكەن، سەبارەت بە خالى ھەشت لە برگەى يەك و لە خالى دە لە برگەى دوو ئەو كۆمپانىيانەى سەبارەت بەو برە نەختىنيەى ھاتوو پىويستە پۆلين بكرى لەگەل نىسبە و رپزەى داھات و ژمارەى كارمەند، چونكە داھاتى ھىچ كۆمپانىيايەك وەكو يەك نىيە، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسيڤ / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شادى خان.

بەرپز شادى نەوزاد وەھاب:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى چوار لە جۆرى چەكەكان و ئەو تىبىنيانەى كە كاك كاروان گەزنەيى ھەبىوو پشستگىرى ئەكەم، ناكرى بەو شپو بەرايە رپگە بدرى ئە كۆمپانىيايانە چەك بكرن يان مولكدارى بكەن، لە

خالى چوارەم لە سەنەدى خانويك هاوپاي هەژان خانم پيويستە شويني كۆمپانياكان لە دەرەوھى شويني نىشتەجى بن، بەو پييهى زۆربەى كۆمپانياكان لە شويني نىشتەجى بوونى هاوولتايانن كە رەنگە لەبەر ھەستيارى كارى ئەو كۆمپانيايانە چوار دەورەيان بکەونە بەر مەترسى، لەبەر ئەو پيويستە لە دەرەوھى شويني نىشتەجى بوونى هاوولتايان بن، لە خالى دوو ناوى دامەزرينەرانى كۆمپانياكە پيويستە مەرجى ئەو كەسانە ديارى بکرى كە تەقدیمی دامەزراندنى ئەو جۆرە كۆمپانيايانە ئەكەن، ئەو كەسانە رابردووى پاكيان ھەبى، كۆمەليك مەرجى قانوونى ھەبىت كە زياتر لە مەرجى ئەو كەسانەى كۆمپانيايەكى ئاسايى ھەيەتى، چونكە تەببەعتى ئەو شوينە وايە ھەستيارى زياترى ھەيە، ريژەكەشى ديارى بکرى كە چەند كەس دەستەى دامەزرينەرى كۆمپانياكە بن، رەنگە ئەو پيويستى بە گۆرانگارى ھەبى لە كۆمپانيايەكى ئاسايى و جياوازتر بىرى لى بکرىتەو، سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو شيرين خان.

بەريز شيرين يونس عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

خالى دووھم پشتگيري قسەكانى شادى خان ئەكەم، لە خالى چوار پشتگيري هەژان خان ئەكەم، لە خالى پينچ پشتگيري كاروان گەزنەبى ئەكەم.

بەريز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك رزگار.

بەريز رزگار عيسى سوار:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوار سەبارەت بە وەرگرتنى مۆلەت بە چ پيوەريك ئەو مۆلەتە وەرئەگيرى، ئەو پرسيارە ئاراستەى وەزيرى ناوخۆ ئەكەم، بە تەندەرە يان وەك رابردو ئەوھى لە بەرپرس نزيكە، لە خالىكى تر باسى كەلوپەل ئەكات، باس لە جۆرى چەك ئەكات، پيم باشە ئەوانەى كۆمپانيا سكيوريتيەكان چەكى گەورەيان پى نەبى، لە دەمانچە نەچيتە سەرەوھە، ئەو چەكانەش لە وەزارەتى ناوخۆ تۆمار بکرى، كرين و فرۆشتنى پيوە نەكرى، وانەكرى ئەو كەسە چۆن بيهوئى چەك و ئۆتۆمبىلى بگۆرپىت، بۆ ئەوھى ئەو كۆمپانيايە بە ھەوھەسى خۆى گۆرانكارى نەكات، سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك سەرکۆ.

بەريز سەرکۆ ازاد حسين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوار يەكەم، بپرگەى (5 و 6) پرسيارم لە وەزيرى ناوخۆ، نايپتە كيشە ئەگەر سەيرى بکەن ئەو دوو بپرگەيە باس ئەكات ليستىك بە ناو و ژمارە و جۆرى ئەو چەك و كەلوپەلە سەربازيانەى لەگەل سەرچاوھى دابين كردنى كۆمپانياكە پيويستى پيپتەتى لەگەل ئەو ئۆتۆمبيلانە، ئەوھە نايپتە ئەوھى لە ماددەى (12) ھاتووه، ئەگەر سەيرى بکەن باس ئەكات لەكاتى ھەلوھەشانەوھى

مۆلتەتەكە رادەست كىردنى سەرجم چەك و تەقەمەنى و ئامپىرە بېتەلەكان كە ئەبىتە مولكى وەزارەت، بۇ ئەوۋى كە جارىكى تر لە كاتى ھەلۋەشانەوۋە يا كۆتايى پېھىنانى مۆلتەتە ئەو چەك و تەقەمەنيانە، يان ئەو كەلوپەلانەى كۆمپانیا ھەبەتى، حىسابى ئەوۋە ناكات رېژەى كەم بدات يان ئەو چەك تەقەمەنى و ئۆتۆمبېلانەى ھەبەتى نەيدات بە دروستى، بۇ ئەوۋى لە كۆتايىدا لە كاتى ھەلۋەشانەوۋە پارەبەكى زۆرە بۇ مەوزوعى چەك و ئۆتۆمبېل، ماددەى چوار لە دووۋەم بەشى حەوت سەيرى بكەين، لە ھى ناوخۇ باسى ئەوۋە كراوۋە سەرچاۋەى لېستېك بە ناو و جۆرى ئامپىرەكانى بېتەل و فرىكويىنىسى بەكارھېنانى و چۆنىيەتى بەدەست خستى ئەو ئامپىرانە و خەسلەتەكانى، بەلام ئەگەر سەيرى بەشى دووۋەم بكەى بۇ كۆمپانیا بيانىيەكان، ئەوانەى لىقىكە لە عىراقە يان دەرەوۋەبە، باسى ئەوۋە كراوۋە ژمارەى ئەو چەكانەى كۆمپانیا پېويستى پى ئەبىت لەگەل جۆر و ژمارەو شوپىنى دروستى كىردنى، نالنى لە كوئى بەدەستى ھاتوۋە، شوپىنى دروست بوونى باس كراوۋە، نەك ئەو شوپىنەى بەدەستى ئەھپىنى، ئەگەر روون كىردنەوۋە بدرى، پىشتىوانى قسەكانى كاروان گازنەبى و ھەژان خانىش ئەكەم، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك ياسىن.

بەرپىز ياسىن خىزىر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر لەگەل ئەو ياسايە نېم، من ئەلېم ئەگەر ولاتىك ياساى تېدا بېت كۆمپانیاى بۆچىبە و چەكى بۆچىبە؟ خالى (۵) ئەلى ئەو چەكانە، ئايا ئەو چەكانە پىشتىگىرى كاك كاروان ئەكەم چ جۆرە چەكىكن؟ ديارى كراوۋە؟ كى ئەبھېنى و كى ئەبھېنى لە چ ولاتىك ئەكرى؟ سەيرە، خالىكى تر، ئايا ئەو كۆمپانیايانە ھەن؟ رېكىيان ئەخەن يان دروستيان ئەكەن؟ ئەگەر ھەنە بۇ رېكىنە خراون، ئەگەر دروست ئەكرى كى دروستى ئەكات؟ زۆر خەتەرە، لە يەك ولادت نەبوۋە، كۆمپانیاى سىيوريتى بۆچىبە؟ ئەبى روون بېتەوۋە چ چەكىك دېت و فېشەكى چۆنە؟ سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك فىصل.

بەرپىز فىصل عباس عولا:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەى يەكەم خالى (۳ و ۴) كۆمپانیا نىشتىمانىيەكان ھەلگىرى ناوى بيانى نەبن، خالى چوار، سەنەدى خانووبەرە كە بۇ بارەگەى كۆمپانیا گونجاو بى لەلايەن لىژنەى وزارى ھەلسەنگاندىن بۇ جىگاگەى بكرى كە گونجاوۋە يا نا، لەبەر ئەوۋەى ناكرى شوپىنى كۆمپانیاى ئەمنى لە ناو گەرەك بېت بېتە ماىەى بېزار كىردنى دانىشتوانى، پىشتىوانى قسەكانى كاروان گەزەبى و شادى خان و ھەژان خان ئەكەم، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك مەم.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە بېرگەي يەك خالى چوار، سەنەدى خانوو بەرەيهەك، سەنەدى خانوو بەرەيهەك يان مولكېكى نەگواستراو، سەنەدى خانوو چييه ئەپرسەم، ئەو سەنەدە بۇ شوئىنېكە كە بۇ بارەگاگە گونجاو بى، خالى چوارەم بۇ بارەگاگە گونجاو بى، دەر بارەي خالى پېنج وەزىرى ناوخۆ و ھەردوو لىژنەي بەرپز روونى بىكەنەو لىستېك بە ناو و ژمارە و جۆرى ئەو چەك و كەلوپەلە سەربازىيانەي سەرچاوەكەي كوئىيە و كوئى نىيە، وەزارەت ئەو بەكات باشتىر نىيە؟ خالى ھەشتەم، بەلگەنامەي سپاردنى، بارمەتە نا بارمەتە، ئەو رەقەمەش روون بىكرېتەو گەرەنتىيەكە بۇ (۲۵۰) ملىوون دىنارە؟ پالېشتە بە چ قانوونېك، بۇ (۳۰۰) نىيە، بېرگەي دوو خالى ھەوت، بە ھەمان چەك و تەقەمەنى لە كۆمپانىياكانەو، ھەمان شت مەسەلەي وەزارەت بە ھەند وەرگىرې، پېم باشە بۇ بېرگەي دوو خالىك زىاد بىكرې، زۆر جار ئەو پەيوەندى بە وەزارەتە جىاجىياكانەو ھەيە پىداگىرى لەسەر مەسەلەي دۆزىنەو ھەلى كار ئەكەين، بۇ ناوخۆ بۇ زامان ناكرى، پېم باشە كۆمپانىيا بىانييەكان كە دېن لە كوردستان لىكەم ۸۰% كارمەندەكانى ناوخۆيى بن، بىكرې بە مەرچ، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو نوقتەي نىزامى.

بەرپز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەز ئەكەم شتى ھەيە روونى بىكەينەو، تىكايە ئەو ھەموو دووبارە كوردنەو ھەي ياساكە بخوئىنەو، دوئىنى شەو چوار سەعات خەرىكى بووم، يەئنى چى نەمانخوئىندۆتەو، ئەو قسە دووبارە نەكرېتەو، خۆمان ئامادە ئەكەين و ئىنجا دېئىنە ناو قاعە.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

ھەموو پىرۆژەيەكى قانوونى مەجموعەيەك قانوون رەبتە بە يەكەو، ماددە بە ماددە نىيە، ئەگەر لە كۆي پىرۆژەكە تىيدا نەبوو ماناي وايە ئەبى لەوئ موعالەجە بىكرې، فەرموو وەزىرى ناوخۆ، فەرموو شايان خان.

بەرپز د. شاپان كاكە صالح محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتىگىرى و تەكانى شىرىن خان ئەكەم، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەرپز وەزىرى ناوخۆ.

بەرپز رېبەر احمد خالد / وەزىرى ناوخۆ:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ماددەيە بە تەسەورى ئېمە زۆر بە رىكوپىكى باسى ھەموو ئەو بابەتانە كىردووە كە جىگەي نىگەرانى ھەموو لايەكە، لېرە مەرچەكانى مۆلەتدانمان سەخت كىردووە، بۇ ئەو ھەي كۆمپانىيەي

ئەمنى زۆر نەبىت لە ھەر ئېم، كە ئەلېن پېشمەرگە مان ھەيە، ئاسايشە، پۆلىسە، بەلام كە پېويستە كۆمپانىيە ئەمنى ھەبى ئەبى بەو مەرجانە بى، ئەبى لەو ھە تېبگەين مەبەستمان نىيە زۆرتىن ئىش بۇ ئەمانە فەراھەم بکەين، كەرتى تايبەت ئەبى ھەبى، بەلام بەو مەرجە، چونكە كەرتى ئەمنى كەرتىكى ھەستىيارە، پەيوەندى بە ئاسايشى نىشتىمانى ھەيە، بۆيە كۆمەلېك مەرجمان رىز كىرەو، ئەگەرنا ئەمانتوانى بېلېن وەزارەت، دواتر بە رېنمايىەك ئەو بابەتە رېك ئەخات، بەلام ئېو نەتان دەزانى بە چ رېكى ئەخات، ئەو كات ھەر بەرېزتان ئەتانوت بۆچى ئەو رېنمايىە وايە، خاوەن كۆمپانىيا گلەبى ئەكرد لە ئېمە و ئېو، بۇ ئەو ھى ئېمە بە شەفافانە كار بکەين و پەرلەمان پىشتىگىرى ئەو بابەتە بکات، ئەو ھى كە زۆر تەركىزتان لەسەر كىرەبەتە جۆرى چەك، سەرچاوەى چەك، ئېمە لە ماددەكانى تر زۆر بە روونى دامانناو دەمانچە بە جۆرىك لە نۆ مىلم زياتر نەبى، تەنگە لە (۷،۶۲ملم) زياتر نەبى، لە ھىچ شوپىنىكى دونيا جۆرى چەك ديار ناکرى، جۆرى تەقەمەنى ديارى ئەكرى، چونكە ئەو چەكە بى تەقەمەنى وەكو يارى مندالانە، كە تەقەمەنىيەكە گەرە بوو ئەو كات مەترسى زياتر ئەبى، لېرە دەمانچە و تەنگە كە (۷،۶۲ملم)ە، كلانشىنكۆف و ئېم فۆر ئەگرىتەو، ھەر ئىنتاجى ولاتېكى تر كە (۷،۶۲ملم) بى، ناتوانىن لەسەر كۆمپانىيەك فەرز بکەين كلانشىنكۆف بەكار بېنە يان ئېم فۆر، رەنگە ئەو كۆمپانىيە ئۆكرانى بى شتىكى تر بىنى، عەرەبى بى يا ھەرئېمى جۆرە چەكېكى خۆى ھەبى، ناتوانىن لە ياسا ھەموو ئەو چەكانە، بەلام بە دوو وشە و ژمارە، ئەو ھى تر بېكەيسى و ھاو، بۆيە مۆتمەئىن بن مەترسى ئېمە زياترە، چونكە ئېمە رووبەرووى ئەوانە ئەبىنەو، سەرچاوەى ئەو چەكانە لە چەند بېرگەيەك ئامازەمان پى كىرەو ئەبى سەرچاوەكەى بۇ ئېمە ديار بى، ئەو بابەتە لەو ياسايە ديارى ناکرى، لە ياساي چەك رېك ئەخرى كە دوپىنى خويىندەو ھى يەكەمى بۇ كراو، دەست خۆشيتان لى ئەكەم كە لە ماوئەيەكى نىك ئەوئىش تېپەرى، ياساي چەك چۆن مامەلە بە چەك ئەكرى و كى ئەبېنى و چۆن ئەيفرۆشى و كى خاوەنى ئەبى و مۆلەتى چۆن ئەبى لەوئى يەكلا ئەكرىتەو، ئەبى بۆمان گىرنگ بى سەرچاوەى لە كوئىيە، دەولەتە يان گروپېكى تىرۆرستىيە لە كوى ئېھىنى ئەبى بزائىن، بابەتى زەمانى دارايى، ئىستا راستە (۵۰) ھەزار دۆلار ئەو ھى ئىستا ھەيە، بەلام ئەو ھەمان زىاد كىرەو، كۆمپانىيە ئەمنى و بازىرگانى بە خۆراك نىيە، بازىرگانىيە بە ئۆتۆمبېلى زىپۆش و ھىنان و بىردى چەك و بەكارھېنانى چەك و تەداخول كىردن لە بوارى گىشتى ئەمنى لەو ولتە، بۆيە مەرجەكانمان قورس كىرەو بە ناوخۇ (۲۵۰) مىيۇن، ھىچ بىنەمايەكىش نىيە، ھەزتان لى بى بۇ ناوخۇ ئەكەينە (۵۰۰) مىيۇن بۇ دەرەو ئەكەينە يەك مىيار، ياسايەك نىيە رېگر بى بلى ئەو ھەندە بى، بەپى بەرژەو ھەندى و ئەو ئەزموونەى ھەمانە لە ئىدارە كىردى ئەو ولتە ئەلئ ئەبى مەرجى دارايى قورس بکرى، ئەو پارەيە بۇ زۆر كراو، بۇ ئەو ھى كە چاودىرى ئەكەين لە سەرىپچىەكى ياسايى كىرەو ئەگەر (۵۰) ھەزار دۆلارمان لەبەر دەست بى رەنگە بە دوو سەرىپچى تەواو بى، بەلام ئەگەر (۲۵۰) مىيۇن لەبەر دەست بى ناچارە سەرىپچى نەكات، ناچىن لە دادگا بېلېن كەيسى لەسەر بکەينەو، ئەگەر كېشەكە پېويستى بە دادگا بوو ئەبەينە دادگا، لە رووى پارەو سزايەكى دارايى ئەدرى، مافى كارمەند لەو ياسايە شوپىنى ناپىتەو، ئەو كىكارە، لە وەزارەتى كار و كاروبارى و دەستەبەرى كۆمەلدىەتى، چۆنىيەتى

پاراستنى مافه كانى، كه سايه تى خۆى، سزاي هه بىت به پىي ياسا، له شوپىنى تر موعاله جه كراوه،
تكىرار كردنه وهى باش نىيه، له گه ل ئه وهىن وه كو خۆ به رپوه بچى، سوپاس.
به رپز د. رپواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

فه رموو ماددهى دواتر.

به رپز حكمت محمد عبو زيد عيسى:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

ماددهى (5):

۱- پىويسته له سه ر وه زاره ت برپوانىته داواكارى پىدانى مؤله ت له ماوهى (60) رۆژ له رىكه وتى
وه رگرتنى داواكارى به كه.

۲- له حاله تى رته كردنه وهى داواكارى پىويسته برپارى رته كردنه وهى نووسراو هؤدار بىت و
له ماوه به كه زياتر نه بىت له (15) رۆژ له رىكه وتى برپاره كه به داواكار رانه گه ينى.

۳- داواكار له كاتى نه مانى هؤى رته كردنه وه بؤى هه به داواكارى نوئ پيشكه ش بكات.

۴- ئه گه ر وه زاره ت ره زامه ند بى له سه ر داواكارى به كه ئه وه پىويسته له سه رى ئه وه ره زامه ندى به
داواكارى مؤله ت رابگه به نى بؤ دانى ره سمى مؤله تى دىارى كراو كه له خسته ي پاشكۆى ئه وه
ياسايه دا هاتوون به وه مه رجه ي له ماوه به كه زياتر نه بى له (30) رۆژ له رىكه وتى پىراگه ياندى به
ره زامه ندى ره سمه كه بدات و له كاتى نه دانى ره سمه كه له ماوه ي دىارى كراو به بى پاساوىكى
ره وا ئه وا برپارى پىدانى مؤله ته كه به هه لوه شاو دائه نرى.

به رپز د. رپواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

كى قسه ي هه به ؟ فه رموو كاك به لىن.

به رپز به لىن اسماعيل حاجى ابراهيم:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

داواى روون كردنه وه به كه ئه كه م له برگه ي به كه م پىويسته له سه ر وه زاره ت برپوانىته مؤله ت له
ماوهى (60) رۆژ له رىكه وتى وه رگرتنى مؤله ته كه، به پىي ئه وه برگه به بى وه زاره ت ئىجباره له
ماوهى (60) رۆژ يان مؤله ت بدات يان رته بكاتوه، نه كه به س سه ير كردن بى، له سه ر برگه ي
چوارم بؤ پشتىوانى له قسه كانى جه نابى وه زىريش له سه ر مه سه له ي گه رهنى به داراييه كان له
كۆتايى برگه كه ئه لىن له كاتى نه دانى ره سمه كه له ماوه به كه ي دىارى كراو دا به بى پاساوى ره وا
برىارى پىدانى مؤله ت به هه لوه شاوه دائه نرى، پىم باشه بى پاساوىكى ره وا هه لگىرى، سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

فه رموو شىرىن خان.

به رپز شىرىن امين عبدالعزيز:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

سه باره ت به برگه ي به كه كه داواكارى پىدانى مؤله ت (60) رۆژه، پىم باشه بكرىته (30) رۆژ، پىم
وايه ئه وه كه سه ي پيشنارى وه رگرتن ئه كات ئه بى كۆى به لگه كانى هاوپىچ بى، ئه وه فه ته ره به
زۆره، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك كاروان.

بەرپز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (5) لە برگەى دوو تېيىنىم ھەيە، نووسراوھ لە حالەتى رەت كردنەوھى داواكارى، برپارى رەت كردنەوھ پېويستە ھۆدار بېت، واتە ھۆكارىكى ھەبېت، بەلام ھۆكار يانى چى؟ مەتاتىيە، كە باس لە مۆلەتى كۆمپانيا ئەكەين لەگەل تەحقيق كردن نيم، ناكړئ ئەو فەزايەى ھەيە بەرتەسكى بكەيەوھ، مادام كەرتى تايبەتە، ئەو فەزايە فراوانتر بكرئ نەك تەعقيبى بكەى، ئەزانم ئەو ترسەى ھەيە خۆشم ھاورام، لەگەل ئەوھم لا برئ و برگەيەكى بۇ زياد بكرئ، وەزارەت لە كاتى نەبوونى يەكئ لە مەرجەكانى ماددەى چوار كە لەو ياسايە دەقنووس كراوھ مافى رەت كردنەوھى داواكارىيەكەى ھەيە، پېشتر باس كراوھ مەرجەكان، بۇ لە برى ئەوھى ئەو دەسەلاتەى جەنابى وەزىر خۆى بېت بە ھۆكارىكى ديارى كراو كە ئەكړئ ھەر شتېك بېت، چونكە مەتاتىيە، بۇ رېگە بەوھ نەدەين ماددەى چوار ئاماژەى پى بكرئ، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك شېخ زاھر.

بەرپز زاھر محمد على حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېويستە لەسەر وەزارەت بروانپتە داواكارى پېدانى مۆلەت لە ماوھى (60) رۆژ لە رېكەوتنى وەرگرتنى داواكارىيەكە، ئەى ئەگەر لەو ماوھى بە ھەر ھۆكارىك نەيتوانى بروانپتە ئەو داواكارىيە چى ئەبېت؟

بەرپز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتور رېۋار.

بەرپز رېۋار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ماددەيە بوعدى ئەمنى تېدايە، ئەو كۆمپانيايانەى ئەمنين داواى مۆلەتى دامەزراندن ئەكەن پېش ئەوھ وەزارەتى ناوخۆ مەسەلەن مۆلەتەكەيان بخوئىنپتەوھ بەپېويستى ئەزانم بچپتە ئەنجومەنى ئاسايش، ئەگەر تېيىنيەكى ئەمنى ھەيە، لەسەر ئەو ئەساسە مۆلەتى پى بدرئ يا نا، كۆمپانياى بىانى رەگەزنامەى بىانى ھەيە رەنگە شارەزاىيمان نەبئ لە ئەرك و كارەكانيان، يان بۇ چ مەبەستېكە، بۇ ئەوھى نەبپتە سەرچاوھى ھەرپەشەش بۇ سەر ئاسايش، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك مەم.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له بېرگه یه كه وهزارهت بروانیتنه، یانی ته ماشا بکات، چی ته ماشا بکات؟ ئه بی بۆ چاره سهری قانونی و زمانه وانیشه، پیویسته وهزارهت داواکاری پیدانی مؤلته له ماوهی (۶۰) رۆژ له ریکه وتی وهگرتنی داواکهی یه کلابکاته وه، ئه وه گونجاو تره، بۆ دووهم بېرگه، ئه وه پېشنیاره ئه که م که کۆی ئه وه بېرگه یه به و شیوهی لی بکری، له حالتهی ره تکرده وهی داواکاری پیویسته بېیاری ره تکرده وهی نووسراو بیته و هۆکاره کانی تییدا روون بکریته وه له ماوه یه که زیاتر نه بیته له (۱۵) رۆژ له ریکه وتی بېیاره که به داواکار رابگه یهنری، هۆدار بیته وازیح نییه، بۆ بېرگه (۳) ییم باشه له گه ل بېرگه (۴) لیک بدری به و شیوه یه، داواکار له کاتی نه مانی هۆی ره تکرده وهی بۆی هه یه داواکاری نوو پیشکەش بکات و ئه گه ره وهزارهت ره زامه ند بیته له سهر داواکاری به پیویسته له سهری ئه وه ره زامه ندیه به داواکاری مؤلته رابگه یهنری بۆ دانانی ره سمی مؤلتهی دیاری کراو که له خشتهی پاشکۆی ئه وه یاسایه هاتوو به و مه رجهی له ماوه یه که زیاتر نه بیته له (۳۰) رۆژ له ریکه وتی پیراگه یاندنی به ره زامه ندی و له کاتی نه دانی ره سمه که له ماوهی دیاری کراو دا به بی پاساوی ره وا بېیاری پیدانی مؤلته که به هه لوه شاهه دائه نریته، سوپاس.

به ریژ د. رپواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

فه رموو سه رچنار خان.

به ریژ سه رچنار احمد محمود:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

سه بارهت به بېرگه یه که م خالی یه که م پیویسته له سهر وهزارهت بروانیتنه داواکاری پیدانی مؤلته له ماوهی (۶۰) رۆژ له داواکاری به، مادام پیوسیته هاتوو، ئه بی پیویسته له ماوهی (۶۰) رۆژ وه لآمی داواکار بداته وه، هه ره له قانونه کانی تریش هاتوو، بۆ نموونه له یاسای ته نفیز، ئه ی ئه گه ره وه (۶۰) رۆژه وه لآمی نه دایه وه، ئه وه داواکاری به وه رگراو دائه نری یا نا؟ بېرگه ی سنی، هۆی ره تکرده وه بۆی هه یه داواکاری نوو پیشکەش بکات، ئه گه ر بلین ئه وه هۆیانه ی بۆته هۆی ئه وهی داواکاری به که ی رهت بکریته وه، ئه که ره حه لی کرد بۆچی جاریکی تر پیویسته داواکاری بداته وه و (۶۰) رۆژ تر چاوه ری بکات، ئه ی نا کری له سهر داواکاری به که ی پیشو و مؤلته که ی پی بدری؟ له بېرگه ی چوار باس له خشتهی پاشکۆ ئه کات که له و یاسایه هاتوو، که سه یری خشته ئه که ی نووسراوه خشته ی ره سمه کان، یانی ره بتی به یه که وه هه یه، ئه بی بلینی خشته ی پاشکۆی ره سمه کان، له بهر ئه وهی وشه ی پاشکۆ لی ره هاتوو ئه بی بۆ ئه ولش زیاد بکری، سوپاس.

به ریژ د. رپواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

فه رموو دکتوره شایان.

به ریژ شایان کا که صالح محمد:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

قسه کانی من کران له لایه ن شیرین ئه مین و کا که به لین، پشتگیریان ئه که م، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتور اسماعيل.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەست پىكى پىشتەفانيا ئاخافتنا خوشكە سەرچنار دكەم، خالا ئىكى ئىكەم دگەل قى تىپىنى پىپويستە ل سەر جەن تايپەتمەند، چونكە مومكىنە مجلس وەزارەش زى سەيرى ئەو مولەتە بكتەن، ئەگەر ھەر وەزارەت بى بمەنا وەزارەت تى، ئەف مۇدەتى ھاتىە جانان ل ماوەى (٦٠) رۆژ لە رىكەوتى وەرگرتنى داواكارىيەكە بىتە چارەسەر كرن، ئەم ھەز كەين لىژنا قانونى بۆمە بىژىتن فى حالە ئەگەر ٦٠ رۆژا دا نھاتىە كرن ئەو داواكارىيە باتلە؟ بىتە چارەسەر كرن، خالا سىي، بىژتن داواكار لە كاتى نەمانى ھۆى، ئەلىم نەمانى ھۆى بىتە داواكار لە كاتى چارەسەر كرنى ھۆى رەتكردنەو، ئەبىت بىتە چارەسەر كرن، ھەندەك ھۆ ئەسباب دىارى كرنى، لپرە دىتە چارەسەر كرن، ئەتوانى جارىكى تر تەلەب بكتەو، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەرپز وەزىرى ناوخوا.

بەرپز رېبەر احمد خالد / وەزىرى ناوخوا:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بابەتە زۆر روونە، نەگوتراوہ لە دواى (٦٠) رۆژ مۇلتى پى ئەدرى، ئەلى وەزارەت لە ماوەى (٦٠) رۆژ ئەروانىتە ئەو داواكارىيە، ئەگەر بە (٦٠) رۆژ رەنگە بە كەمترىش، ئەو روانىنەكە لەو داواكارىيە پرۆسەيەكە، بۆيە ئەگەر خۆمان مولزەم بكتەن بەوہى كە بلىين (٦٠) نەبى (٩٠) رۆژ بىت، ئەگەر لە پرۆسەى ھەلسەنگاندنى ئەمنى بەتايپەتى بۆ كۆمپانىيەكى بيانى ئىمە نەمانتوانى يەكلايى بكتەنەو ئەو كۆمپانىيە، لە رووى ئەمىيەو ھەرەشە نىيە لەسەر ھەرپىم، چۆن برپار بدەين، بۆيە گوتوو مانە ھەندى بابەتى ئەمنى ھەيە ھەز ئەكەم وەكو پەرلەمان پىشتگىرمان بكتەن، لەو بابەتانە مەبەست ئەوہىە ئاسايش و ئارامى كۆمەلەيەتى پىش سىياسى وئابوورى پارىزراو بىت، چونكە ھەر كەس بەلگەنامەكانى تەقدىم بكتە و دروست بوو، بەلام پاشخانى خۆى ھى ئەو نەبوو رەنگە بە ماوەى (٦٠) رۆژ نەگەينە ئەو دەرەنجامانە، بۆيە خۆمان مولزەم نەكردوو و ھىوادارم لەو بابەتە وەكو خۆى ھاوکار بن و تىپەرى، بەلام لە برگەى دووہم (١٥) رۆژ كە برپار درا، فەرەزەن دەزگا ئەمىيەكان گوتيان پىمان باش نىيە ئەو كۆمپانىيە دابمەزرى، ئىمە ئەبى لە ماوەى (١٥) رۆژ لەو برپارە ئاگادارى خواوہنەكەى بكتەنەو ھۆكارەكەى پى بلىين بە نووسراو، بۆيە پىم وايە ئەو ماددەيە وەكو خۆى تىپەرى، پىشتگىرى پىشنيارەكانى لىژنەى ياساى ئەكەين، سوپاس.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى دواتر.

بەرپز حكمت محمد عبوزيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦):

۱- مۆلەت بەبى ھەر دوو ماددە (۴ و ۵) ى ئەو ياسايە بۇ ماوەى يەك سأل دەدرىت.

۲- مۆلەت كۆمپانىا بەپپى ئەو مەرجانەى خوارەو نوئ ئەكرىتەو:

۱- پىشكەش كىردنى داواكارىيەكەى نووسراو لەلايەن بەرپو بەرپى رىپىدراوى كۆمپانىا لە رىگەى بەرپو بەرايەتى ئاراستەى وەزىر ئەكرى بەر لە (۳۰) رۆژ لە كۆتايى ھاتنى مۆلەت.

۲- پىشكەش كىردنى پىشكەرىيەك لە بەرپو بەرايەتى گىشتى تۆمار كىردنى كۆمپانىاكان كە تىپايدا پىشكەستى بەردەوامى كۆمپانىا كە بكات لە كار كىردنى دا.

۳- پىشكەش كىردنى وىنەيەك لە گرپەستەكانى كۆمپانىا لە ماوەى كار كىردنى دا.

۴- بەلگەنامەى ئەستۆ پاكى لە بەرپو بەرايەتییە تايبەتییەكانى باج.

۵- دانى رەسمى نوئ كىردنەوەى دىارى كراو بەپپى خىشتەى پاشكۆى ئەو ياسايە.

بەرىز د. رىواز فائق حىسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ فەرموو دكتور محى الدين.

بەرىز محى الدين حسن يوسف:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من ئىزافەيەكم بە زنجىرەى شەش ئەگەر زىاد بكرى، لە كاتى نوئ كىردنەوەى مۆلەتەكە، لەگەل ئەو ھەم ئەو كۆمپانىايە پىشكەش كىردنى ھەر گۆرانكارىيەك لە پەيكەرى كۆمپانىا كە روويدابى، يەنى مەلوماتى نوئ لە ھەيئەى ئىدارى و كارمەندى، پىم وايە ئەبى زانىارى بدرى، چونكە رەنگە لە ماوەى سالىكى بەشيك لە كارمەندەكانى يان خىشتەى بەرپو بەردنى گۆرانكارى كرابى، ئەو ھەش پىشكەش بكات.

بەرىز د. رىواز فائق حىسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو دكتور اسماعيل.

بەرىز اسماعيل على طه:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ھەلەن پىشكەرى دكتور محى الدين دكەم، پىتقىا ھەر گۆرانكارىيەك ھەبىتن پىشكەش بكتەن، دوو، ئەز بىنم ئىك سأل زەحمەتە، سى، چار ھەيف ھەتا مۆلەت وەرگتن، چارەكا دى نەچىت ھەتا سى، چار ھەيف تەقدىم بكات، بىتە دوو سأل باشتەر، سى، خالا دووئ ھەز دكەم كا ژ لىژنا قانونى و چ جەنابى وەزىرى بداتە مە، بىژىتن پىشكەش كىردنى پىشكەرىيەك لە بەرپو بەرايەتى گىشتى تۆمار كىردنى كۆمپانىاكان كە تىدا پىشكەستى بەردەوامى كۆمپانىا كە بكات لە كار كىردن، ئەو ھە نىيە، ئىستا تەلەبى مۆلەت دەكەت، چۆن پىشكەرى لە وەرگى لە يەكى بەردەوامە؟ سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حىسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو مامۇستا ئەبو بەكر.

بەرىز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشكەرى دكتور اسماعيل ئەكەم، يەك سأل كەمە، لە ماددەى چوار مەرجى مۆلەت زۆر توندە، لە ماددەكانى (۱۱) بۇ (۱۴) كە باس لە سەرپىچى و سزاكان ئەكات ئەوانىش رىكخراو، بكرىتە دوو

سال باشتىرە، ئەو رەسمەي ئەيدات بۇ مۆلەت (۱۰) مليون دىنارە بۇ ھەر سالنىڭ، لە پاشكۆي ئەو ياسايە ھاتوۋە، پىم باشە بىرئىتە دوو سال، سوپاس.
بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك عوسمان.

بەريز عثمان كرىم سوارە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش ماددەي (۶) بىرگەي يەكەم پىشتىوانى لە قسەكەي دكتور اسماعيل و مامۇستا ئەبوبەكر ئەكەم، يەك سال كەمە بىرئىتە دوو سال، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بەھجەت.

بەريز بەھجەت على ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۶) ئىكەم، مۆلەت بەپىي ھەردوو ماددەي (۴ و ۵) ئەم ياسايە بۇ يەك سال، راستى ماددەي (۴ و ۵) ھەندى توندە، كۆمپانىيەك ھەول بەدات كە كۆمپانىيا خۇ دابمەزىنى بۇ ماۋەي سى ھەيقا، رەنگە بىكىشىت ھەتا بەس وان موستەلزەماتى خۇ بىنىت بەداتە ۋەزارەتى، لەوما ئەزى پى باشە ئەگەر ماۋەي ئىك سال كىمە بىرئىتە (۱۸) ھەيڧ، ھەر چ نەبى دگەل وى مەرجى توند كو ناف ياسايى ھەيە دەست خۇشى ل ۋەزارەتى دكەم، بەس كو موراعاتى كۆمپانىيا بىرئى، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك مەم.

بەريز مەم اسكندر مەم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتىگىرى كاك بەھجەت و مامۇستا عوسمان ئەكەم، ماددەي (۶) فەقەرەي يەك بەپىي ماددەكانى (۴ و ۵) ئەم ياسايە بۇ يەك سالە مۆلەتەكە، بۇ لە ماددەي (۴) باسى ئەۋە نەكرئ كە تايبەت ترە بە مۆلەت، لە ئاخىرى ئەو ماددەيە ئىزافە بىرئى و لىرە نەمىنى، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو بەريز ۋەزىر.

بەريز رىبەر احمد خالد / ۋەزىرى ناوخۇ:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو بابەتە پىمان وايە ۋەكو خۇي تىپەرى، ئىشكال نىيە، بابەتى يەك سال يان زياتر، ئەو مۆلەتە لەو رۆژەۋە ھىساب ئەكرئ كە بىرپارى پى دەردەچى، نەك ئەو چوار يان پىنج مانگەي كە پىرۇسەي دامەزىراندن، كە بىرپارى مۆلەت پىدان دەرنەچى لەو رۆژەي يەك سالى بۇ ھىساب ئەكرئ، ئىنجا پىشتىر سالىك خەرىك بوۋە ئەۋە سالى ئايندەبە، بە ئەزمونى ئىمە سالىك باشە لە ئىش كردن، ئەگەر ئەو كۆمپانىيە لە ماۋەي سالىكدا ھىچ ئەركىكى نەبوۋ ئەو ھەموو چەك و

ئۆتۆمبېلى زىيىۋىتىش ۋە مەتسىيانەنى ھەتتە بۇلاي بېتى؟ بۇ رېگىنى ھەببىت سالىكى تر ئىوانەنى
لابى؟ بۇيە پېم وايە ئەۋ ماددەيە ۋەكو خۇي بى، سوپاس.
بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو كاك بزار.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بېرگەنى دوۋەم لە پېشنيارى كاك اسماعيل، ئەۋ ماددەيە جياۋازە لە ماددەنى چۈۋار،
چۈنكى لە ماددەنى چۈۋار مۇلەتە بۇ جارى يەكەم، مەرجهكانى داۋاكردىنى مۇلەت، لېرە ماددەنى
شەش تەنيا باسى نوئى كىرندەۋەنى مۇلەتە، بۇيە ئەندامىكى تىرىش باسى ئەۋەنى كىر بىكرىتە يەك
ماددە، دوۋ ماددەنى لېك جيان، بۇيە ئېمەش لەگەل ئەۋەين ئەۋ ماددەيە ۋەكو خۇي بىمىنىتەۋە.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو ماددەنى (۷).

بەريز بالانېۋو محمد على احمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى سېيەم پابەندى كۆمپانىيا:

ماددەنى ۷:

كۆمپانىيا پابەند ئەبى بە:

۱- دابىن كىردىنى ھەلۋەسگە تاخم رەختى رېكخراۋ بۇ چەكەكان ۋە كۇگا بۇ كەلوپەل ۋە تەقەمەنى،
گۆرپەن بۇ ئۆتۆمبېل لە دەرەۋەنى ناۋچەنى نىشتەجى بوون.

۲- دروست كىردىنى داتا بەيسىك بۇ گىشت چالاككىيەكانى كۆمپانىيا ۋە سەرجهم ئەۋ زانىارىيانەنى
پەيوەندى بە كارمەندان ۋە ئەۋانى تر كە لەلايەن كار ئەكەن، ئۆتۆمبېل، چەك، تەقەمنى، كەل ۋە
پەلەكانى.

۳- رېكخستىنى دۇسىيە بۇ سەرجهم كارمەندان ۋە ئەۋانى تر كە لەلايەن كۆمپانىيا كار ئەكەن كە
داتى ھەرىيەكەيان لە خۇ بگىرى.

۴- ھەبوۋنى تېنوۋسى بازىرگانى كە با ياسا بىرپارى لى دراۋە ۋە ئەۋ تۆمارنامەنى خوارەۋە رېك
بخت:

۱- تۆمارنامەنى چەك ۋە كەلوپەلى دىكەنى كۆمپانىيا ۋە چۆنىيەتى بىردنە دەرەۋەنى چەكەكان ۋە
بەكارھېنانيان.

۲- تۆمارنامەنى جۈلە ۋە ھاتووچۈنى كارمەندان ۋە ئۆتۆمبېلەكانى كۆمپانىيا.

۳- ھەر تۆمارىكى تر كە ۋەزارەت داۋاى بكات.

۵- زانىارى بىداتە ۋەزارەت دەربارەنى ئو ئۆتۆمبېلە قەلغانە (درع) كە كۆمپانىيا خاۋەنىانە يان
بەكاربان ئەھىنى.

۶- ۋەرگىرتىنى رەزامەندى پېش ۋەختەنى ۋەزارەت بەر لە گىرېبەست كىردن لەگەل ھەر كەس ۋە
لايەنىك پىدانى ۋەينەيەكى گىرېبەستەكە بە ۋەزارەت لە ماۋەيەك لە (۱۵) رۇژ تىپەر نەكات لە
رېكەۋتى ئەنجامدانى.

۷- رېژەى ھاوولتايانى نىشتە جېي ھەرىم لە ۹۰% ى كارمەندانى كەمتر نەبىت ئەگەر كۆمپانىيا نىشتىمانى بىت و لە ۵۰% كارمەندانى كەمتر نەبىت ئەگەر لىقى كۆمپانىيايەكى بىانى بىت.

۸- دامەزراندنى ھىچ كارمەندىك بە بى رەزامەندى وەزارەت نايىت.

۹- پابەند كردنى كارمەندەكان بە پۆشىنى جىل و بەرگى تايبەت بە كۆمپانىياكە كە لەلدىن وەزارەت دىارى كراو و پېويستە ئارم يان لۆگۆي كۆمپانىيا و ئالاي كوردستانى لەسەر بىت، نابى جىل و بەرگى كارمەندانى كۆمپانىيا لىك چوو بىت لەگەل جىل و بەرگى ھىزە ئەمىنيەكان و ھىزەكانى پىشمەرگە.

۱۰- رادەست كردنەوھى چەك و تەقەمەنىيەكان لەلایەن كارمەندانەوھ بە كۆگى كۆمپانىيا لە دوای كۆتايى ھاتنى ھەر ئەركىك.

۱۱- ئاگادار كردنەوھى وەزارەت و فەرمانگەكانى ئاسايشى پارىزگاكان سەبارەت بە ھەر تاوانىك كە لە سنوورى كارى كۆمپانىيا روو ئەدات يان گومانى روودانى لى ئەكرىت.

۱۲- بەكارنەھىنانى ھىز دژى ھەر كەسنىك يان كۆمەلە كەسنىك بىجگە لە حالەتى بەرگرى كردنى رەوا نەبىت بە پىي حوكمەكانى ياساى سزادانى عىراقى ژمارە (۱۱۱) سالى (۱۹۶۹) ى ھەموار كراو بەركار يان ھەر ياسايەكى تر كە جىگە بگرىتەوھ و ياساكانى دىكە پەيوەندىدار.

۱۳- دلنىايى كردن (تأمين) بەرامبەر بەو مەترسىانەى دەرەنجامى چالاكىيەكانى لەلدى كۆمپانىيايەكى دلنىايى متمانە پىكراو لە ھەرىم.

۱۴- دانانى ئەو رەسمانەى لە ئەستۆبەتى بەپىي خىشتەيەكى پاشكۆي ئەو ياسايە.

۱۵- دروست كردنى ناسنامەى كارمەندان لە وەزارەت و نوئى كردنەوھى بە شىوہەيەكى سالانە.

۱۶- دەرکردنى ناسنامەى ھەلگرتنى چەك بۆ كارمەندان لە وەزارەت و نوئى كردنەوھى بە شىوہى سالانە.

۱۷- دەرکردنى باجى بەكارھىنانى ئۆتۆمبىلى كۆمپانىيا لە وەزارەت و نوئى كردنەوھى بە شىوہى سالانە.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ (گولستان خان، كاك سەروان، سەوسەن خان، كاك ادريس، كاك چيا، كاك حكمت، شادى خان، شىرىن خان، كاك رزگار، دكتور شىركۆ، دكتور محى الدين، دكتور اسماعيل، مامۆستا عمر، مامۆستا عوسمان، مامۆستا ئەبو بەكر، لىزا خان)، بۆ ماوہەيەك پشوو وەردەگرىن، فەرموو.

پاش پشوو

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرلەمان:

دەست بە دانېشتنە کە مان دەکەینەو، فەرموون دانېشن، فەرموو لېزا خان.

بەرپز لېزا فلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە سەر ماددە (۷) بڕگەى حەوتەم ديسان من دووبارەى دەکەمەو کاتیک لېرە باسى رېژەى هاوولاتیانی نیشته جیى هەریم دەکریت (۹۰%) تەنها باسى کارمەندەکانى کردوو بە شپۆهەى گشتى دەگریتەو هەر چەندە لېژنەى یاسایى باسیان لەو کرد که هەندیک شوین باس لە کارمەندەکان و ئەوانى تر کراو، بەلام لېرە باسى ئەوانى تر نەکراو، کەواتە تەنها کارمەندە ئەمنیەکان دەگریتەو، هەر وەها پېشنیارىکى تریشم هەیه ئەگەر وەکو بڕگەیه کە بتوانریت زیاد بکریت بەرپز جەنابى وەزیر لېرە حەق بە پیکهاتەکانیش بدریت رېژەیه کیان بۆ ديارى بکریت ئەو پیکهاتانەى کە بە گوێرەى ماددە (۵) ی یاسای پینجى سالى (۲۰۱۵) ناویان هاتوو ئەگەر بێت و رېژەیه کیان بۆ ديارى بکریت کە پیکهاتەکان حەقى ئەو یان هەبیت لەو کۆمپانیایانە جییان بۆ بکریتەو ئەمەش بۆ جوائتر کردنى ئەو سیمایەیه کە ئیمە پىی دەلین بیکەو ژيان و هەمیشە رېزى لى دەگرین کە ئەمە خالیکی زۆر گرنگە، چونکە پیکهاتەکانیش ئەو مافەیان هەیه، هەر وەها بڕگەى سیزدەیه م باس لە تەئمین دەکات دلنیاکردنەو، بەس زۆر روون نییه، چونکە سیکتەرى سکوپریتى و ئەمنیەت یەکیکە لەو سیکتەرەکانى خەتەرکی زۆر بە سەر ئەو کەسەو هیه کە ئیشى لە سەر دەکات، پیم باشە لېرە شتیک زیاد بکریت، بۆ ئەو هیه ئەگەر هاتوو لە هەر رووداویکی نەخوارا و کارمەندیکی سکوپریتى تووشى کوژران بوو یا خود بریندار کردن بوو ئەو تەعوپزیکى لە لای کۆمپانیای تەئمینەو پىی بدریت، ئەو زۆر باشە ئەگەر بە روونى باسى بکریت و دام رشتوو ئەگەر بۆتانی بخوینمەو ئیستا بە یەک دەقە، بە هۆى ئەو هیه پيشەى سکوپریتى لەو ئیشانەیه کە هەلگری مەترسیه بە سەر ژيانى کارمەندەکەو، بۆیه پيوسته کۆمپانیا پابەند بکریت بە تەئمین کردنى ژيانى کارمەندەکە یەعنى بەو هیه کە ئەگەر لە رووداویکی نەخوارا و دوجارى بریندارى یان گیان لە دەستدان بوو ئەو لە لای کۆمپانیای قەرەبوویەکی ماددى بکریتەو، بۆ ئەو هیه خیزان و مندالەکانى توشى مەغدوریەت نەبنەو برى قەرەبوو کەشى بە پىی رېژەى زیانە گیانیە کە بێت کە لە لای کۆمپانیای تەئمینەو بۆ دادەنریت، هەر وەها ديسان ئەو شەم بىر چوو لېرە هاوولاتیانی ناوچە کوردستانییه کان هیچ ئاماژەیه کیان پى نەکراو تەنها باس لە هاوولاتیانی هەریم دەکات، ئایا ئەگەر ئەوانیش شوینیکیان بۆ بکریتەو زۆر باش دەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلئى سوپاس، کاک چیا فەرموو.

بەرپز چیا حمید شریف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ب کورتى تېبینیا من ل سەر خالاً حەوتەمە رېژەى هاوولاتیانی نیشته جیى هەریم (۹۰%)، هەر وەسا ئەگەر کۆمپانیایە کە یا ژ دەرقە بێت کۆمپانیایە کى بیانى بێت (۵۰%) یە وەکو مە زانى بەرى چەند رۆژە کە سەرۆکى حکومەتى برپار دابوو هەر کۆمپانیایە کە بیانى کە ل هەریم

كوردستانى دەست ب كار بىت رىژە بىت (۷۵%) ئەز بىژم بۇ رىژ گرتن ل قى بىرارى من پى باشە ئەف (۵۰%) بىت (۷۵%)، زۇر سوپاس. بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان: بەلى كاك ادريس فەرموو. بەرپىز ادريس اسماعيل عبوش: بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشەكى بەخىرھاتنى بەرپىزان وەزىرى ناوخۇ و وەزىرى كاروبارى پەرلەمان دەكەم، بەرپىزان ماددەى حەوتەم خالى حەوتەم پىشتىگىرى كاك چىا دەكەم منىش داوا دەكەم كە ئەو رىژەى (۵۰%) بىرپتە (۷۵%)، بۇ ئەو ەى ھاوولالتىانى ھەرىمى كوردستان زىاتر دەرەتەى دامەزاندن و كار كردن لەو كۆمپانىيانەىان ھەبىت، ھەروەھا باسى خالى دەيەم دەكەم لىرە نوسراوہ كۆگای كۆمپانىا ئەو كۆگایانەى چەكى تىدا دەپارىزن و كۆ دەكەنەوہ دەكرىت ژوورىكىش بەكار بەپىن بە ناوى كۆگا، بەلام لە ولتانى پىشكەوتوو بەو شىوہەىە كە شتىك ھەيە بە ناوى پىى دەلپن (save) كە قاسەى پۆلايىن بە كار دىنن بۇ پاراستنى چەك، پىم باشە ئەگەر ئەوہ ھەبىت باشتەر لەوہى كە لە ناو ژوورپىكدا بپارىزن، زۇر سوپاس. بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان: بەلى سوپاس، كاك سەروان فەرموو. بەرپىز سەروان محمد على: بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھاوپاى لىزا خانم سەبارەت بە پىكھاتەكان كە ئاماژەىان پى بىرپت ئەوہى ترىش ھەر خالى حەوتەم بىرگەى حەوتەم رىژەى ھاوولالتىانى نىشتەجى بوو (۹۰%) ئەوہى ترىش ئەگەر كۆمپانىياكە بىانى بىت ھاوپاى براى بەرپىزم كاك چىام، بەلام ھىشتا زىاتر لە ئەو، چونكە ئەوہ كۆمپانىياى سكوپىرتىيە پەيوەندى بە ئەمنىەتەوہ ھەيە ئەوہى ئەمنىەتەى تۇ دەپارىزىت ھاوولالتى نىشتەجى كوردستان بىت و كورد بىت باشتەر لەوہى خەلكىكى تر لە نەتەوہەىەكى تر بىت، بۇيە زىاد بىرپت، وە لە دامەزاندنىش لەو بىرگەيە ئاماژە بەوہ نەكراوہ بۇ نموونە لە ناحىەيەك ئەركى كۆمپانىيايەكى سكوپىرتى لە ناحىەيەك يا لە قەزايەك يا لە موخافەزەيەك شوپىنى دامەزاندن ئەو كەسانە بىت كە خەلكى ئەو شوپنە بن ئاماژەى پى بىرپت لەوہ باشتەر دەبىت ئەوہى ترىش بە نىسبەت بىرگەى ھەشتەم ئەگەر پىداچوونەوہ بە دەقەكەى بىرپت وەكو زمانەوانى ھەست دەكەم غەلەتى تىدايە، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، گلستان خان فەرموو.

بەرپىز گلستان باقى سلیمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بىخىرھاتنا جەنابى وەزىرىن بەرپىز دكەين، سەبارەت ماددى حەفتى ئو خالاحەفتى پىشتەقانىا كاك چىا و كاك ادريس دكەم ل سەر ھندى كو بىتە رىژا (۷۰%)، چونكى رىژا ھاوولالتىين نىشتەجى ل ھەرىمى يى گۆتى ئەگەر (۹۰%) كىمتر نەبىت ئەگەر كۆمپانىا نىشتىمانى بىت، لى ئەگەر كۆمپانىا بىانى بىت (۵۰%) ب دىتتا من ل شىنا (۵۰%) بىتە (۷۰%) ژ بۇ ھندى پتر خەلكى ھەرىمى تىدا كار بكەن و (۳۰%) بۇ وى ستافى بىت يى كۆمپانى دگەل خۇ تىنپت،

چونكى مافى كۆمپانىيە ستافەكى شارەزا گەلدا ھەبىت چ ژ لايى ھونەرى ئان ژى بواريىن جودا جودا بىت، لەوما ئەز باوهرم (۵۰%) رېژەيەكا زۆر بۆ كۆمپانىيىن بيانى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، سوسن خان فەرموو.

بەرپىز سوسن محمد ميرخان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منيش تېبىنىم لە سەر بېرگەي ھەوتەم و ھەشتەم ھەيە لە راستيدا ئەوھى كە لېرە ھەيە ناروونىيەكى تېدا ھەيە كە دەلېت رېژەي ھاوولاتيانى نىشتەجېي ھەريىم لە (۹۰%) ى كارمەندەكانى كەمتر نەبىت ئەگەر كۆمپانىيە نىشتيمانى (۵۰%) كارمەندەكانى كەمتر نەبىت ئەگەر لى كۆمپانىيەكى بيانى بىت، يەنى بىكەرە ئەساسىيەكە جەوھەرى ئەساسى وشەكە لېرە ئاماژەي پېنەدراوھ يەنى لېرە پېويستە ئىمە ئاماژە بەو بەدەين و بەم شېوھەي دابرىژىنەوھە كە ئەگەر كۆمپانىيەكى نىشتيمانى بىت رېژەي دامەزراندنى ھاوولاتيانى نىشتەجېي ھەريىم لە (۹۰%) كەمتر نەبىت، وھ ئەگەريش كۆمپانىيەكى بيانى بىت رېژەي دامەزراندنى ھاوولاتيانى نىشتەجېي ھەريىم لە (۵۰%) كەمتر نەبىت بەو شېوھەي دابرىژىتەوھە "چونكە وھكو لېرە ئاماژەي پېدراوھ روون نىيە لە سەر بېرگەي ھەشتەم لە راستيدا لە كوردى ھىچ كاتېك بەو شېوھەي نانسورېت كە فىعل بھېنرېتە پېش رستە، لەبەر ئەوھ لەوانەيە تەرجومە كرايىت بۆيە بەو شېوازە دابرىژايتەوھە، بۆيە من پېشنيار دەكەم ئەم رستەيە بەم شېوازەي لى بىكرېت بە بى رەزامەندى وھزارەت ھىچ كارمەندېك دانامەزىرېت نەك دامەزراندنى ھىچ كارمەندېك بە بى رەزامەندى وھزارەت ئەمە ھەلەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى دەست خۆش، كاك حكمت فەرموو.

بەرپىز حكمت محمد عبو زىد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشەكى بخېرھاتنا ھەر دوو وھزىرېت بەرپىز دكەم، ئەوا من قيا بېژم ژ لايى كاك چىاي قە ھاتە گۆتن و ب تەمامەتى پىشتگىرىيا كاك چيا و كاك ادريس و ليزا خانى ژى دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپىز محى الدين حسن يوسف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە خالى سېيەم لە ماددەي ھەوت وھ خالى شەش دوو تېبىنىم ھەيە يەكەميان ئەوھەيە كە ئەوھى پەيوەندى بە رېكخستنى دۆسيەي سەرجم كارمەندان و ئەوانى تر ھەيە لە لايەن كۆمپانىيەكان كە كار دەكەن كە ھەريەكەيان لە خۆ بگريىت پېشنيار دەكەم كە ئىزافەيەك بىكرېت كە كۆي ئەو دۆسيانە لە لايەن بەرپۆھبەرايەتى ئەمىنيە تايبەتییەكان لە وھزارەت پارېزراو بىت، واتا جگە لەوھى كە كۆمپانىيەكان ھەيە مەبەستم ئەوھەيە كە كۆي ئەو دۆسيە و زانىارىيانەي كە ھەيە لە لايەن بەرپۆھبەرايەتییەكەش پارېزراو بىت، بۆ ئەوھى ھەر سەريپچىيەك يا ھەر زانىارىيەك روو دەدات لە لاي ئەو كۆمپانىيانە، سەبارەت بە خالى شەشەم وھرگرتنى رەزامەندى پېشوختەي وھزارەت بەر لە گرىبەستەكان لېرە رەزامەندى وھزارەتى دەويىت، بەلام لە ماددەي

(۹) بېرگەي نۆكە باسى رەزامەندى لايەنى ئەمنى دەكات من پېم باشە ئەو دوو بېرگەيە يەك بخرىت يەككىيان بچىتە تەك ئەوى ترىان، وە جىيەتە ئەمىيەكە ئايا وەزارەتە تەحدىدى ئەو دەكات كە رەزامەندى لايەنى جىياتى ئەنجومەنى ئاسايشە ياخود ئاسايشە ياخود بەرپوئەبەرى قەزا و ناحىەكانى ئەو شوپىنانەي كە لىنە؟ پېم باشە تەحدىدى جىيەتەكە بىكەين ئەوئە رەزامەندى وەردەگىرپىت لە سەر دامەزراندنى كارمەندەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، دىكتور شىركۆ فەرموو.

بەرپىز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو خال ھەيە زۆر گىرنگە لەم پابەندىيانەي كۆمپانىا ئەمىيەكان كە پېموايە لە ماددەي (۷) باس نەكراو يەككىيان پاراستنى ئەمنى مەلومات ئەو كۆمپانىا ئەمىيە تەبەن رىك دەكەوئىت لە مەلوماتى نىشتىمانى ئەم و لاتە بە حوكمى ئەوئەي كە كۆمپانىايەكە ئەمىيە پابەندى كۆمپانىا دەبىت لەم ماددەي (۷) دا بە پرواى من بە روونى تىيدا باس بىرپىت كە ئەو كۆمپانىايە دەبىت پابەند بىت بە پاراستن و خراپ بەكارنەھىنانى ئەو مەلوماتە نىشتىمانىيەكە پەيوەندى بە ھەرپىمى كوردستانەو ھەيە جا ھەر چىيەك بىت، دوو مەسەلەي پەيوەندىيەكان پەيوەندى ئەرزى و ئاسمانى ئەوئەي كە بەكارنەھىنانى فەزاي ھەرپىمى كوردستان ئەمە ئەجھىزەي ئىتتىسالات و ئەوئەي ھەيە لە كۆمپانىا ئەمىيەكان دەكرىت خراپ بەكاربھىنرپىت تەبەن چ پەيوەندى ئەرزى مومتەلەكاتى سامانى سرووشتى و ئەوانە بىت، چ پەيوەندى بلىين فەزايى و ئاسمانى بىت ئەم دوو رەھەندە لە پابەندىيەكانى كۆمپانىا ئەمىيەكان لەبەر ئەوئەي ئەمىن بەتاييەتى، وە بۆ ئەوئەي خراپ بەكارنەھىنرپىت ئەم دوو رەھەندە پېموايە لە پابەندىيەكانى كۆمپانىاكان دەبىت بە روونى وە بە ئاشكرا ئىشارەتى پى بىرپىت كە ئەمە خراپ بەكارنەھىنانى ئەم دوو رەھەندە ئەنجام بىرپىت، بۆ ئەوئەي لە ماددەي (۸) دواتر كە قەدەغە كراون لە كۆمپانىا لە ماددەي (۸) ئىنجا لەو دوو رەھەندە قەدەغەكراوكانيان بۆ دىبارى بىرپىت كە ئەمە لەو قەدەغەكراون، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس دىكتور شىركۆ، مامۇستا عثمان فەرموو.

بەرپىز عثمان على سمايل:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا بەخىرھاتنى ھەردوو وەزىرى بەرپىز دەكەم دەستخۆشىشم ھەيە بۆ لىژنەي تاييەتمەند بۆ ئامادەكردنى ئەو پىرۆزەيە، من لىرە داوا دەكەم لە ماددەي (۷) فەقەرەي يەكەم لەگەل فەقەرەي چوارەم خالى يەكەم ھەردووكان يەكبىرپىت، لەبەر ئەوئەي يەك موختەوايان ھەيە دابىنكردنى كەل و پەلى ھەلئواسگەي تاخم رەخت ھەتا كۆتاييەكەي، ئىنجا لەگەل ئەوئەي كە دەلپىت لە چوارەم تۆمارنامەي چەك و كەل و پەلى دىكەي كۆمپانىا و چۆنيەتى بىردنە دەرەوئە ئەو دووانە زۆر لىك نىكەن ھەردووكان دەستكارى چەكە و ھىنان و بىردن و دەستكارىيانە ھەردووكان بىرپىتە يەك، وە ھەرەھا ئەوئەي كاك دىكتور شىركۆش باسى كرد پىشتىوانى دەكەم و بە زىادكردنى فەقەرەيەك كۆمپانىا پابەند دەكرپىت بە ھەموو بىرپارەكانى وەزارەتەكانى دىكەش بۆ

نمونه پيش هاتيت خوا نه كات وهكو نهو نه خوشيهي ئيستا ههيه نهو قايرؤسه نهگه شتيك نهگوتراوه و نهكراوه نهو كاته پابه ند بكريت، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكي په رله مان:

بهلي سوپاس، شادي خان فهرموو.

بهريز شادي نوزاد وهاب:

بهريز سهروكي په رله مان.

سه بارهت بهم مادديه ماددهي حهوتهم خالي سيژدهيهم دلنياكردن (تامين) پيموايه نهم دلنياكردنه دهبيت دلنياكردني به تهواوهتي ئاماژهي پي بدريت، بو نهوهي هه موو جوړه كاني دلنيايي بگريته وه به يهك پاكيچ بيت له گهل نهو دلنيايي هه ش ئاماژه به وه بكريت كه دلنيايي هه كه نهيا كؤمپانياكه نهبيت بهلكو بو سهرحهم كارمندانى كؤمپانياكه ش بيت، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكي په رله مان:

شيرين خان فهرموو.

بهريز شيرين يونس عبدالله:

بهريز سهروكي په رله مان.

له ماددهي (۷) حهوتهم نهگه كؤمپانياكان نيشتيماني بن دهليت له (۹۰%) ي كارمهندهكان خوئالي بن، وه نهگه ربياني بن (۵۰%) ي كارمهندهكان خوئالي بن پيوسته (۵۰%) يه كه بكريته (۷۰%)، بو نهوهي زياتر كارمندانى خوئالي ئيستيفادهي لي بكن، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكي په رله مان:

بهلي سوپاس، كاك رزگار فهرموو.

بهريز رزگار محمد محمود:

بهريز سهروكي په رله مان.

ماددهي (۷) برگهي (۱۱) ئاگادار كردنه وهي وهزارهت و فهرمانگه كاني ئاسايشي پاريزگاكان سه بارهت به هه ر تاوانيك له سنووري كاري كؤمپانيا روودهدات يان گوماني رووداني لي دهكريت من لي ره پرسياريك ئاراسته ي وهزي ري ناوخو ده كه م يه عني كي لايهني په يوه نديدار ئاگادار ده كاته وه؟ يه عني نه م كؤمپانيايه خو ي هي زيكي چه كداره له راستيدا، وه هه موو هي زيكيش له ناو يه كه كاندا نه فسه ري هه والگري هه يه يا كه سي هه والگري هه يه حه قه له ناو نه م هي زانه وهزارهتي ناوخو خه لكي خو ي هه بيت، چونكه مه سه له ن نهو تاوانيك بكات كي لايهني په يوه نديدار ئاگادار ده كاته وه، يه عني حه ق وايه به راستي نه گه ر بكريت وهزارهتي ناوخو يا خه لكي خو ي يا كه سيك له وي نه گه ر موو چه كه شي له سه ر كؤمپانياكه بيت، به لدم نهو زانياريانهي كه هه يه مه سه له ن روودهدات هه ر تاوانيكه لايهني په يوه نديدار يا وهزارهتي ناوخو لي ئاگادار بكات وه، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكي په رله مان:

بهلي سوپاس، كاك علي حمه صالح فهرموو.

بهريز علي حمه صالح:

بهريز سهروكي په رله مان.

من له سه ر خالي هه شته م و سيژدهيه م دوو تيبيني عه مه ليم هه يه كرده يي كه مه حاله سه بارهت به وهي دانه مه زراندي هيچ كارمهنديك به بي ره زامه ندي وهزارهت ته بعن جاري وا هه يه منداله

فەقىرە يەككىك ئىش ناكات لە پېردا دوو بەيانى يەككىكى تر بېتە شوينەكەى ئەم حالەتانە دووبارەيە و زۆر زۆرە، يەنى ئەمە لە رووى عەمەليەو ناکرېت كىتاب و ناکتاب لەوانەيە تا دوو مانگ فەراغ ھەبېت ھەل چىيە؟ وەزارەت بە برى ئەمە پېوەر دانېت بۆ نموونە ئەو كەسە نابېت فەرمانبەر بېت لە ھېچ دام و دەزگايەكى دەولەتدا، دەبېت تەمەنى لەوئەندە بۆ ئەوئەندە بېت، پېشىنەى تاوانى نەبېت تا دواتر، چونكە ئەمە رۇتېناتېكى زۆر زۆر دروست دەكات و فەراغ دروست دەكات ھەيە مانگېك دەيكات لە پېر مانگېكى تر يەككىكى تر دەكات ئەمە بۆ وەزارەتېش ئاسانترە و رېنمايېش دەكرېت لە ژېر چاودېرى مودىرېيەتەكاندا بېت، سەبارەت بە خالى سېزدەيەم ناروونىيەك ھەيە سەبارەت بە دلئايى كىردن (تأمين) ئايا ئەمە بۆ خودى كۆمپانىياكەيە يان بۆ كارمەندەكەيە يا بۆ ئەو شوينەكەيە كە پېرۆسەكەى تېدا ئەنجام دەدرېت؟ چونكە كۆمپانىياكە تەئىمىن كراوہ لە پېشووتردا وە ئەو كەسەش كە لەوئى كار دەكات لە كار و دەستەبەرى كۆمەلايەتى تەئىمىن كراوہ، يەنى ناروونىيەك لەمە ھەيە كە دەقىق بىكرېتەو ئەو تەئىمىنە بۆ كېيە؟ ئايا جىاوازە لەو دوو پېرۆسەى پېشووتر تەئىمىن كىردنېكى ترە؟ سوپاس.

بەرېز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، مامۇستا عمر فەرموو.

بەرېز عمر عبدالله فتاح:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

بە ناوى خواى بەخشندەى مېھرەبان، لە راستىدا من بەلامەوہ زۆر زۆر گرنگە ھەر پېرۆزە ياسايەك دېتە ئېرە بەو ئاراستەيە بېت كە زۆرتىرېن ھەلى كار بۆ دەستى خۆمالي برەخسېت ئەو رېژە بېكارىيەى لە كوردستان ھەيە زۆر زۆر توندە و زۆر گەورەيە، يەنى من خەملاندووومە بە (۵۰۰۰۰) ھاوولاتى بېكار، بۆيە لە سەر بېرگەى ھەوتەم پېم باشە بەو جۆرەى لى بىكرېت كە يان ئەوہى لە قانونى عەمەلدا ھەيە كە ھەر كۆمپانىيايەك دەبېت ھەموو كارمەندەكانى خەلكى ھەرېمى كوردستان بن تەنھا لەو حالەتە نەبېت كە ئەگەر پېسپۆرېيەك لە ھەرېمى كوردستان نەبېت كۆمپانىيا بيانىيەكە يا كۆمپانىيا خۆمالييەكە بتوانىت لە دەرەوہ بېھىنېت ئەويش بەو مەرجهى دواى يەك سال كارمەندىكى ھەرېمى كوردستان فېرى ھەمان پېسپۆرى و پېشە كىردبېت تاوہكو كارمەندە بېكارەكەى ھەرېمى كوردستان جېگەى بىگرېتەوہ يان واى لى بىكرېت ياخود رېژەكە بەرز بىكرېتەوہ لە (۹۹%)، چونكە بابەتى پاسەوانى ئەمنى ياخود بابەتى ئەمنى لە رووى تەكنىكىيەوہ خەلى شارەزا و پېسپۆرى بوېت من قەناعەتم واىە لە (۹۹%) ئەم ئىشانە گەنجى خۆمان دەتوانىت بىكات يا خەلكى ھەرېمى كوردستان دەتوانىت بىكات، بۆيە من پېشنىارى ئەوہ دەكەم لىژنەى ياسايى بەرېز ئەم بېرگەى ھەوتەمە واى لى بىكەن بلىن سەبارەت بە رېژەى كارمەندان لە ھەردوو كۆمپانىياى نىشتىمانى يا خۆمالي بە پىي ياساى كارى عىراقى بېت ياخود رېژەكان دەستنىشان بىكەن بە (۹۹%)، زۆر سوپاس.

بەرېز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، مامۇستا ابوبىكر لېرە نىيە، دىكتور اسماعيل فەرموو.

بەرېز اسماعيل على طه:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

بسم الله الرحمن الرحيم، خالائىكى ئەز پىشتىگىرىيا بەرېز دىكتور شىپرکو دىكەم بۆ ھەر دوو بۆچوونىت وى خالائىكى دىسا پىشتىگىرىيا وانا دىكەم ئەوئىت دىبىژن رېژەيا (۵۰%) بچىتە

(%۷۰) كېمتر نەبىت يېت خۇمالى بن يېت دى يېت بيانى بن يەنى (%۵۰) بېتتە (%۷۰)" سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ سوپاس، كاك فيصل فەرموو.

بەرپز فيصل عباس عولا:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بە ناوى خوداي گەورە و مېھرەبان، لە ماددەى (۷) دامناوہ برڭەى (۸) زياد بکرېت بە و شېوہى خواروہ، لە ئەستۆ گرتنى خەرچيەکانى چارەسەرى کارمەندان لە لايەن کۆمپانیاوہ بۆ ئەو کارمەندانەى لە کارى ئەرکدا رووبەرۆوى ھەر جۆرە رووداويكى نەخوارا و دەبنەوہ.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ بەرپز وەزير لە سەر قسەى بەرپز ئەندامانى پەرلەمان قسەتان ھەيە؟

بەرپز رېبەر احمد خالد/ وەزيرى ناوخۆ:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم بابەتە بە راستى زۆر بە وردى و بە تەفسىل ئىشارەتى پىکاراوە، وە باوەر ناکەم ئەگەر زياتر بنوسين رەنگە يەك دوو لاپەرەى تر زياد بکەين لە پابەندیەکانى کۆمپانیا ھەر کەم بېت، بەلام ئيمە لە پابەندیە سەرەکیەکانى کۆمپانیا لپەرە ئاماژەمان پى کردووہ وە لە دريژەى پرۆژە ياساکە ئىشارەت بەوہ کراوہ کە وەزارەتى ناوخۆ رينمايى پيويست دەردەکات بۆ جيبەجى کردنى ئەم ياسايە زۆر شت ھەيە کە دەبېت بە رينمايى رىک بخرېت ئەوہى کە ھەموو بەرپزان تەئکيدى لئ دەکەنەوہ ريژەى دانىشتوانى ھەريم و خەلکى بيانى ئەگەر ديقەت بکەن لە خویندەنەوہ کە دەلېت کەمتر نەبېت لە (%۹۰) وە کەمتر نەبېت لە (%۵۰) نالېت (%۵۰) يا (%۹۰)، وە ئيمە ئىستا حالى حازر لە ھەريمى کوردستان لقى کۆمپانیاى بيانمان ھەيە (%۹۰) خەلکى ئيرەيە، چونکە يەکک لە ئامانجەکانى ئيمەش ئەوہيە سەرمايەى بيانى راکيشينە ھەريمى کوردستان کە کۆمپانیا ديت باج دەدات گومرک دەدات زۆر شتى تر لپەرە سەيارە دەکرېت زۆر شتە وە لەحاسل خۆراکە ئەوہى کە پيويستە لوجستىيە ھاتنى ئەو خەلکە بيانىيە ئەمەش داھاتە بۆ ھەريمى کوردستان بەرپزان، بەلام لەگەل ئەوہشدا کۆمپانیاى بيانى بىر لە قازانجى خۆى دەکاتەوہ کارمەندیكى ھەريمى کوردستان بە ھزار دۆلار رازى بېت کەسېک کە لە ئەوروپا و لە ئەمريکا لە ولاتانى دەرەوہ بېت بە چەند ھەزار دۆلارىک رازى نايېت لپەرە ئيشى ئەمنى بکات وە بېست و چوار سەعات لە ئەرک دايېت، بۆيە حەز دەکەى دەينوسين (%۱۰۰) يەنى ھيچ لە مەوزوع ناگۆرېت (%۹۰) کەمتر نەبېت ھەندىک پسيۆرى ھەيە رەنگە ئيمە نەمانىيېت (%۵۰) يەکەش پىتان خۆش بېت بىکەنە (%۷۰، %۸۰، %۹۰) باوەر بکەن ئيمە کراوہمان ھيشتەوہ (%۵۰) کەمتر نەبېت لەوہ زياتر بېت ھەرچيەک بېت باشە، بۆيە من ھيچ زەرەرېک نايېنم ئەگەر بەو شېوہيەش بەردەوام بېت يان ئەگەر زۆر پىتان خۆشە لە (%۵۰) يەکە بلېين لە (%۷۰) کەمتر نەبېت ئەوہش زۆر ئاسايە وەکو وتم کۆمپانیا ھەيە ئىستا (%۹۰) زياتر خەلکى خۆمان وە بيانىشە ئيمە زۆر بە کراوہيى ئەم پيشنيارە قبول دەکەين، بەلام شتىكى وا نەکرېت کە دواتر خەلکى بيانى نەبېتە ئيرە ھەموو شت بە ئيمە ناکرېت بەرپزان ھاتنى خەلکى بيانى ھاتنى سەرمايەيە بۆ ئيرە راستە سەرمايەش دەردەچېت، بەلام ئيمە دەبېت ئازا بين و زيرەک

بىن سەرمايەى بىانى بىننە ئىرە و بەكارى بخەين، بۆيە ئەگەر پىتان باش بوو ھەر وەكو خۆى بەردەوام بىت سوپاستان دەكەم.
بەرپىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:
بەلى زۆر سوپاس، كاك بزار فەرموو.
بەرپىز بزار خالد عبدالله:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

گرنگە كە ھەر ماددەيەك دەخوئىن تەماشا بكەين كە ئەم ماددەيە موقەدىمەيەكى ھەيە يا نە، چونكە ھەتمەن ئەگەر موقەدىمە ھەبىت داپشتنى ماددەكە بە شىوہەيەكى تر دەبىت ئەگەر موقەدىمە نەبىت ئەوا داپشتنەكە بە شىوہەيەكى تر دەبىت، بۆيە ئەندامانى پەرلەمان ھەقى خويانە پىشنيار بكەن يان گلەيى لە سیاغە بكەن، بەلام نۆ ماددە لەم راپۆرتە موقەدىمەيە ھەيە كە موقەدىمەيە ھەبىت ناپىت بەو شىوہەيە بخوئىرپىت كە موقەدىمەيە نىيە يان موقەدىمەكەي نەبىنئوہ، چونكە موقەدىمەكە زۆر موھىمە بزائىن ھەيە يان نە يەك نمونە بە تەنيا باس دەكەم بۆ ئەوہى موراعاتى كاتىش بكەين ماددە (۷) موقەدىمەيە ھەيە دەلىت كۆمپانىيا پابەند دەبىت ئەوہ داپشتنەكە بە شىوہەيەكى ترە ئەگەر ئىستا بە نمونە بىنم كۆمپانىيا پابەند دەبىت يەكسەر لەوئ دەست پى بكات بە بى رەزامەندى وەزارەت ھىچ كەسك دانەمەزىرپىت ئەوہ سیاغەكە ناگونجىت لەگەلى، لەبەر ئەوہ گرنگە بۆ ھەر ماددەيەك ئەگەر تەماشا بكەين موقەدىمە ھەيە يان نە " زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:
بەلى سوپاس، كاك كاروان فەرموو.

بەرپىز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر بە كورتى لە سەر ماددەكە ..

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

ناپىت كاك كاروان، ھەموو ئەو بەرپىزانە بنووسە كە خوئىندمانەوہ ئەو ئىزافەي كە ھەتە بۆ دەولەمەند كردنە بىنووسە وەمزانى نوقتەي نىزامىيە، بەلى بەرپىز وەزىر.

بەرپىز رىبەر احمد خالد/ وەزىرى ناوخۆ:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

داواى لىبورىن دەكەم كە ئەمپۆ ھەلمەتى راگەياندىنى شازدە رۆژەي جىھانىيە دژى توند و تىژى ئافرەت كە ديارە چالاكىيەك ھەيە لە سەر قەلەي ھەولپىر دەبىت ئامادەبوونمان لەوئ ھەبىت وتارى حكومەت ئىمە راسپىردراوين كە بخوئىننەوہ ئەگەر رىگەم بەدن بچم بەرپىز دكتورە قالدا لىرەيە ئەگەر تىبىنى ھەبىت دەتوانىت، چونكە لە ھەموو قۇناغەكان لەگەلمان بووہ، وە پىش ئەوہى بچم ئەگەر دەفەت بەدى چەند قسەيەك بكەم دواتر خواحافىزىتان لى بكەم.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزت مۆلەتى دەتوانىت برۆى و قسەكانىشت بكە.

بەرپز رېبەر احمد خالد/ وەزىرى ناوخۇ:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەكانى كە دىت پىم خۇشە رەچاوى ئەو بەكەن ئەم بابەتى كۆمپانىيا ئەمىيەكان بەرپزان جارى پىشوش گوتومە نوپىيە بۇ رۆژھەلاتى ناوەرپاست مەفھومىكى نوپىيە جىبەجى كرنەكەى نوپىيە، وە ئەزمونىكە ئىمە نەمانبووہ ئىستا خەرىكىن بە ياسا رىكى دەخەين رەنگە زۆرىك لەو بابەتانەى كە بەرپزتان باسى دەكەن شكلياتى مەسەلەكە بىت وشەيەك لىرە وشەيەك لەولا، بەلام جەوھەرى ياساكە زۆر گرنگە ئەو شتەى كە ئىمە وەكو حكومت تەبعەن ئەو پىرۆژە ياسايە ئاسايش، پۆلىس، ئازانسى پاراستن و زانىارى وە دواترىش لە ئەنجومەنى وەزىران ئەمانە ھەموو رەئىان ھەبووہ لەو مەوزوعە من پىم خۇشە لەم بابەتە لەو بىرگانەى كە ماوہ رەچاوى ئەو بەكەن بە كەمترىن گۆرانكارى، چونكە ئەوہى كە ھەيە بە ئەزمونەوہ ئىمە پىشكەشى جەنابتانمان كىرەو، وە لە سەر وشەيەك و دەستەواژەيەك با دەستكارى ھەندىك شت نەكەين دواتر بۇ ئىمە لە جىبەجى كىرەن نەبىتە كىشە تەنھا بۇ ئەوہى جەنابتان پىشترپاست بن لەوہى كى كارمەند دادەمەزىنپىت تەبعەن ئەو كارمەندە داواكارى پىشكەش بە كۆمپانىيا دەكات و كۆمپانىياكە گرىبەستەكەى تەواو ناكات ھەتاوہكو رەزامەندى ئەمنى وەرنەگىرپىت و دەستەبەرى ماددىشى نەبىت ئەو دەستەبەرە پارە داناپىت كەفالىتپكە، وە ھەتا بۇ پۆلىس و ئاسايشيش ئەمە ھەيە بۇ دامەزىراندن ئەوہى تر ئەگەر دەزگا ئەمىيەكانى ئىمە كىشەيەكەيان ھەبىت لە ئەدىلەى جىنائى لە پاشخانى ئەو شەخسە لە پەيوەندىيە ئەمىيەكانى يان ئەندام بوونى لە ھەندىك گروپى رىكخراو كە تاوانپكى رىكخراو ئەنجام دەدەن يان دزىيەك بىت يان ھەر كىشەيەك بىت ئەو كەسە دانامەزىرپىت، بۇيە بەرپزان ئەو كۆمپانىيايەى كە دەلپت مەسەلەن مانگىك كارمەندىك دەگۆرپىت ئەم كۆمپانىيايە دەتوانپت لە جىاتى سەد كارمەند داواى دوو سەد كارمەند بكات كە سەدى دابمەزىرپىت كە ھەر كاتپك جىبى بەتال بوو لە سەدەكەى تر ئىستىفادە بكات، يەئنى ئەوہى كە كاك (ەلى ھەمەصالح) دەلپت كىشە دروست دەكات دەكرپت ژمارەى كارمەندى زىاتر داوا بكرپت ھەلسەنگاندنى بۇ بكرپت لە كاتى پىويست يەكسەر گرىبەستەكەى بۇ بكرپت بابەتەكانى تر پابەندىيە داراييەكان كە لەوچ ھەنە ئەگەر بىرسن بۇ چى ئەم مەبلەغانە دانراوہ ئەمە لەسەر ئەزمونە رەنگە كەم بىت رەنگە زىاد بىت وە ئەمەش شتىك نىيە كە بلىپىن سوپىندمان خواربىت كە ئىلا دەبىت ئەوہ بىت ئەگەر لە ژيانى رۆژانە و جىبەجى كىرەن دىتمان خەلەلپك ھەيە زۆر ئاساييە پىرۆژەيەك تەقدىمى جەنابتان دەكەينەوہ و ئالوگۆرپىك و ھەر چىيەك پىويست بىت تەنھا لە ژيانى رۆژانە ئىمە دەزانين لە كوئى خەلەلمان ھەيە، بۇيە با ئەم ياسايە بە كەمترىن گۆرانكارى تىپەرپىت، زۆر سوپاستان دەكەم كە ھاوکار بوونە ھەمىشە لەگەل ئىمە و ئىمەش لە خزمەتى ئىوہى بەرپزىن زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، بەرپزتان دەتوانن بىرۆن فەرموون، ماددەى (۸) بخوئىن، سوپاس بۇ ئامادە بوونتان.

بەرپز بالانبو محمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۸):

ئەو كارانە لە كۆمپانىيا قەدەغە كراون:

يەكەم/ ھەر چالاكئىيەك لە دەرەوھى چوارچۆھى پيشكەش كىردنى خزمەتگوزارىيە ئەمىنيەكان.
دووھم/ بەكارھىننى چەك و تەقەمەنى و ئامپىرەكانى پەيوەندى بىجگە لەو بوارانەى
رېگە پىدراون.

سىيەم/ بەكارھىننى ئۆتۆمبىلەكانى كۆمپانىيا لە دەرەوھى ئەو ناوچانەى بۇيان ديارى كراوھ.
چوارەم/ خاوەندارىيەتى يان بەكارھىننى ھەر ئۆتۆمبىلچى قەلغان مەگەر بە رەزامەندى
وھزارەت ھىنرايىتە ناو ھەرىم ئەگەر ھاوردە كرايىت يان لە لايەن كارگەى مۆلتدراو لە لايەن
وھزارەتەوھ لە ناو ھەرىم كرايىتە قەلغان.

پىنجەم/ بەردەست كىردن يان عەمباركىردن يان مامەلە پىكردنى چەكى ئاگرى مۆلەت پىدراو و
چەكى جەنگى و كەرەستەى شىاو بۆ تەقەمەنى يان تەقەمەنى.

شەشەم/ ھەر چالاكئىيەك بىيىتە مايەى ھەرەشەكىردن لە ئاسايش و سەقامگىرى ھەرىم يان
يەكئىتى گەل و خاكەكەى.

ھەوتەم/ دروستكىردنى رىكخستنى سەربازى يان ناسەربازى.

ھەشتەم/ ھەر كارىك بىيىتە مايەى دەستووردان لە كاروبارى ناوخواى ھەر و ئلتىكى دىكە يان
لەيدانى بەرژەوھەندىيەكانيان.

نۆيەم/ ھەلەسان بە ھەر كارىك بىيىتە مايەى دەستدريژى كىردنە سەر ماف و ئازادىيەكانى
ھاوولتايى ھەرىم.

دەيەم/ خاوەندارىيەتى ئەو چەكەى قەبارەى فېشەكەكانى زياتر بىت لە (۷،۶۲) ملم، جگە لەو
دەمانچەى قەبارەى فېشەكەكانيان لە (۹) ملم زياتر نەبىت.

يازەدەيەم/ خاوەندارىيەتى يان بەكارھىننى چەكى بىدەنگ.

دوازەدەيەم/ گواستەوھى چەك و تەقەمەنى و كەل و پەلى سەربازى لە شوپنىك بۆ شوپنىكى
دىكە بە بى رەزامەندى پيشوختى وھزارەت.

بەريژ د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

ھەر بەريژىك قەسەى ھەيە لە سەر ماددەى (۸)، (دكتۆر محى الدين، كاك حكەت، بدريە خان،
كاك جنان)، كاك جنان فەرموو.

بەريژ جنان جبار بويا:

بەريژ سەرۆكى پەرلەمان.

دەربارەى ماددەى (۸) دووھم پيشنيار دەكەم ماددەكە بەو شۆپەيە بىت، بەكارھىننى چەك و
تەقەمەنى و ئامپىرى دپۆن زىاد بكرىت، لەبەر ئەوھى دەزانين ئىستا مەترسيەكانى ئامپىرى دپۆن

مومكىنە كۆمپانىيا ئەمىنيەكان ئەو ئامپىرە بكرن ماددەكە ئەوھا بىت بەكارھىننى چەك و
تەقەمەنى و ئەو ئامپىرى دپۆن و ئامپىرەكانى پەيوەندى بىجگە لەو بوارانەى رېگە پىدراون.

بەريژ د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ارشد فەرموو.

بەريژ ارشد حسيڻ محمد:

بەريژ سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى سىيەم بەكارھىننى چەك و ئۆتۆمبىلەكانى كۆمپانىيا لە دەرەوھى ئەو ناوچانەى بۇيان
ديارىكراوھ، بەس چەكى بۆ زىاد بكرىت كە لەو ناوچەيەى زياتر كۆمپانىيا ئەمىنيەكان نەتوانن

زياتر ھاتوچۆ بە چەك بكن.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس، كاك بەلېن فەرموو، ئەو بەرگەي چەندەم بوو كاك ارشد؟
بەرپىز ارشد حسين محمد:
سىيەم.

بەرپىز بەلېن اسماعيل حاجى ابراهيم:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشنياز دەكەم كە بەرگەيەكى تر بۇ ماددەي (۸) زياد بكرىت ئەويش بەكارهينانى ھەموو ئەو
چەكانەي كە لە لاي كۆمپانيا ھەيە لە لاي كارمەندەكانيانەو لە دەرەوھي دەوام، بەس لەو كاتەدا
كارمەندى كۆمپانياي ئەمنى بەكارى دىنييت لە ئەسنای دەوامى كارى خۆيەتى و ئەو چەكە لە
دەرەوھي دەوامى رەسمى خۆي مامەلەي پيوە نەكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس كاك بەلېن، بدريە خان فەرموو.

بەرپىز بدريە اسماعيل محمود:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (۸) من پيشنيار دەكەم بەرگەيەكى بۇ زياد بكرىت پيوستە بە روونى ئەم
دەقە بنوسرىت وە يەك لە پابەنديەكانى كۆمپانيا لە كەوانەيەكدا كۆمپانياي ئەمنى قەدەغەيە
بچىتە نيۆ ملاملانىي سىياسى و ناكۆكيە كۆمەلەيەتى و ناوچەيەكان، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:
زۆر سوپاس، كاك مەم فەرموو.

بەرپىز مەم برهان محمد قانع:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەربارەي ماددەي (۸) بەرگەي يەكەم كاتىك كە باس لەو دەكات كە چالاكيەكان كە لە دەرەوھي
چوارچيوھي پيشكەش كردنى خزمەتگوزاربيە ئەمىيەكان بىت پيوست دەكات زۆرتر موقەيەد
بكرىت لە دەرەوھي چوارچيوھي خزمەتگوزاربيە ئەمىيەكان بىت بە كۆمپانياكان يەئنى
ئەمىيەكان بە كۆمپانيا پيشكەش دەكات لە دەرەوھي ئەو بۆي نەبىت نەك خزمەتگوزارى ترى
ئەمنى بۆي ھەبىت لىرە تەقريبەن جۆرپىك لە گشتگىرى تىدايە دەسەلاتى كۆمپانياكان زياتر
سنووردارى بكەين بە رەئى من، بە نىسبەت بەرگەي دووھىيان بەكارهينانى چەك و تەقەمەنى و
ئامپىرەكانى پەيوەندى پەيوەندى عىلاقاتە عىلاقات ھىچ ئامپىرى نيە ئىتيسالات ھەيەتى كە
پەيوەندى كردنە، بە نىسبەت بەرگەي ھەوتەم دروست كردنى رىكخستنىكى سەربازى يان
ناسەربازى من پرسىارم ئەوھيە لە ھەر دوو لىژنەي پەيوەنديدار ئەگەر رىكخستنىكى ئەمنى بىت
بۇ دروستكردنى تۆرپىكى پاراستن لە كۆمپانياكان لىرە كە دەلېين ناسەربازى پىموايە پيوست
بەو ناكات بەكاربىنييت كافىيە دروستكردنى رىكخستى سەربازى لى قەدەغە بكرىت، بە
نىسبەت بەرگەي ھەشتەمىيان ھەر كاريك بىتتە مايە دەستووردان لە كاروبارى ناوخۆي ھەر
ولائىكى دىكە يان لىدان لە بەرژەوھەنديەكانيان ئەگەر كاريك كۆمپانيايەكى ئەمنى بىتتە ھۆي
دەستووردان لە كاروبارى بۇ نموونە زىقار يان بابل يان بەسەر، بۆيە من پيشنياز دەكەم بۇ
ئەوھي كيشە بۇ ھەرىم دروست نەبىت لەم مەسەلەيە ھەر كاريك بىتتە مايە دەستووردان لە
كاروبارى ناوخۆي ناوچەكانى دىكەي دەرەوھي ھەرىم يان ھەر وللايىكى دىكە پىموايە لە

دەرەوہی ھەرئیمیش ئەو کۆمپانیانە بۆیان نەبیت، بە نەیسبەت نۆیەم ھەلسان بە ھەر کارێک بێتە مایە دەستدریژی کردنە سەر ماف و ئازادیەکانی ھاوولاتیانی ھەرئیم لێرە ھاوولاتی نیشتەجێی ھەرئیمە ئێمە خەڵکانیکی زۆر ھەن لە ھەرئیمی کوردستان کە بێگانەن لە کۆمپانیای جیاجیا کار دەکەن، بۆیە دەبیت ئەم مافانە بۆ نیشتەجێ بووانی ھەرئیمیش زامان بکریت، بۆیە ھەر کارێک بێتە مایە دەستدریژیکردنە سەر مافی منی ھاوولاتی وە لەگەڵ نیشتەجێ بووی ھەرئیمی کوردستان ئەو دەبیت لێی قەدەغە بکریت، بە نەیسبەت بڕگە دەیەم قەبارە فیشەکەکان زیاتر بێت لە (۲,۵) ملم جگە لەو دەمانچەیی کە دەلێت جگە لەو دەمانچەییە واتا شەرعیەتی دەدات بەرادەرەن ئەندامانی لیژنە واتا شەرعیەت دەدەیت بە دەمانچەییە کە فیشەکەکی لە (۹) ملم زیاتر نییە وە ئەوہی کە (۷,۶۲) ملمە وە سەرەرای ئەو دەمانچەییەش ھەرۆھە ئەو دەمانچەییەش کە (۹) ملمە ناییت ئەو دەمانچەییە قەبارەیی فیشەکەکانی لە (۹) ملم زیاتر نییە بێمواپە بەم شیوہیە زیاتر خزمەت دەکات و زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ سوپاس، کاک حکمت فەرموو.

بەرپز حکمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش تەئیدی کاک بەلێن دەکەم، من قیاس بێژم بلی کاک بەلێن گۆتی بەلکو د یاسایا چەک ھەلگرتنیدا یا ھاتی کو وەختی پێشمەرگە یان ژێ ھیزبێت ئەمنی کو ژ بلی ئەرکی دا بن بێنە مأل کو جھەک ھەبیت چەکی خۆ لێ دانین من پێ باشە بڕگەییەکی دفی ماددەیدا بێتە زێدە کرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، دکتۆر محی الدین فەرموو.

بەرپز محی الدین حسن یوسف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پێشنیاری زیادکردنی بڕگەییە کە دەکەم کە بە بڕگەیی سێزدەییەم دەست پێ بکات دزە پیکردن و گواستنەوہی ھەموو ئەو زانیاریانە کە پەییوەندییان بە ئاسایشی ھەرئیمەوہ ھەییە یەعنی ئەو کۆمپانیانە نەبنە ھۆکاری ئەوہی کە ئەو زانیاریانە دەستیان دەکەوێت بگوازنەوہ بۆ ولاتانی تر یان بۆ کۆمپانیایەکی تر کە رەنگە پەییوەندی بە ئاسایشی ھەرئیمی کوردستانەوہ ھەییە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ سوپاس پێشنیارەکەت بەجێیە بە راستی، ماددەیی دواي ئەوہ، بەرپز وەزیری ھەرئیم قسەتان ھەییە؟ فەرموون.

بەرپز قالا فرید ابراھیم/ وەزیری ھەرئیم بۆ کاروباری پەرلەمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەندامانی بەرپزی پەرلەمان دیارە دوو پێشنیار کران کە یاسایی بوو بۆ زیاد کردنی بڕگەکانی یەکەمیان ئەوہی پەییوەستە بەوہی ئەو کاتەیی چەکی پێ بێت و کە کارەکەیی تەواو بوو چەکەکەیی دابنیت وەکو ئەوہی کاک بەلێن پێشنیاری کرد ئیستا لە یاسای چەک ھەلگرتن لە ھەرئیمی کوردستان ئەو ماددەیی ھەییە، وە یاسای چەک کە پڕۆژەکەمان نارد خۆیندەوہی

یەكەمتان بۆ كوردوو بە هەمان شیۆه ئەو ماددەیه تەنزیم كراوه واتا لەو ناحیەیه هیچ فەراییکی یاساییمان نییە، بۆیە دەكریٲ زیاد نەكریٲ، وە ئەوەشی كە پەيوەندیارە بە مەسەلەى ئەمن و ئاسایشی قەومى لە ناوځودا ئەو هەموو لە (قانونى عقوباتى عىراقى) تەجرىم كراوه یەعنى ئەوەى بەرپۆز دكتور (مخى الدین) ئىشارەتى پێدا ئەگەر لێرەش نەبێت ئەوا دەچیتە ناو بابى جەرئیم، لەبەر ئەوەى ئەگەر ئەو كارە بكات كۆمپانیاكە جەریمەى كوردوو كە جەریمەى كرد مەحكوم دەبێت بەوەى كە لە ناو (قانونى عقوباتى عىراقى) دا هاتوو، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رپواز فائق حسیڤ / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بژار فەرموو.

بەرپۆز بژار خالد عبدالله:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو پێشنيارەى كاك بەلپڤن و كاك حكمت هەم لە ماددەى حەوت بپرگەى دەیه م رادەستكردنهوەى چەك و تەقەمەنییەكان لە لایەن كارمەندانەو بە كۆگای كۆمپانیا لە دواى كۆتایى هاتنى هەر ئەركیك یەعنى لێرە هەیه پێویست ناكات.

بەرپۆز د. رپواز فائق حسیڤ / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلپ سوپاس، ماددەى (٩) فەرموون بىخویننەو.

بەرپۆز خدیجە عمر طه:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٩):

كارمەند پێویستە ئەو مەرجانەى تێدا بێت:

یەكەم / ئەگەر عىراقى بێت:

١- نىشتەجیى هەرپم بێت.

٢- تەمەنى لە (١٨) سأل كەمتر نەبێت و لە (٥٠) سأل زیاتر نەبێت.

٣- بەلایەنى كەم دەرچووى قۇناغى بنەرەتى بێت.

٤- لە پشكینى تەندروستى دەرچووبێت بە پى راپۆرتى لیزنەیهكى پزىشكى پسپۆر لە وەزارەتى تەندروستى و بەو مەرجه تەندروستیانهى كە وەزارەت دیاریان دەكات.

٥- بە سەرکەوتووبى دەرچووبێت لە خولەكانى پەیمانگای پەرەپیدانى ئەمنى و كارگىرى و تەكنەلۆجیای زانیارى لە وەزارەت.

٦- ناوبانگ چاك بێت و بە تاوانیك یان كەتنیكى ئابرووبەر حوكم نەدرابێت.

٧- فەرمانبەرى حكومى نەبێت لە راژەى مەدەنى یان سەربازى بە شیۆه هەمیشەى یان گریبەست.

٨- دەستەبەرپكى كەسى وەك بارمتە بە برى (٣,٠٠٠,٠٠٠) سڤ ملیۆن دینارى عىراقى پێشكەش بە وەزارەت بكات یان ئەم برە پارەیه سەر ژمیرەى وەزارەت تۆمار بكات.

٩- رەزامەندى لایەنى ئەمنى وەرگرتبێت بۆ دامەزراندنى.

١٠- دەستەبەر كرابیت لە لای بەرپۆه بەرایەتى دەستەبەرى كۆمەلایەتى تاییەتمەند لە گریبەست كردن لە گەلدا.

۱۱- لەو خولانەى مەشق و راھىنان دەرىجىت كە لە لايەن وەزارەتەو رېك دەخرىت و جىبەجى دەكرىت.

دووهم: ئەگەر بيانى بىت:

۱- رەزامەندى وەزارەت وەربگرىت.

۲- دەستەبەرىكى كەسى وەك بارمەتە بە برى (۷,۰۰۰,۰۰۰) حەوت مليون دىنارى عىراقى پىشكەش بە وەزارەت بكات يان ئەم برە پارەيە لە سەر ژمىرەى وەزارەت تۆمار بكات.

۳- بەلئىنامەيەك لە لايەن بەرپۆەبەرى لقى كۆمپانيا پىشكەش بكرىت بۆ ئامادە كردنى كارمەند لە بەردەم دەسەلاتە تايبەتمەندەكان لە كاتى داواكردنى، وە بەرپرسيارىبەتى كۆمپانيا بە شپۆەيەكى پىكەوەيى دەبىت لەو كردارانەى لە ھەرىم ئەنجاميان دەدات.

بەرپۆە د. رپۆواز فائق حسيىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

ھەر بەرپۆەيىك قەسى ھەيە لە سەر ماددەى (۹)، (كەك محمد سعدالدين، كەك بختيار، كەك ارشد، كەك پىشەوا، دكتور رپۆوار، گلزار خان، لىزا خان، دكتور محى الدين، دكتور اسماعيل، مامۆستا ابوبكر، سەرچنار خان، مژدە خان، مامۆستا عمر، شادى خان، رۆژان خان، كەك رزگار، شيرين خان، كەك كاروان، كەك سەرکۆ، كەك عثمان، شيرين خانىكى تر، كەك ياسين)

بەرپۆە شيرين امين عبدالعزىز:

بەرپۆە سەرۆكى پەرلەمان.

بە نىسبەت من و شيرين خانەو ئەگەر بكرىت ناوى باوكمان بىت بۆ نموونە تەنانەت لە بۆكسەكانىش ئەو نوسراوانەى كە مەعنىيە بە شيرين يونسەو خراوئەتە بۆكسى منەو ھەست دەكەم ئەمانە زۆر جار تىكرار دەبىتەو، بۆيە ئەگەر بكرىت ناوى باوكمان بەرپۆە بىت لە تۆمار كردندا، وە ئاگادارىش بن لەو نوسراوانەى كە دەخرىتە ناو بۆكسەكانەو، سوپاس.

بەرپۆە د. رپۆواز فائق حسيىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

(شيرين يونس، شيرين امين، مەم اسكندر، مەم بورھان)، كەك رزگار فەرموو.

بەرپۆە رزگار محمد محمود:

بەرپۆە سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۹) بېرگەى ھەشت دەستەبەرىكى كەسى وەك بارمەتە بە برى (۳,۰۰۰,۰۰۰) سى مليون دىنارى عىراقى پىشكەش بە وەزارەت، بە راستى يەعنى سى مليون دىنار كەسك كە نەبىت خۆى مووچەكەى ئەو ھى كە ئىستا ھەيە خەلك ھەيە بە (۲۵۰,۰۰۰) دوو سەد و پەنجا ھەزار دىنار بە سى سەد ھەزار دىنارە ھىوادارىن لەم ياسايە بە يەك سىستەمى مووچەيان پى بدرىت، بەلەم سى مليون دىنار بە راستى زۆر زۆرە ھەتا (۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰) دوو سەد و پەنجا مليون دىنار بۆ بارمەتەى كۆمپانيا زۆرە، لەبەر ئەو ھى كە سالانە تازە دەكرىتەو ھەق نىيە، چونكە ئەو كۆمپانيا بچوو كەكان رەنگە لە تواناياندا نەبىت ئەو مەبلەغە بەدەن، بەلەم ئەو ھى دەگەرپۆەتەو بۆ ئەو كۆمپانيا ھى كۆمپانيا بەداخەو كە وا دەلیم كۆمپانياى كە سەر بە حزب و ئەوانەن، بۆيە ئەم جارە كەسك كە مەسەلەن لە دەرەو دەيت لە كوئى ھەيەتى حەوت مليون دىنار وەكو (ختاب ضمان) دابىت يەعنى ئەمە ھەقە بە راستى ئەو ھەر ھەلگىرپت يا بە برپۆە كە مەسەلەن مووچەكەى چەندە بە پىى مووچەكەى مانگىكى مووچەكەى پارەى لپوەرگىرپت، بەلەم ئەگەر سى مليون دىنار يا حەوت مليون دىنار بە راستى ئەمە زۆرە، وە سەبارەت بەو كارمەندانە كە

جارى وا ھەيە بە راستى شتى وەك خواردن لە سەر خۆيانە ئەوھى كە پيويستە لە سەر خۆيەتى، بۆيە باشترە لەم ياسايە ئەوھى بىرئىت كە ھەموو شت لە سەر كۆمپانىياكە بىت، سوپاس. بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەرپزان لەبەر ئەوھى زۆرترينتان ناوتان نوسيوھ لەم ماددەيە دەگەرپيئەوھ بۆ ئەسلى پەيپەوھەكە كە دوو دەقە بۆتان ھەيە قسە بىكەن ئەو كە فالەيە كە فالەي شەخسييە رەنگە زۆربەي ھەرە زۆرى ئەو بەرپزانە يەكئىك لەو مەوزووھەكانيان ئەوھ بىت ئەو كەسە پارە دانائىت من دەبم بە كەفيلى كەسئىك بۆ نموونە بە برى (۳۰۰۰۰۰) سئ ملىون دىنار ئەگەر ئەو موخالەفانەي كرد كە لە ناو ئەو قانۇنەيە يان ئىشەكەي بەجئ ھېشت ئەو كاتە بانگ دەكرىت ئەوھى كە ئىستا پۆليس دەيكەن ئەو كەسەي كە دىت ھىچ پارەيەك دانائىت، كاك عثمان سىدەرى فەرموو.

بەرپز عثمان كریم سوارە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۹) برگەي سىيەم بە لايەنى كەم دەرچووي قۇناغى بنەرەتى بىت من پيماويە كە ئەمە بە لايەنى كەم خویندەواری ھەبىت، لەبەر ئەوھى چين و تويزئىك ھەيە بە راستى مەحروم دەبن لەوھە كە ئەو خەلكانە بەشئىكى زۆريان بۆ ئەوھى بن بە پاسەوان ياخود لەو شوپانە بتوانن سود وەرېگرن، وە ھەرۆھەا برگەي ھەشتەمىش كە دەستەبەرئىكى كەسى وەك بارمتە بە برى سئ ملىون من پيماويە بىرئىتە يەك ملىون دىنار، لەبەر ئەوھى ئەگەر سئ ملىون بىت لەوانەيە ھەندئىك كەس نەبىت بە كەفيلى ئەو كەسانە كە لە دام و دەزگاكان فەرمانبەرە، وە ھەرۆھەا دووھمىش دەستەبەرئىكى كەسى وەك باروتە بە برى ھەوت ملىون دىنار ئەويش بىرئىتە دوو ملىون ئەگەر وانەبىت من پيماويە ئەمە بە ھەموو كەس ناكريت كابرأ ئەگەر زۆر ئىحتىياج نەبىت چ ئىشى بە پاسەوانىيە بچىت لە بەر دەرگا پاسەوانى بكات، جا ئەم ھەموو رۆتینات و شتە من پيماويە ئەمە كارئىكى قورسە، زۆر سوپاس بۆ جەنابتان.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك سەرکۆ فەرموو، كاك كاروان تۆ لە ھەموو ماددەيە ناو دەنوسى لەبەر ئەوھى خەلك ھەيە لە يەك ماددە يەك جار ناو دەنوسىت ئەولەويەت بۆ ئەوانەيە فەرموو كاك سەرکۆ.

بەرپز سەرکۆ ازاد حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە ماددەي نۆيەم بە ھى بەكەم بەشى نۆيەم ئەو رەزامەندى لايەنى ئەمنىيە وەرېگىرئىت ئەگەر بدريت بە پۆليس زۆر باشە، چونكە ھەندئىك جار لايەنە ئەمنىيەكان بەوھى كە حزيبيە لە شوپئىكەوھ بۆ نموونە لە مەنتىقەيەك بۆ مەنتىقەيەكى تر نايەلئىن داواي تەئىدى حزيبت لئ دەكەن ھى لايەنەكان دەكەن، بۆيە پيويست دەكات ئەوھى بدريت بە پۆليس، چونكە ھەر وەزارەتى ناوخۆ مەعنىيە بەم ياسايە بۆ جىبەجئ كردنى وە لايەنى ئەمنى ئاسايش دەگرئىتەوھ نازانئىن ئاسايش دەگرئىتەوھ، ئازانس دەگرئىتەوھ ئەگەر ئەوھى بگۆرئىت، دووھم ئەوھى كە پەيوەستە بە مەوزووھى دەرچوو يەعنى لايەنى كەمى دەرچووي قۇناغى بنەرەتى بىت بە راستى يەكئىك لە كيشەكان ئەوھى بۆ گرئىبەست كردنى پۆليسئىك كە دادەمەزريت سەدان رېكارى بۆ دەگرئىت لە ھەژدە بۆ بىست و پئنج سأل مندالتر نەبىت تاوھكو سى و پئنج سأل نەبىت خەلك ھەيە سى و پئنج سالى تەواو كردووه خویندەواری ھەيە، بەلام تەواوي نەكردووه

بەنەرەتى تەواو نەكردوو ناكړيټ ئيمه له لډيەنى كەرتى تايبەتېشەو رېگري بکەين له و خەلکانەى به هۆکارېك له هۆکاره كانى ژيانى نەيتوانيوه خویندن تەواو بکات پشتيوانى قسه كانى كاك عثمان دةكەم، وە برځگەى دووهميش له ماددەى نۆيەم باس له وە دةكړيټ كە خالى چوارەمى بۆ زياد بکړيټ له خالى سېيەم مەزوووعى ئەو كەسانەى كە پېشوو تر دايە نەويټ بۆ نمونە بيانبيە زۆربەى ئەوانەى له بواری سكوړيتى كار دةكەن ئەو خەلکانەى كە بانگ دةكړين زياتر بۆ عەقدە بۆ ئەوانەى كە راهېنان دةكەن له سەر بەكارهېنان و راهېنان كردن له سەر ئەو كارمەندانە پيوست دةكات پېشوو تر ناوہكان بنېردرېټ بۆ وەزارەتى ناوخو، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، شيرين امين فەرموو.

بەرپز شيرين امين عبدالعزیز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى نۆيەم برځگەى يەكەم خالى شەش ناوبانگ چاك بېټ و بە تاوانېك يان كەتنېكى ئابرووبەر حوكم نەدرايېټ، پېشنياز دةكەم بکړيټ بەوہى كە پېشينيەى پاك بېټ و بە هيچ تاوان و كەتنېكى ئابرووبەر حوكم نەدرايېټ، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك پېشەوا فەرموو.

بەرپز پېشەوا طاھر مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەر له ماددەى (۹) خالى حەوتەم كە دەلېټ فەرمانبەرى حكومى نەبېټ له راژەى مەدەنى يا سەربازى بە شيوەى هەميشەى يا گرېبەست، ئەمە تەسەوړ دةكەم بارگرانى بۆ سەر شانى خەلك دروست بکات بۆ ئەو چارەسەرېك هەيە كە پېشنياز دةكەم پېش ماوہيەك هېزە ئەمنبيەكان تەكسييان لى قەدەغە كرا، وە ئىستا ئەگەر ئەم كارەيان لى قەدەغە بکړيټ و كارى ديكەشيان لى قەدەغە بکړيټ ئەوانەى كە كار دةكەن بە ناچارى كارى دووهم دةكەن، يەعنى تۆ ئەگەر مووچەكەت (۴۰۰،۰۰۰) چوار سەد هەزار دینار بېټ خانووہكەت (۳۰۰،۰۰۰) سى سەد هەزار دینار بېټ هەر دەبېټ كارېكى ديكە بکەى بۆ ئەوہى كە بتوانى خەرجى مانگانەت پېر بکەينتەوہ، بۆيە بۆ ئەوہى كە نەگوتريټ ئەوانەى كە پارەيان زيادە ئەم كار دةكەن رېژەيەكى مووچە ديارى بکړيټ بۆ نمونە ئەوہى كە مووچەكەى خوار چوار سەد هەزارە يان پېنج سەدە نازانم ئەو كاتە بە چ ميكانيزمېك ئەوانە بۇيان هەبېټ كە كار بکەن، چونكە ناكړيټ تۆ بېسەپېنى له سەر كەسېك كە مووچەكەى سى سەد هەزارە يان چوار سەد هەزارە نابېټ كارى دووهم بکات ئەدى ئەگەر نەكات چۆن كړي خانووہكەى بدات، چونكە پېشترېش بە هوى تەكسييەوہ هەزاران كەس زەختيان له سەر دروست بوو هەزارانى ديكە هەن بە هوى سكوړيتيەوہ زەختيان له سەر دروست دەبېټ نازانم دواى ئەمە مەسەلەن چ شتېكى ديكە دەبېټ كە كاربان لى قەدەغە بکړيټ، بۆيە راستە تۆ دتەويټ هەلى كار دەستەبەر بکەيت، بەلام له بەرامبەردا زەختيكي زۆر گەورە له سەر ژيانى خەلك دروست دةكەيت، بۆيە پېشنياز دةكەم ليژنەى ياسايى يان بەرپزان له وەزارەت ئەگەر شتېكيان هەبېټ برېكى مووچە ديارى بکړيټ هەر كەس مووچەكەى كەمترە لەم برە بتوانېټ كار بکات لەم سلكەدا، بە نيسبەت شەهادەش من پالېشتى هاوړپيان دةكەم ئەوانەى كە بنەرەتيان تەواو نەكردوو دةكړيټ بە دەورە خوليان بۆ بکړيټەوہ و پى بگەيەنرېن

ياساكان دەولەمەند بىكەت ئەمە ئەركىكى ئەخلاقى و ويژدانىيە لە سەر شانى ئىمە و دەبىت پېشنىيار بەدەن ھەر وەكو ئىحترامىكىش پېويستە لىژنەكان و وەزىرە ئامادەبووھەكان لە سەر پېشنىيارەكانى ئىمە رەئى خۇيان بەدەن ئەگەر ھەيە لە ناو ياسايەكە ئەگەر دووبارە بووھەتەو بەرچاوپروونىمان بەدەن ھەموو كەسك ھەموو شتېك نازانىت عەيبە نىيە، زۆر ئاسايە ئەگەر شتېك نەزانى و ھەلە بەكەى ئەگەر شتېك ھاتوو دووبارە بېتەو بەرچاوپروونىمان بەدەن، بەس پېشنىيارەكان لەبەر چا و بگىرېت، لەسەر خالى ھەوتەم بېگەى يەكەم ماددەى نۆيەم قسە دەكەم من بە پېچەوانەى ھەندېك ھەقال باس لەو دەكەن كە پېويستە دەرفەت بەو كەسانە بدرېت كە كارمەندى حكومەتن بە رەئى من دەبىت زياتر دەرفەت بەوانە بدرېت كە بە ھىچ شىوھەك سودمەند نەبوونە لە بوودجەى گشتى بەتايبەتېش ئەوانەى كە ئىستا دەبىنن ئەوانەن كە تەعین نەبوونە بە راستى دېنە سەر جادە و موزاھەرە دەكەن داواى ھەلى كار دەكەن، بۆيە لېرەش شتېكى تر زىاد بكرېت پېم باشە ھەتا خانەنشېنانېش بگىرېتەو ھەندېك خانەنشېمان ھەيە لە تەمەنېكى گەنجى ھى سەربازى و مەدەنى خانەنشېن بوونە، بۆ ئەوھى دەرفەت بدرېت بەوانەى كە ھىچ كاتېك سووديان لە بوودجەى گشتى وەرنەگرتووھە وشەى خانەنشېنېشى بۆ زىاد بكرېت، زۆر سوپاس.

بەرپېز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لىژنەى ياسايى و ئەو لىژنەى كە دواتر راپۆرتى سېيەم بۆ خوېندەنەو ھازر دەكەن پابەندن بەوھى ھەر پېشنىيارىكى ئەندامىكى پەرلەمان سى كەس بوون دەبىت بىخەنە دەنگدان، بەلى كاك بزار.

بەرپېز بزار خالد عبداللە:

بەرپېز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەز دەكەم بزەنم جارېك كەم تەرخەم بووینە لېرە؟ چونكە ئەگەر كەمتەرخەمىمان كرىبىت بۆ كەس گلەيى نەكردووھە، چونكە ئەو گومانە بۆ دروست دەبىت ئەوھەموو ئەندامانى پەرلەمانن يەكېك با بلىت پېشنىيارى من بە پېي پەيرەو لە سیاغاتى پەيرەوى بووھە و لە راپۆرتى لىژنەى ياسايى دا نەبووھە، با من لېرە داواى لېبووردن بەكەم ئەوھە جەنابتان ئازادن پېشنىيارى يەكېكتان گرنگى پى نادەين؟ بە ھەند وەرنەگرېن؟ ھەز دەكەم بلىن، بەس دروست كرىدى ئەو گومانانە بە راستى ھىچ مانايەكى نىيە...

بەرپېز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

نا گومان نىيە..

بەرپېز بزار خالد عبداللە:

بەلى دروستكردنى گومانە پېشنىيارەكان لە لای ئىمە گرنگ نىن سەبەب چىيە؟ ئەگەر مەبەست ئەوھە بىت من لېرە ھەمووى نانووسم ئەوھە بە يوتىوب ھەمووى دروست دەكەم جەنابت مىكانىزمەكە دەزانى چۆنە.

بەرپېز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك بزار پەيامەكەت گەيشت، قسەكانى كاك بزار تەواوھە ئەوان پابەندن بەوھى كە بە پېي پەيرەو بوو بە سى دەيخەنە دەنگدان جا دواجار دەنگ نايەنېت خەتاي ئەوان نىيە، كاك مەم بە بى مۆلەت قسە مەكە، لېرە ئەندامانى بەرپېزى پەرلەمان قسە دەكەن كە بوون بە سى كەس من دلېام لىژنەى ياسايى و ئەو لىژنەيەى كە راپۆرتى لەگەل ئامادە دەكەن دەيھېنن بۆ دەنگدان،

دوچار كامه دنگ دههينيت ئه مه بابته يكي تره ئه وهى حكومهت، حكومهت كه پرؤژه دههينيت په سندرکراوى ئه نجومه نى وه زيرانه حه قى خويه تى ئه ویش ته ئکيد بکات و بليت ئيمه ته ئکيد له سهر رويای خومان ده که ين يا نه سه که خومان ده که ين، له بهر ئه وهى له ئه نجومه نى وه زيران کراوه، به لام دوچار ئه وه په رله مانى کوردستانه که برپار ددات کام ده ق ده بيه ته ده قى کوتايى ديه قاعه بو ئه وهى ئيه وهش قسه بکه ن قسه ي باشيش ده کریت و دهستان خوش بيت، فهرموو مژده خان.

به ريز مژده محمود محمد:

به ريز سه رۆكى په رله مان.

له ماده ي (۹) برگه ي دوو تيبينيم له سهر ئه و ژماره هه ژده يه هه يه پيموايه که مه بو گه نجيك که ئه زمونيكى که مى هه يه که چه ک بگريته ده ستى با له بيست سال که متر نه بيت پيشنيارى بيست سال ده که م بو ئه و ره قه مه، وه خالى شه شه ميش ناوبانگ چاک بيت وا جوانتره بنوسريت پيشينه ي پاك بيت، سوپاس.

به ريز د. ريواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

به لئ سوپاس، ماموستا ابوبکر فهرموو.

به ريز ابوبکر عمر عبدالله:

به ريز سه رۆكى په رله مان.

من له م ماده يه برگه ي نو به زياد ده زانم ره زامه ندى لايه نى ئه منى ئه م کومپانيايه و کارمه نده کانى هه مووى له ژير چاوديري و ئيشرافى وه زاره تى ناوخودان ئه م فلتهره ي لايه نى ئه منى که پيموايه ئاسايش ده گريته وه فلتهرى زياده له کاتيكدا تو چه ند مه رجت داناوه له م ماده يه که مه حکوم نه بيت به جينائى و جونحه و عيراقى بيت و له پشکين ده رچوووه له خولى په ره پيدانى پيگه ياندى ئه منى و کارگيري و ته کنه لوجيائى زانبارى ته واو کرد بيت ئه م فلتهره زياده، چونکه ههر خوى ئه مه وه زاره تى گرنكى وه کو وه زاره تى ناوخو چاوديري ئه م کومپانيا ئه منيانه ده کات و مؤله تيان پى ددات و ره زامه نديش ده نوينيت له سهر دامه زراندى کارمه نده کانيان، له بهر ئه وه لايه نى ئه منى کويى تر جگه له وه زاره تى ناوخو، زور سوپاس.

به ريز د. ريواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

ماموستا عمر فهرموو.

به ريز عمر عبدالله فتاح:

به ريز سه رۆكى په رله مان.

به ناوى خواى به خشنده ي ميهره بان، سه بارهت به م مه رجانه من پيم باشه بکريته مه رجه کانى تاييهت به خاوه ن و به رپوه بهر و کارمه ندى کومپانيا ئه گهر له م به شه بيت ياخود له ماده ي چوار بيت بو خاوه ن زياد بکريت، وه له ناويان به ک برگه زياد بکريت ئه ويش ئه وه يه خاوه نى کومپانيا و به رپوه بهرى کومپانيا و به رپراسانى کومپانيا ئه ندام نه بن له هه يچ حزبى سىاسى ئه مرؤ ئيمه له هه ريئى کوردستان ئيستا چه کى سىاسى هينده خه تهره له سهر ئاينده ي هه ريئى کوردستان حربه سىاسيه کان ياسا شت پينه داو ن ياسا قه ده غه يه حزبى سىاسى هيزى

چەكدارى ھەيىت كەچى ئەو ە نۆ كابينەيە لە سەر يەك تا ئىستا دوو ھىزى حزبى سىياسى دەسەلاتدار ئامادە نىن ھىزى پىشمەرگە بكنە مۇئەسسەسەيەكى نىشتىمانى ... بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

مامۇستا برۆ سەر ماددەى نۆ.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

من دەمەوئىت بە روونى لىرە بنووسن بەرپرسى حزبى سىياسى بۆى نىيە كۆمپانىيائى ئەمنى دروست بكات و بىكاتە ەسەيلەيەك بۆ ترساندى خەلك بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

ئاخر مامۇستا عمر تۆ پىاويكى مەنھەجى و بەرپىزى نووسراو ەرجەكانى تايبەت بە كارمەندانى كۆمپانىيا.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

ھەردووكم پىشنيار كرد، لەبەر ئەو ەى جەنابت دەزانى من شارەزام لە ھەندىك بوار بە تايبەتى كارگىرپى لە سەر ئەو ەتم بگۆرپىت بە ەرجەكانى تايبەت بە خاوەن و بەرپۆبەر و كارمەندانى كۆمپانىيا...

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

ماددە زىاد بكرىت.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

نا ھەر ەسفەكە زىاد بكرىت، لە سەر ئەو ە نووسراو ەشى چوارەم ەرجەكانى تايبەت بە كارمەندانى كۆمپانىيا بكرىتە ەرجەكانى تايبەت بە خاوەن و بەرپۆبەر و كارمەندانى كۆمپانىيا لە ناويدا لە خالى يەكەم ئەگەر عىراقى بىت يەكپك لە خالەكان زىاد بكرىت كە نابىت بەرپرس بىت لە حزبى سىياسى لە كوردستاندا ئىمە ئىستا بە بى ياسا بارەگاي بەردەم مالى ھەندىك مەسئول دەلپى سەربازگەيە ئەو ەندەى حىمايەى لە خۆى كۆ كردۆتەو ە لە كاتىكدا نە قانون رپى پى دەدات نە ياسا رپگە دەدات نە ئەمن و ئاسايشى ھەرپىمى كوردستان ئەو ە خوازپىت ئەو ەندە لە خەتەر بىت تاو ەكو ئەو ەندە چەك و جبەخانە لە دەورى خۆى كۆ بكاتەو ە، بۆيە من پىشنيار دەكەم لىژنەى بەرپىزى ياسايى ئەمە بكنە ەرج كە حزبى سىياسى بۆى نەبىت خاوەن و بەرپۆبەرى كۆمپانىيائى ئەمنى بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بدريه خان فەرموو.

بەرپىز بدريه اسماعيل محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى نۆ پىشتگىرى قسەكانى بەرپىز مامۇستا ابوبكر ھەلەدەنى دەكەم لە سەر خالى نۆ پىشتگىرى لە قسەكانى مامۇستا ابوبكر دەكەم، ە ھەر لە برگەى يەكەم لە ماددەى نۆيەم پىشنيار دەكەم خالىك زىاد بكرىت كارمەندانى كۆمپانىيا وپراى ئەو ە ەرجانەى كە بۆى ديارىكراو ە شارەزايى پرەنسىيەكانى مافەكانى مرۆف بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، رۆزان خان فەرموو.

بەرپىز رۇژان محمد كرىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە ناۋى خىۋاي گەورە و مېھرەبان، سەبارەت بە ماددەى (۹) چەند پېشنىيارىكەم ھەيە بىرگەى يەكەم خالى سى بە لى كەم دەرچوۋى قۇناغى بىنەرەتى بىت پىم باشە بىكرىتە بەۋەى كە خويىندەۋە و نووسىن بزائىت ئىمە لە ياساى سەرۆكايەتى ھەرپم مەرجى خويىندەمان دانەناۋە بۇ كارمەندىكى كۆمپانىيەكى ئەمنى تايىبەت كە مەبەست لى دۆزىنەۋەى ھەلى كارە بۇ ئەۋ مەرجەى تىدا بىت بۇ خويىندەن لە كاتىكدا زۇر كەسمان ھەيە ۋەكو ھەقالن باسىان كىرد كە تەمەنىان شمول دەكات، بەلام خويىندەكە شمول ناكات بۇيان ئەگەر ئەۋ مەرجە بىكرىت بە خويىندەن و نووسىن بزائىت، ۋە سەبارەت بە خالى چوار قىافەى بالدى گونجاۋ بىت و لە پىشكىنى تەندروستى تا كۆتايى ئەۋ پىشەككەيەى بۇ زىاد بىكرىت، سەبارەت بە خالى شەش پېشنىيار دەكەم بەم شىۋەيە لى بىكرىت رەۋشت و ناۋبانگى چاك بىت و حكوم نەدراپىت بە كەتنىكى ئابروۋبەريان تاۋانپكى گەورە ياخود تاۋانپكى تىرۋرىستى ياخود ئەۋ تاۋانانەى كە دەبنە ھۆى لەكەدار كىردنى ئاسايشى ۋلادت، ئەم پېشنىيارانەى من دىارە لە ياساى راژەى خانەنشىنى ھىزەكانى ناۋخۇدا شەش پېشنىيار ھاتوۋە شەش مەرج ھەيە كە بۇ دامەزراندنى كارمەندىكى رەسمى لە ھىزە ئەمىبەكان، ئەم پېشنىيارانە بە راي من ماددەى ئەم خالانە زۇرە و مەرجەكان قورسەن لە سەريان، بۇ ئەۋەى ئاسانتر بىت و زىاترىن ھەلى كار بىرەخسىنپىت ئەم پېشنىيارانە دەكەم، ۋە سەبارەت بە بىرگەى ھەشتەم دەستەبەرى كەسى و ۋەك بارمەتە بە بىرى سى مىلۇن ئىمە ئىستاش دەزانىن لەگەل ئەۋەى لە ياسا نىبە، بەلام مونتەسبى ياسا ھىزى ناۋخۇ و ھىزە ئەمىبەكان ھەر بەم شىۋەيە دادەمەزرىت جارى ۋا ھەيە ئەگەرپىن سى فەرمانبەر دەدۆزنەۋە ئىنجا موۋچەكەيان دەگاتە سى مىلۇن لەگەل ئەۋەى لە ماۋەيەكدا دەبىت موۋچەكەيان سى مىلۇن بىت ئەۋ كەسەى كە دەيكەنە كەفلى خۇيان، بۇيە پىۋىستە ھەر ئەم مەرجە لابىرىت و بە رىنمايى رىك بىكرىت، ۋە سەبارەت بە بىرگەى نۇ پىمۋايە ئەمە دوۋبارەيە لە ماددەى (۷) بىرگەى ھەشتەم ھەيە كە دەبىت ۋەزارەتى ناۋخۇ رەزامەندى بدات لە سەر دامەزراندنى كارمەند بە برواى من ئەمەش لابىرىت پىۋىست ناكات، سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، كاك شەمۇل فەرموو.

بەرپىز شەمۇل اشىن سابىر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۹) بىرگەى يەكەم خالى يەك كە دەلپت دەبىت نىشتەجىي ھەرپم بىت پېشنىيار دەكەم بىكرىتە نىشتەجىي ھەرپم و ناۋچە جى ناكۆكەكان بىت و كورد بىت بۇ خالى سى پىشتىۋانى قسەكانى رۇژان خان دەكەم، ۋە بۇ خالى نۇ پىشتىۋانى قسەكانى رۇژان و مامۇستا ابوبكر ھەلەدەنى دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋۆكى پەرلەمان:

بەلى سۇپاس، كاك ياسىن فەرموو.

بەرپىز ياسىن خىسر طە:

بەرپىز سەرۋۆكى پەرلەمان.

بە ناۋى خۋاى گەورە و مېھرەبان، پېشەكى پىشتىگىرى قىسەكانى مامۇستا عمر دەكەم بە راستى واپە، وە پىشتىگىرى قىسەكانى مژدە خانىش دەكەم ئەۋەى تەمەنى ھەژدە سال بىت پىش ئەۋەى مەشىقى پى بىكرىت لە چەندەۋە دەينىرى بۇ مەشق؟ كابرە ھەژدە سال بىت چۆن چەكى دەدەپە دەست؟ دروستە دەبىت عەسكەر بەلام كە دەبىتتە عەسكەر تەدرىبى پى دەكرىت ئەۋە جىايە دەبىت تەدرىبى پى بىكرىت ئىنجا دابمە زىرت لە و شوپنە، وە نىسبەت خويندەۋارى زۆر ئاسايپە كابرە خويندەۋارى نەبىت، بەلام من يەك شتم پى سەيرە لە ماددەى نۆ خالى شەشەم دەلېت ناۋبانگى چاك بىت و بە تاۋانىك يان كەتتىكى ئابروۋبەر حكوم نەدراپىت ئىنجا دادەمەزىرت، ئەرى زەحمەت نەبىت بەرپىسى ئىمە نىۋەيان دزن بۇ مەسئولى ئىمەنە؟ كابرە دوو كۆترى دزىۋە لە تەمەنى مندالى يەنى ئەۋە كەتنى ئابروۋبەرە؟ دوو قىسەى لەگەل ئافرەتتىك كىرۋە ئىستا لە ژوورەۋەپە ئەۋە كەتنى ئابروۋبەرە؟ يەنى بە جدى واى لى دەكەن يەنى چۆن دەبىت وا بىت؟ ئىمە بەرپىسەمان ھەپە گەندەلە و دزە ئى لای بېن.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋۆكى پەرلەمان:

كاك ياسىن باسى ماددەى نۆ بىكە.

بەرپىز ياسىن خىسر طە:

ئى ماددەى نۆ خالى شەشەم دەلېت كابرە شتىكى ئابروۋبەرى نەكرىت ئابروۋبەرى دزىپە، گەندەلېپە زۆر بەرپىس ھەپە لە و ولاتە دزە و گەندەلە و حكومپانىش دەكات، سۇپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋۆكى پەرلەمان:

ئەۋە لە قەۋاعىدى عامەپە ھەر كەسىك لە شوپنىك بىت نابىت حكوم دراپىت بە شتىك كە ئابروۋبەر بىت يەنى پەيوەندى بەس بەم حالەتەۋە نىپە، دەست خۆش بىت كاك ياسىن، كاك كارۋان فەرموو.

بەرپىز كارۋان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپىز سەرۋۆكى پەرلەمان.

من لە ماددەى (۹) لە سەر سى بىرگە تىبىنىم ھەپە بە تايپەتى بىرگە پىنچ و بىرگە يازدە كە ھەست دەكەم پىچەۋانەى يەكن خاسەتەن بىرگە پىنچ كە باس لەۋە دەكات لە بەشى دوۋەم پەرەپىدانى ئەمنى و كارگىرى و تەكنەلۇجىيە زانىارى يەنى ھەست دەكەم باسى ساپبەر سىكورىتى و تەكنەلۇجىيە پىشكەۋتوو ئىمە باس لەۋە دەكەن كەسىك كە بىروانامەى ھەبىت يا بىروانامەى نەبىت ئەم خولە چ خولپكە كە تەكنەلۇجىيا و زانىارى ۋەربىگىرت لە ۋەزارەت ھەز دەكەم ئەگەر ۋەلامىك ۋەربىگرم، نوقتەى دوۋەم لە بىرگە نۆ كە باس لەۋە دەكات رەزامەندى لايەنى ئەمنى ۋەرگرتىت بۇ دامەزراندن تەبەن خالىكى خراب نىپە، بەلام من ھەست دەكەم و بىنىشمە بە ئەزمنى خۆشمان بىنىومە بە دۇكىۋمىنت كە ئەمە ئىستىغلال دەكرىت زۆر جار، لەبەر ئەۋە بە باشى دەزانم سىاغە بىكرىتەۋە بە جۇرىك لە لايەن لىژنەى قانۋونىپەۋە بە جۇرىك

كوردستان ئىستىغلال نەكرىت لە رووى حزبىيەو ھەر كوئىيەكى كوردستان بىت مەبەستم ھەموو كوردستانە يانئىش بىرگەكە ھەر لايىرئىت ئەگەر پىويست نەبىت بە راستى، وە لە بىرگەى يازدە ئىمە باس لەو ھەكەين بارگرانى دارايى دروست نەكات داھات بۇ حكومەت زياد بكات بۇ ئەو ھى خەلك لىيى مۇستەفید بىت بە گشتى، بەلام لەو خولانەى كە مەشق و راھىنان دەر بچىت لە وەزارەتەو رىك دەخرىن بۇ چى ئەم خولانە لە سەر وەزارەتن پىسارە بە لى مەو ھە بە راستى ئەم كۆمپانىانە پارەيەكى زۆر قازانچ دەكەن دەكرىت خولەكان لە لايەن وەزارەتەو ھە سەرپەرشتى بكرىن، بەلام بۇ چى وەزارەت مەسارىفى ئەم خولانە دەكيشىت، بەلام دەزانين ئەگەر ئەم خولانە پىشكەوتوو بن ئەكىد مەسارىفى زۆرىشيان ھەيە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسيين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس كاك كاروان، گليزار خان فەرموو.

بەريز گليزار رشيد حاجى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۹) خالى ھەشت منيش ھەمان تىبىنى ئەندام پەرلەمانەكانم ھەبوو، بەلام جەنابت تەوزىحىكتدا، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسيين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، كاك ارشد فەرموو.

بەريز ارشد حسيين محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بە ناوى خوا، راستى چەند تىبىنىيەكم ھەيە پىم باشە لە خالى دووھم لە بىرگەى يەكەم سالەكە بكرىت بە بىست و يەك سال، لەبەر ئەو ھى ياسايى چەك كە خوئىندەو ھى يەكەمى بۇ كراو ھە لە پەرلەمانى كوردستان لەوئىش تەمەنى چەك ھەلگرتن بىست و يەك سال دانراو پىم باشە لىرەش بكرىتە بىست و يەك سال، وە خالى نۆيەم بىتە خالى چوارەم، چونكە ئەگەر ھەموو ئەو شتانەى كرىبىت ئەگەر رەزامەندى ئەمنى لە سەر نەبىت دانانرىت، بۆيە رەزامەندىيەكە وەربىگرىت دوايى باسى مەشق و ئەوانە بكەين لە خالى شەشەم ناوبانگ بسرىتەو تەنھا بە تاوانىك يان كەتنىكى ئابروو بەر حكوم نەدرايىت ئەوھام پى باشەو چونكە ھىچ پىوهرىك نىيە بۇ ناوبانگى چاك لە ياسا پىوهرىك نىيە، لەبەر ئەو ھى ئەو پىوهرەى ھەيە ناوبانگى چاكە، وە لە خالى دەيەم دەستەبەر كرا يەنى زەمان كرايىت دوايى بىت تەقدىم بكات كە لە قانون ئەوھا نىيە مانگىك دواى موباشەرە دەبىت زەمان بكەيت، بەلام لىرە دەبىت زەمانت ھەبىت ئىنجا موباشەرە بكەى ئەمە و ابزانم پىچەوانەى قانونى زەمانە، وە ئايا تەكليفەى خولەكە لە سەر كىيە وە دووھم دوو مانگ، سى مانگ، شەش مانگە ئەگەر بۇ وەزارەت بنوسين بە رىنمايەك مىكانىزمى خولەكەش بكاتەو، لەبەر ئەو ھى لەوانەيە لەو مانگە نەفەرئىك بىت مانگىكى تر نەفەرئىكى تر بىت يان يەكسەر بچىتە ناو خولەكە يەنى مىكانىزمى خولەكەش ديار بكرىت، وە ھاوپامە لەگەل كاك بختيار كە ھەم لە رووى تەندروستى وە ھەم تەمەن و ئەوانەش كە بۇ كارمەندى بيانى، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسيين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس كاك ارشد، دكتور رىبوار فەرموو.

بەرپز رېئوار عبدالرحيم عبدالله :

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دياره ماددهى (۹) ھەر پەيوەستە بە دەرفەتى كار لەو پرۆژە ياسايە كە ئەمە كارىكى باشە وە سياسەتى حكومەتى ھەريئى كوردستانىش لە ئىستادا ئەوھىيە كە تەشجىعى كەرتى تايبەت بكات بۇ ئەوھى كە دەستى خۆمالى يا كارمەندى خۆمالى تىدا جى بكرىتەوھە يا دامەزرىت، وە برپارىش دراوھ لە ئەنجومەنى وەزيران كە بۇ پرۆژەكانى وەبەرھىنان دەبىت (۷۵%) دەستى كارى خۆمالى بىت كە ئەمە كارىكى باشە، بەلام ئەوھى كە تىبىنى دەكرىت لە ماددە (۹) لە نيوان دەستى كارى بيانى و خۆمالى يازدە مەرج بۇ دەستى خۆمالى ديارىكراوھ سى مەرج بۇ دەستى بيانى ديارىكراوھ ئەوھە رىك بۇ خۆى ماناى ئەوھىيە كە تۆ دەرفەتى زياتر بە دەستى كارى بيانى دەدەيت جورىك لە ناھاوسەنگى ھەيە دوو ئىمە قسە لە سەر كادىرى سەرەتايى دەكەين قسە لە سەر كادىرى مەتەقەدىم و پىشكەوتوو ناكەين بۇ ئەوھى كە پىويست (Qualification) بكات پىويست بە مۇھلات بكات بۇ ئەو مەبەستە من لەگەل ئەوھە نىم دەبىت ئىلا شەھادەى سەرەتايى ھەبىت يا پروانامە، لەبەر ئەوھى زورىك لەوانەى كە دەبنە سكوورىتى و پاسەوان و ئەوانە ئەوانەن كە لە بنچىنەدا ھىچ شەھادەيەكيان نىيە، بۆيە ئەگەر ئەم مەرجە بسرىتەوھە مەرجى پروانامە دەرفەتتىكى باشتەر بۇ گەنجانى ئىمە ساز دەكرىت ياخود بۇ ئەوانەى كە داواكارىان ھەيە لەو بارەيە خالىكى تر ئاماژە بەوھە دەكرىت كە دەبىت خولى پىنگەياندن يا پەرەپىدانى ئەمنى و كۆمەلىك لەو كۆنسىپتانهى كە تىدايە پىم وايە ئەوھى كە خویندەواریيەكى سەرەتايى ھەبىت رەنگە ئاستەنگ بىت بچىتە ئەو خولە وا باشە با دەرفەتى كار بدۆزىتەوھە تەعین بىت ئىنجا خولەكەى بۇ بكرىتەوھە نەكرىتە مەرجىكى پىشەوختە، چونكە ئەگەر مەرجىكى پىشەوختە بىت رەنگە ئەو دەرفەتە لە دەست بدات، بۆيە من پىشنىار دەكەم كە ئەمەيان بەو شىوھەيە سىغە بكرىتەوھە و نەكرىتە مەرجى پىشەوختە، بەلكو دواى ئەوھى دادەمەزرىت ئىنجا بچىتە خولەكە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېئواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ بەرپزىت، سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە ماددەى نۆيەم لە برگەى يەكەم خالى دووھم پشتىوانى كاك ارشد دەكەم، وە لە مەرجەكانىش لە راستىدا پشتىوانى كاك دكتور رېئوار دەكەم، فىعلەن راستە بۆچى مەرجەكانى كۆمپانىا بيانىيەكان ئەوھەندە كەمە ئەوانەى خۆمان ئەوھەندە زۆرە ئەوھى تر لەسەر خالى ھەشتەمى برگەى يەكەم وە دووھمى برگەى دووھم دەلېت دەستەبەرىكى كەسى وەك بارمتە بە برى سى مليون دىنارى عىراقى پىشكەش بە وەزارەت بكات و ئەو برەپارەيە لە سەر ژمىرەى وەزارەت تۆمار بكات من پىم باشە لە برى ئەو بارمتەيە وشەيەكى تر بەكار بىت، چونكە نازانم بارمتە زۆر جار بە وشىيەكى نەرىنىيە ئەگەر وشەيەكى تر لە شوينى دابنرىت باشتەر دەبىت، وە سەبارەت بە برگەى يەكەم خالى نۆيەم دەلېت رەزامەندى لايەنى ئەمنى وەرگرتبىت بۇ دامەزراندن خۆى ھەندىك شتى بچوكە، بەلام خۆمان ئەگەر رېزمانى خۆمان زمانى خۆمان رىك نەخەينەوھە بە راستى ناتوانىن ئىش و كارەكانى خۆشمان رىك بخەينەوھە، بۆيە لىرە دەبىت بنوسىن رەزامەندى لايەنى ئەمنى بۇ دامەزراندنى وەرگرتبىت فىعلەكە بچىتە كۆتايى، وە

خالیکی تر پیم باشه زیاد بکریت ئه ویش ئه وه یه که ریژهی (۵۰%) ی کارمهندهکانیان له کهس و کاری شههیدان و ئه نفالکراوان پیک بیته وه ئه وه بکریته مه رج له سهر کۆمپانیا بیانییه ئه منیبهکان، زۆر سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، دکتۆر اسماعیل فهرموو.

به ریژ اسماعیل علی طه:

به ریژ سه روکی په رله مان.

من چه ند تیبینییه کپت هه ی خالا ئیکێ دبیژیت نبیشه تجیبی هه ریمی بیت باشه ئه گهر نبشته جیبی ناوچه یه کا ده رفه ی هه ریمی بیت وه کو شنغال مه عنا وه یه ناگریته ئه ز بینم بیته جیبی هه ریمی بیت یان ناوچه بیته کوردستانی بیته ده رفه ی هه ریمی ل گهل بیت، وه پشته وانیا وانا بیته کرن خالا دووی له په نجا و بیته سال زیاتر نه بیته چونکی بارا پتر ئه ویت بیته جیبی سالی ویشه وانا ته جروبه و ئه زمونه کا باش د مه جالی ئه منی دا هه ی پتر ژ ئه وان گه نجا بلا ته شجیعا گه نجا بیته کرن بهس ئه قیته ته جروبه و خودان ئه زموون پیته قییه ئه م ده سته رداپی وان نه بین و ئه م هه ر موحتاجی وانین خالا سی نقیسییه به لای که م ده چووی قۆناغی بنه رته ی بیت ئه ز بیته به لای که م خوینده وار بیت هه ر خوینده وار بیت کافیه و بو نه هیته دیار کرن، وه خالا نه هی ره زامه ندی لایه نی ئه منی وه رگرته بیت بو دامه زرانن ئه ز پشتگیرییا مامۆستا ابوبکر دکه م و ئه ویت پشته قانی لی کری، وه یا دووی ئه ز پرسیار دکه م ئه گهر بیته ره زامه ندی لایه نی ئه منی مه قسه د پی کیش لایه نی ئه منیبه؟ پاراستن، ئاسایش، زانیاری مه یی هه ی مه قسه دا وانا پی چییه؟ هه می پیکه نه نینه جودان و هه ر یه ک بیته ل جهه کی و مه سئولی هه ر ئیکێ یی ل جهه کی یه عنی ئه و لایه نی ئه منی کو ئه ز بینم ته سکیا حزبییه یان نه مینیت یان ئی زافه ک بیته کرن ئه و قه ی دی ته سکیا حزبی نه بیته پیته ر بیته ره زامه ندی لایه نی ئه منی وه رگرته بیت به پی پیوه ری ئینتیمای سیاسی چ حیزبه ک بیت ئه وئ په یوه ندی پیته نینه یه عنی یان نه مینیت یان بیته چاره سه ر کرن، وه ئه ز چه ز دکه م خاله ک بیته ئی زافه کرن پشتی خالا یازده، وه پشته قانییا خوشکا بدریه خان دکه م شاره زای بنه مایته مافی مرۆقی بیت یه عنی ئه وئ پاسه وان بیت پیته قییه هنده ک حقوقی ئینسانی (مبادء حقوق الانسان) بزانیته دا ته جاووز و سه ریچی نه هیته کرن خالا دووی ژ ماددی ئه گهر بیانی بیت ئه ز پیته نیار دکه م خاله ک بیته ئی زافه کرن بیته یا چاری ملکه چی سه ره وه رییا یاسایته به رکار بیت ل هه ریمی ئه گهر تاوانه ک ئه نجامدا و پاریزبه ندی ل سه ر نه بیت یه عنی هنده ک کۆمپانیا بیته بیانی بیت هه ی مومکینه ل سه ر ته فه رز بکه ت بیته حه سانه یا هه ی ئه گهر جه ریمه ک کر، ئه گهر کوشتنه ک کر، ئه گهر تاوانه ک کر دیته ئه م دئ محاسبای که ی ب عه ره بی ئه ز بیته (بخذاً ولاية القانونیه نافذة فی اقلیم الكردستان عند ارتکاب أي جریمة و لا یكونوا محسنا)، سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس بو به ریژت، دکتۆر محی الدین فهرموو.

به ریژ محی الدین حسن یوسف:

به ریژ سه روکی په رله مان.

من هه ر به خیرایی هه ندیک تیبینی ده ده م به تایه ته ی ئه وه ی نبشته جیبی هه ریمی بیت له گهل ئه وه م ئی زافه ی ناوچه کانی ده ره وه ی ئی داره ی هه ریمی کوردستانیش بکریته له سه ر ئه و بنه مایه،

تەئىدى دكتور اسماعىل دەكەم مەسەلەي خويىندەوارى و نەخويىندەوارى، پىموايە ئەو قۇناغە لايىق، چونكى دوو مەبدەئە ھەيە لە مەبدەئە دەستورى يەككىيان بىنەماكانى يەكسانىيە لە ھاوولائىيانە دوو مەبدا (حق العمل) ھە كە مافى كار كوردنە، بۇيە لە سەر ئەو بىنەمايە پىموايە خەلكىك ھەيە رەنگە لە كاتى ئەنفالدا لە راگواستىنە كاندا نەيتوانىيەت بخويىنەت، بەلام ئىستا تەمەنى لە سى و پىنج چل سالە تازە رەنگە پىويستى بە دەر فەتى كار بىت، بۇيە من لەگەل ئەو م ئەو ھەي كە خويىندەوارە و نەخويىندەوارە پىموايە مافى ئەو ھەيە كە كار بىكات و مەبدەئە مساوا لە نيوان ھاوولائىيانە يەكسان بىت ئەو ھەي پەيوەندى بە دەر چوونى خولى يەيمانگا و مەشق و راھپىنانە پىش ئەو ھەي بىتە كار مەند، پىم واپە ئەو بابەتانە زيادن وە ئەركىكى قورس لە سەر وەزارەتى ناوخۇ زياد دەكات سەربارى ئەركەكانى رابردوو، وە ئەو ھەي كە پەيوەندى بە رەزامەندى ئەمىيە وە ھەيە پىموايە كىشە يەكى گەرەي تىدا ھەيە من لەگەل لابرديمە، چونكى ھەندىك وردەكارى ھەيە خەلكىك وىستوو يەتى لە كۆمپانىيەك ئىش بىكات بە پەنجا و ھەوت رۇژ ئىنجا دوايى دەيان واستە موافقە كەي ھاتوو ئەو ھەي پەيوەندى بە كەسى بىانى ھەيە سەبارەت بە دەستە بەرى كەسى بىانى چۆن دەستە بەرى كەسىتى پەيدا دەكات كە كەسىكى بىانى بىنەت لە ھەرىمى كوردستان بىتە كەفلى بە مەبلەغى ھەوت مىيۇن دىنار، بۇيە نازانم چۆن دەبىت موعالەجەي ئەو زەمانە شەخسىيە دەكرىت كە كەسىكى بىانى بىت لىرە رەنگە ئەو زەمانە بىكات، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، شادى خان فەرموو.

بەرىز شادى نوزاد وھاب:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من ھەر لە ناوئىشانى بەشەكە دەست پى دەكەم كە مەرجهكانى تايبەت بە كارمەندانى كۆمپانىيە من پىموايە دەبىت ناوئىشانەكە بەم شىوہە بىت ماف و ئەركى كارمەندانى كۆمپانىيا، وە دەمەويەت شتىكىش روون بىكە مەو و قسەي لە سەر بىكەم يەكىك لە ئەركە ھەرە سەرەككىيەكانى ھەموو ھەموو ھەموو تەكانى دونيا بەو شىوہە كە دەبىت پارىزەرى مافى ھاوولائىيانە بىت كارمەندانى ئەم بوارەش بە تايبەتى، وە بەو پىيەي كە ئەم ياسايە ياسايەكى تايبەتە بە سلكىكى جياواز بۇ كار كوردن كە لە كۆمپانىيا ئەمىيەكان دايە پىويستە ھەندىك خال لە مافەكانى كارمەندى ئەم جۆرە كۆمپانىيانە ديارى بىكەين، وە ئىمە لە لىژنەي مافى مرؤف و كاروبارى كۆمەلەدەئەي لە سالى (۲۰۱۹) بەشدارى خوليك بووين كە وەزارەتى كاروبارى كۆمەلەدەئەي ياسايەكى تايبەت بە كار دەر بىكات، بەلام تاوہكو ئىستا نە پرۆژە ياساكەي ناردۆتە پەرلەمان نە ئىشەكانىشى بە كۆتايى گەيشتون، بۇيە پىويستە لەم ياسايە ئەركەكانى كۆمپانىيا بەرامبەر بە كارمەندەكان ديارى بىكرىت، من ھەندىك خال م بە وردى نووسىوہ ئەگەر لىژنەي ياسايى پىيان خۇش بىت دواتر ئاراستەيان دەكەم بە نوسراو، وە پىم باشە لە ماددەي نۇ خالى سىيەم زياد بىكرىت بەم شىوہى خوارەوہ (ئەركەكانى كۆمپانىيا بەرامبەر بە كارمەند يەكەم جل و بەرگى كارمەند بۇ ھەر وەرزىك دەستىكى جياواز بىت، دوو م پىويستىيەكانى كارمەند بۇ شويىنى ھەوانەوہ بە مەرجهكانى تەندروستى فرىگوزارى خىرا و گەرمكەرەوہ و ساردكەرەوہي تىدا مەوجود بىت مووچەي كارمەند كەمتر نەبىت لە (۵۰%) بۇ (۶۰%) بە پىي بىرى ئەو پارەي كە بۇ ھەر كارمەندىك كۆمپانىيا وەردەگرىت) لە سەر عەقدەكەي بە پىي كارى كارمەندەكە لەو

شويئەدا، چوارەم لە کاتی بوونی پەرسەي دەرهجە يەکی کارمەند پيئنج رۆژ و لە کاتی دەرهجە دوو و سێ رۆژ مۆلەت وەر بگریت مۆلەتی دایکایەتی مەوجود بێت بۆ ئەو رەگەزی مێيانەي کە لەو کۆمپانیانە کار دەکەن، شەشەم خواردنی ئەو ژەمانە کە دەکەوێتە کاتی کار کردن لە سەر کۆمپانیانە بێت، حەوتەم گەيشتن بە شوینی کارکردنە کە لە سەر کۆمپانیانە بێت، هەشتەم دەستەبەری کۆمەڵایەتی لە سەر کۆمپانیانە بێت و ئەو بڕەي کە دەکەوێتە سەر ئەستۆي بە مەزبوتی جیبه جی بکات، چونکە بەشیک لە کەرتی تايبەت ئیمە ئەو موشکیلە يەمان هەيە، نۆيەم ئەگەر هەر کارمەندی کە کاتی ئەرکدا توشی رۆوداویک بوو کە بوو ئەهەيەکی (مستدم) پيويستە ئەو کۆمپانیانە مووچەي تەوای شەش مانگ و نیوہي مووچە بۆ شەش مانگ دابین بکات بۆ کارمەندە کە، دەيەم ئەگەر کارمەندی کە بە بێ ھۆکار لە کارە کەي دوورخرايەوہ...

بەرپۆز د. رپۆز فائق حسيئ / سەرۆکی پەرلەمان:

شادی خان کاتە کەت تەواو بوو.

بەرپۆز شادی نوزاد وھاب:

ئەگەر یازدە سانیم بەدەي تەواو دەبێت.

بەرپۆز د. رپۆز فائق حسيئ / سەرۆکی پەرلەمان:

باشە فەرموو.

بەرپۆز شادی نوزاد وھاب:

دەيەم ئەگەر کارمەندی کە بە بێ ھۆکار لە کارە کەي دوورخرايەوہ لە کارە کەي ئەوہ دەبێت کۆمپانیانە مووچەي شەش مانگی بۆ دابین بکات بە بێ لپیرين و سێ مانگیش نیوہي مووچە کەي، وە ھەر وھە يیموایە کە...

بەرپۆز د. رپۆز فائق حسيئ / سەرۆکی پەرلەمان:

قسە کانت باشە بەلام بە نوسين بنیرە، شیرين يونس فەرموو.

بەرپۆز شیرين يونس عبداللہ:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

پشتگیری تەواوی قسەکانی رۆژان خان دەکەم، وە لە خالی سێ پشتگیری قسەکانی کاک سەرکۆ دەکەم و پشتگیری تەواوی قسەکانی شادی خان دەکەم دەستان خۆش بێت قسەکانم کرا، سوپاس.

بەرپۆز د. رپۆز فائق حسيئ / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلی سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپۆز سەرچنار احمد محمود:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

لە ماددەي (۹) سەبارەت بە خالی دووہم کە دەلێت تەمەنی لە ھەژدە سال کەمتر نەبێت ئەوہ پڕۆژە ياسای چە کە دوینی گەيشتۆتە دەستمان خويئندنەوہي يە کەمی بۆ کراوہ لە ماددەي نۆ ھەر لەم پڕۆژە ياساکە کە ھي حکومەتە دەلێت دەبێت بيست و يەك سالی تەواو کردبێت نە ک ھەر بيست و يەك سال بێت بۆ لیرە دەلێت ھەژدە سال؟ ھەژدە سال کەي ئەو بەرپرسياریيە تيەي ھەيە بتوانیت بەرپرسياریيە تيەي کە ئەمنی ھەلگرتنی چە ک بگریتە ئەستۆ، لەبەر ئەوہ من لە گەل ئەو رايانەم کە دەلێت بکریتە بيست و يەك سال، وە لیرە یازدە مەرج ھاتووہ بۆ عیراقی وە سێ مەرج ھاتووہ بۆ بيانی کە ھەندیکی شيان بە عام ھاتووہ يەعنی

بیانییہ کان بہ تایبہ تی خالی شہش زور گرنگہ بۆ بیانییش بیٹ کہ ناوبانگی چاک بیٹ و بہ تاوانیک یان بہ کہ تئیکى ئابرووبہر حوکم نہ درابیت یه عنى سابیقہی نہ بیٹ ئەمہ بۆ لەوانہ ہاتووہ یه عنى ئەگەر بیانییہک پیشتەر حوکم درابیت بہ کہ تئیکى ئابرووبہر دہ توائیت لیترہ بیٹ بہ ئەندام ئەو مەرجانہ چۆن ہەن یه عنى دەبن بہ تہ ئجیزین لیترہ دہ بیٹ لەوانہی بیانییہکانیش دووبارہ بییتہوہ، وہ لە خالی پینجہم دہ لیت بہ سەرکەوتوووی دەرچوو بیٹ لە خولہ کان یه عنى لە خالی پینج باسی پەیمانگای پەرہ پیدان دہ کات کہ دیاری نہ کراوہ ئایا حکومەت مەسارفی ئەمہ دہ کات ئەم پەیمانگای پەرہ پیدانہ کہ لە وەزارەتہوہ دەر دہ چیت حکومەت پارہکەى دہ دات دواىی ئەوہ دہ بیٹ بہ ئەندام لە کۆمپانیای ئەمنى، لە خالی کۆتایى کہ دہ لیت لەو خولانہی مەشق و راھینان دەر بچیت کہ وەزارەت ریکى دہ خات یه عنى لە ہیچیان دیاری نہ کراوہ کہ مەسروفى ہەم لە پەیمانگاکہ و ہەم لە خولہکە کى بیگریتہ ئەستۆ وە ماوہکەى بۆ چەند بیٹ، یه عنى ئەو خولانہ لە چەند مانگدا دہ بیٹ مەسەلەن دہ توائیت لە خولہکە دیاری بکریٹ ئەگەر لە پەیمانگاکەش دیاری نہ کریٹ ئەوہش وردە کارییہکى تیدا بکریٹ، وہ لە خالی نۆیہم ھاو پای مامۆستا ھەلە دنیم کہ دہ لیت ئەو مەر جە لابریٹ، چونکە وەکو پیشتەر باسکرا کہ ئەو رەزامەندییہ وەربگریٹ، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلئى سوپاس، بەرپز وەزیری ھەریم بۆ کاروباری پەرلەمان فەرموون.

بەرپز قالا فرید ابراھیم / وەزیری ھەریم بۆ کاروباری پەرلەمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەوہى کہ زیاتر قسەى لە سەر کرا مەسەلەى تەمەنەکە بوو دیارہ پیشتەر ئەو پڕۆژە یەمان ناردووہ دواىی ئەو پڕۆژەش پڕۆژەى چەکمان ناردووہ بۆ پەرلەمانى کوردستان بە دیراسە کردنى ئەو حالەتانەى کہ زیادى کردووہ لە ناو کۆمەلگای کوردستانى، بابەتى کوشتن چەک ھەلگرتن ئیمەش پیمان باشە ھەردوو یاساکە وەکو یه کى لیبکریٹ، وەکو چۆن لەوئ تەمەنى بیست و یه ک سألمان تەحیدید کردووہ لیرەش دہ کریٹ ئەو ھەژدە سالییہ بکریٹ بە بیست و یه ک سالى، بەلام دوا بریار بۆ پەرلەمانە، وہ ئەوہى کہ پەيوەندى بە قۇناغى بنەرەتییہوہ ھەیہ ئیمە پیمان باشە دەرچوووی قۇناغى بنەرەتى بیٹ، بۆ ئەوہى لە پەرلەمانى کوردستان یاسایەک دەر نە چیت کہ تەشجیعی نە خویندەوارى بکات، چونکە خۆتان دەزانن کاتیک کہ یاسایەک دەر دہ چیت و هیچ مەر جیکى تیدا نییہ دامەزراندنى کەسیک کہ مووچە یه کى باش بیٹ بئى ئەوہى هیچ قۇناغیکى خویندنى تەواو کردییت وەکو تەشجیعیک دہ بیٹ بۆ نەوہکانى داھاتوو مان کہ ئەگەر ئەو کەسە نەشخوینیت ئەوہ ئەگەر هیچ ئیشیکى دەست نەکەویت، دہ توائیت بیٹ بە پاسەوان و بیٹ بە حیمایە، بۆیہ من داواکارم پەرلەمانى کوردستان ئەو خالە زور بە ھەند وەربگریٹ وە یاسایەک دەر نە کات کہ تەشجیعی نە خویندەوارى بکات کہ وا دواجار کارەسات و ئافەیہکە بۆ کۆمەلگای خۆمان بە تایبەتى، وہ ئەوہى کہ پەيوەندى بە کارمەندى بیانییہوہ ھەیہ خۆمان دەزانین ھەر کارمەندیکی بیانى کہ دیتە و لات مەحکومە بە قانونیک قانونى ئیقامە و ئەجانب ھەیہ لە عیراق وە ئەو قانونە ھەموو مەر ج و شرووتەکانى تیدا تەحیدید کردووہ، واتا جگە لەو مەر جانەى کہ لەوئ ھەن ئەو سئ چوار مەر جە شى دہ بیٹ تیدا بیٹ کہ لەناو ئەو یاسایەدا بە تەحیدید ھاتووہ، زور سوپاس بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان :
 بەللى سۇپاس، ماددەى دوايى ئەۋە بەرپىزان ماددەى (۱۰) بخويىننەۋە.
 بەرپىز خىدىجە عمر طە :
 بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .
 بەشى پېنچەم: سەگى پاسەۋانى
 ماددەى (۱۰):
 كۆمپانىا بۇى ھەيە سەگى پاسەۋانى بەكار بەيىنپىت بەۋ مەرجانەى خوارەۋە:
 يەكەم / جۆر و ژمارەى دىيارىكراۋ بىت .
 دوۋەم / راھپىنراۋ بىت و بەلگە نامەى راھپىنرانى لەگەلدا بىت .
 سىيەم / ئەگەر ھاوردەكراۋ بىت پىۋىستە پاسپۇرت و بەلگە نامەى خاۋەندارىيەتى و سەرچاۋەى
 ھاوردەكردنى لەگەلدا بىت .
 چوارەم / شوپىنى تاييەت بە بەخپىوكردنى ئامادە كرايىت .
 بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان :
 فەرموون كى قسەى ھەيە؟ فەرموو بدريە خان .
 بەرپىز بدريە اسماعىل محمود :
 بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .
 من پىشنىار دەكەم ئەم ماددەيە ھەر لابرېيت لە زۆربەى ياساكانى تاييەت بە كۆمپانىيا
 ئەمنىيەكان ئەۋ دەستەۋاژەيە بەكار نەھاتوۋە ھەر ۋەكو لە بىرگەى ھەشتى ماددەى يەكيش دا
 ھاتوۋە بۇ نمونە ۋەزارەت دەتوانىت ئەم بابەتە بە رېنمايى رېكبىخات ئەۋ دەستەۋاژەيە پىم
 جوان نىيە لە ياساكەدا ھەبىت، زۆر سۇپاس .
 بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان :
 زۆر سۇپاس، رۆژان خان فەرموو .
 بەرپىز رۆژان محمد كرىم :
 بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .
 منىش ھەمان قسەكانى بدريە خانم ھەيە و پىشتىۋانى دەكەم و ئەم بەشە لابرېيت لە ياساكەدا و
 بە رېنمايى رېكبىخىت، سۇپاس .
 بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان :
 بەللى ماددەى دوايى ئەۋە .
 بەرپىز رۆبىنە اوبىمك عزيز :
 بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان .
 بەشى شەشم رېكارەكانى سەرىپچى سزاكان
 ماددەى (۱۱):
 لە كاتى سەرىپچى كردن كۆمپانىياكان بۇ حوكمى ماددەى (۷ و ۸) ى ئەم ياسايە ۋەزىر بۇى ھەيە
 ئەم رېكارە سزايانەى خوارەۋە بسەپىنپىت :
 ۱- راگرتنى چالاكى كۆمپانىيا بۇ ماۋەيەكى كاتى .
 ۲- ھەلۋەشاندىنەۋەى مۆلەت .

۳- دەست بەسەرداگرتنى ھەموو يا بەشىكى بىرە پارەى بارمتە بە پىيى قەبارە و پىشىلكردەكە و لىكەوتەكانى.

۴- پىبىژاردنىك بە برى (۱۰۰۰۰۰) سەد ھەزار دىنار بەرامبەر دواكەوتنى ھەر رۇژنىك لە نوئى كردنەوہى مۇلەت.

۵- بە پىبىژاردنىك بە برى (۲۵۰۰۰) بىست و پىنج ھەزار دىنار بەرامبەر دواكەوتنى ھەر رۇژنىك لە نوئى كردنەوہى ناسنامە و كارمەندەكانى ھەلگرتنى چەك و باجى ئۆتۇمبىلەكان.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوياس، كى قسەى ھەبە لە سەر ئەو ماددەبە؟ گلىزار خان فەرموو.

بەرپىز گلىزار رشيد حاجى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۱۱) ئەمە سەرىپچى كۇمپانىاكانە، بە لىم ئەگەر كەسىك لە دەرەوہى كۇمپانىا ئەمنىبەكان كارى پاسەوانى ئەنجام بدات سزاكەى چى دەبىت؟ بە رەئى من ئەگەر خالىك ئىزافە بكەين لە سەر ئەوہش سزاي بۇ دائىين ئەوہش باشتەر دەبىت، سوياس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك رزگار فەرموو:

بەرپىز رزگار محمد محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۱۱) لە كاتى سەرىپچى كردنى كۇمپانىا بۇ حوكمەكانى ماددەى (۷ و ۸) ئەم ياسايە وەزىر بۇى ھەبە ئەم رىكار و سزايانەى خوارەوہ پەسند بكات، يەكەم راگرتنى چالاكى كۇمپانىا بۇ ماوہبەكى كاتى، دووہم ھەلۇەشانەوہى مۇلەت، من پىشنيار دەكەم تەنھا دەسەلاتەكە لى وەزىر نەبىت يەعنى لىژنەبەكى تايبەتمەند لە وەزارەتى ناوخۇ بە سەرۆكايەتى بەرپىز وەزىر راستى ئەگەر دەسەلاتەكە تەنھا لە دەسەلاتى وەزىردا بىت ئەوہ رەنگە بە جۇرپكى تر بىت، وە لە سەر ماددەى (۱۱) برگەى چوارەم بە پىبىژاردنىك بە برى (۱۰۰،۰۰۰) سەد ھەزار دىنار بەرامبەر ھەر رۇژنىك لە دواكەوتنى پىناسى كارمەندەكە بە راستى بۇ ھەر رۇژنىك لەم ولتەئى ئىمە جارى وا ھەبە رۇژانە ھەر رىگا و بان نىبە يا بۇ نموونە حەق نىبە يەعنى رۇژنىك سەد ھەزار دىنارى بۇ دىارى بكرىت يەعنى ئەو ماوہبە درىژ بكرىتەوہ، زۇر سوياس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوياس، ماددەى دواى ئەوہ بەرپىزان.

بەرپىز رۇبىنە اوبىمك عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲):

لە كاتى ھەلۇەشانەوہى مۇلەتى كۇمپانىا بە شىوہبەكى ھەمىشەبى يا پەككەوتە كردنى پىويستە لە سەر كۇمپانىا:

يەكەم / گشت مۇلەتەكانى چەك مۇلەتەكانى رىگە پىدان بە ئۆتۇمبىلەكان و ناسنامەكانى بۇ وەزارەت بگەرپتەوہ.

دووہم / رادەستكردى سەرجمە چەك و تەقەمەنى و ئامپىرە بىتەلەكان كە دەبىتە مولكى وەزارەت.

سېيەم/ تۆمارکردنى بىر پارەى دەستەبەرى سپاردەكراو لە ژمىرەى وەزارەت وەكو داھاتىكى كۆتا بۇ گەنجىنەى ھەرىم.

چوارەم/ لە ماوہى شەست رۆژ لە رېكەوتى ھەلۆھشاندىنەوہى مۆلەت ئۆتۆمبىلە قەلغانەكانى بفرۆشپتە كۆمپانىياكانى ئەمنى دىكەى مۆلەت پىدراو بە رەزامەندى وەزارەت بە پىچەوانەوہ لە لادىەن وەزارەتەوہ بە زىادکردنى ئاشكرا دەفرۆشپتە كۆمپانىياكانى تر ئەمەش بە رېنمايى رېكەخرىت.

بەرپىز ھېمن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ھەر بەرپىزىك دەيەوېت لە سەر ئەو ماددەبە قسە بكات با دەست بەرز بكاتەوہ، كاك ارشد فەرموو.

بەرپىز ارشد حسيىن محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە ناوى خوا، لە ماددەى (۱۲) دووہم بىرگەى دووہم رادەستکردنەوہى سەرجم چەك و تەقەمەنى و ئامپىرە بىتەلەكان كە دەبىتە مولكى وەزارەت، ئەمە تەقريبەن شوبھە غەدرىكە لە شەرىكاتى ئەمنى دەكرىت، چونكە ئەگەر حكومەت تەمويلى چەكەكى بۇ بكات كىشە نييە با لىيى بستىنپتەوہ، بەلام ئەگەر نا با چەكەكى بفرۆشپت لە بازار چەك ھەيە با بفرۆشپتت، بەلام بە چاودىرى و موافقەى وەزارەت بىت نەك ھەر يەكسەر دەست بگىت بەسەر ھەموو چەك، چونكە ئەوہ مەبلەغىكى زۆرى پارە پىداوہ غەدرىكە لە شەرىكاتى ئەمنى دەكرىت، دەست خۆش

بەرپىز ھېمن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ سوپاس، كاك رزگار فەرموو.

بەرپىز رزگار محمد محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲) بىرگەى دووہم رادەستکردنى سەرجم چەك و تەقەمەنى و ئامپىرە بىتەلەكان كە دەبىتە مولكى وەزارەت، لە راستى وەكو كاك ارشد جەنابى فەرمووى بە راستى ئەوہ غەدرىكە لە كۆمپانىيا دەكرىت، لە بەر ئەوہى ئەو كۆمپانىيايە رەنگە يەكەم سالى بىت و بە ھۆكارىك مۆلەتەكەى ھەلۆھشپتەوہ يەعنى ئەو ھەموو مولكە كە ھەيەتى بىتە مولكى وەزارەت، بەلام رەنگە سەدا دەى ئەو داھاتەى دەست نەكەوتووہ، بۆيە بە راستى ئەوہ من غەدرىك دەبىنم، سوپاس.

بەرپىز ھېمن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ سوپاس، كاك بختيار فەرموو.

بەرپىز بختيار شوكرى سليمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۲) چوارەم كاتى ھەلۆھشاندىنەوہى مۆلەتى كۆمپانىياى ئەمنى دەبىت لە ماوہى شەست رۆژ ئەوہ دەبىت ئۆتۆمبىلە قەلغانەكانى بفرۆشپتە كۆمپانىياكانى ئەمنى دىكەى مۆلەت پىدراو يان دوايى شەست رۆژ بە زىادکردنى ئاشكرا وەزارەت دەفرۆشپتە، پىم باشە ئىختيارىكى سېيەمىش زىاد بكرىت ئەگەر ھاتوو حەزى لى بوو ساحىبى كۆمپانىياكە

ئۆتۆمبىلەكەى بىئىرىتە دەرەوہ مۆلەتى پىبىدرىت لە لايەن وەزارەتەوہ رەنگە سەرەكەى نەگاتە ئىرە سەرىكى ھەرزان بىت بتوانىت لە دەرەوہ بە سەرىكى گرانتر بفرۆشىت، سوپاس.

بەرىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس، ماددەى (۱۳) فەرموون، بەلى دىكتورە قالا فەرموو.
بەرىز قالا فرىد ابراھىم/ وەزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پەرلەمان.
بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوہى راستى بىت ماددەى (۱۲) ھەموار كرابۆوہ دوایى كۆبوونەوہ لەگەل بەرىز سەرۆكى پەرلەمان و ئەندامانى ھەردوو لىژنە برىاردرا كە ماددەى (۱۲) ھەموار بىكرىتەوہ، وە ماددەى (۱۲) مان ھەموار كرددەوہ و ناردمان بۆ لىژنەكانى تايبەتمەند لە پەرلەمانى كوردستان، بەلام ديارە ماددەى (۱۲) وەكو خۆى وەكو ئەوہى پىشتەر لە پىرۆژە ياساىى يەكەمدا ھاتووە ھەر وەكو خۆى دارپىژراوہتەوہ، بۆيە لە لى ئىمە ماددەى (۱۲) سى بىرگەيە بۆ ئەوہى كە كۆمپانىياكە بە ئارەزوومەندانە دادەخات، وە ھىچ ھەلەيەكى ياساىى نەكردووە، وە ئەو كۆمپانىيايەش كە ھەلەيەك دەكات ئەو عقوبانەى پىدەدرىت و عقوبانەى لە سەر تەتبىق دەكرىت كە ئىستا باس كراون، من ماددەى (۱۲) وەكو ھەموار كراوہ دووبارە بۆ لىژنەى ياساىى و بۆ بەرىز سەرۆكى لىژنەى ياساىى دەنىرم، بۆ ئەوہى بەو شىوہىە دايىرىژنەوہ كە ھاتبوو بۆ پەرلەمان لە دوایى كۆبوونەوہ لەگەل بەرىز سەرۆكى پەرلەمان و لىژنە تايبەتمەندەكان، زۆر سوپاس بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
زۆر سوپاس، لىژنەى تايبەتمەند ئىزافەيەكتان ھەيە يا روونكردنەوہيەك فەرموو كاك ارشد.

بەرىز ارشد حسين محمد:
بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە پىى ماددەى (۸۵) لە پەيرەوى ناوخۆ لىژنەى ياساىى تەنيا بۆى ھەيە سياغە قانونىيەكە رىك بخت، وە ھىچ دژيەك نەبىت لەگەل ياسا، بەلام لەم ماددەيە لىژنەى ياساىى رەئى خۆى داناوہ و رەئى لىژنەى ناوخۆى داناوہ، چونكە ئىمە لەگەل بەرىز دىكتورە قالا وە سەرۆكى پەرلەمان وە ھەرەھا وەزىرى ناوخۆ ئەم سياغەمان گۆرپىوو، بەلام لە لىژنەى ياساىى نەفسى سياغە دانراوہتەوہ كە ئەمەش بە پىى ماددەى (۸۵) پەيرەوى نابىت.

بەرىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس، رۆژان خان فەرموو.

بەرىز رۆژان محمد كرىم:
بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ديارە لە كۆبوونەوہى لىژنەى ياساىى بەرىز وەزىرى ناوخۆ لەوئى نامادە بووہ و دواتر ئەو ھەموارە ھاتووە بە دەست ئىمە نەگەيشتووە وەكو لىژنەى ياساىى ئەگەر بىكرىت ئىستا بخوئىنرىتەوہ، چونكە ئىستا جەلسەى موناقتەشەيە و خوئىندنەوہى دووہمە ئەگەر بىكرىت بخوئىنرىتەوہ نازانم دەخىرتە دەنگدان يان چۆن، بۆ ئەوہى موناقتەشەى ئەوہ بىكرىت كە ھەموارە يا ئەوہى كە لىژنەى ناوخۆ باسى دەكەن، چونكە ئەوہى لەبەر دەستى ئىمە بوو بە نامادە بوونى وەزىرى ناوخۆ ھەر ئەم ماددەيە بوو كە ئىستا تىدايە، سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموو خىدىجە خان.

بەرپىز خىدىجە عمر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وھەكو ئەندامى لىژنەى ياساىى بە راستى ئىمە كە بە شىۋەيەكى فەرمى ئەو راپۇرتە كە گەشتۇتە دەستى ئىمە موناقتەشە و گەفتوگۇمان لە سەر ئەو راپۇرتە كەردوۋە ھەر ئەوئەندە لەبەر دەستى ئىمە بوۋە بە فەرمى وھەكو راپۇرت گەشتۇتە لى ئىمە و ئىمەش راستاندنمان بۇى كەردوۋە، سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بچنە سەر ماددەى (۱۳) دواىى حەلى دەكەين، فەرموون.

بەرپىز بەلېن اسماعىل حاجى ابراھىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشنىيازىكم ھەيە لە دەرەوھى موناقتەشەى پۇرۇژە ياساكە ئەگەر يەك دەقە يارمەتى بەدى شىتىكى زەرورە..

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بە پىچى چ ماددەيەك.

بەرپىز بەلېن اسماعىل حاجى ابراھىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر پىم بەدى بە پىچى نوقتەى نىزامى دەبلىم، ئىستا خۇتان دەزانن خۇپىشانان ھەيە لە سەر جادە بىنكە و بارەگى حىزى چوۋەتە سەر كىتېخانەى گشتى و سووتاو، وە لە ئەنجومەنى ۋەزىرانىش پىرپارىك دەرچوۋە ئەمۇرۇ پىرپارەكە تا ئىستا لە لاي خۇپىندكارانەۋە لە شارە ناروۋنە بەرپىز ۋەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى پەرلەمان لىرەيە دەتوانن راپىسپىرن كە زانىارىيەك ۋەرگىت...

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

كەك بەلېن تەكە دەكەم با بابەتەكان تىكەل نەكەين ئىمە دانىشتوۋىن بۇ قەيناكە ئىشارەتتە بە خالە پەيرەۋىيەكە نەدا دانىشتنەكەى ئىمە لە سەر ئەم بابەتەيە ئىستا بۇ ئەۋەى بە ھىۋىرى و بە رىك و پىكى بەرپۇە بىرۋات، بەرپىزان ئىمە ئىستا كۇبۇنەۋەى خۇمانمان ھەيە ئەگەر بابەتېك ھەبىت ئىعلان دەكرىت چ پەيوەندى بە ئىمەۋە ھەيە ئىستا لىرە، ماددەى (۱۳) بخۇپىننەۋە سەرۆكى لىژنەى ياساىى و سەرۆكى لىژنەى ناخۇ بىنەۋە شوپىنى خۇيان.

بەرپىز رۇبىنە اوبىمك عزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۳):

لە كاتى سەرىپچى كەردىنى حوكمەكانى ئەم ياسايە جگە لە حوكمەكانى ماددەى (۷ و ۸) ۋەزىر بۇى ھەيە كۇمپانىكان سزا بدات بە پىبىژاردنىك كە لە (۳,۰۰۰,۰۰۰) سى مىلۇن دىنار كەمتر نەبىت و لە (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) بىست مىلۇن دىنار زىاتر نەبىت.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان ھەر بەرپىزىك دەيەۋى گەفتوگۇ لە سەر ماددەى (۱۳) بكات با بفرموىت، لىلى خان فەرموو.

بەرپز لیلی عبدالجبار حدۆ:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لەم یاسایەدا باس دەکات وەزیر بە چ یاسایەك دەتوانیٲ بە بئ لیژنە ی لیکۆلینەو و کۆمپانیا سزا بدات، چونکە لەم یاسایەدا باس لە دامەزراندنی لیژنە ی لیکۆلینەو و نەکراو وەزیر راستەوخۆ ھەلبستیت بە سەپاندنی سزا، سوپاس.

بەرپز ھێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ئاخر بە پێی چ ماددە یەك مونا قەشە ی چ شتێك دەكەن بەرپزان؟ مامۆستا عمر فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من بە پێی ماددە ی (٥٦) قسە دەكەم ئیئە پەیرەو یكمان ھە یە لە پەرلەمانی كوردستان كە ئیدارە ی جەلساتی پەرلەمانی پێ دەكریت بە پێی ماددە ی (٦٦) چەندین یادداشتمان پێشكەش كردوو و لە سەر كێشە ی خەلكی كوردستان قسە بكەین ئەمە یادداشتێکی ترە لە سەر توند و تیزییەكانی سلیمانی ژمارە ی یاسایی لە كاتی یاسایی پێشكەش دەكەین، ئایا ئەم یادداشتە وەكو ھەموو یادداشتەكانی تر فەرامۆش دەكەن یان نە؟ ئایا قەرارە دەستە ی سەرۆكایەتی پەرلەمان ماددە ی (٦٦) ی پەك خستبیت یان نا؟ ئەمە پرسیارەكە یە...

بەرپز ھێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس مامۆستا عمر ئیئە سەرۆكایەتی پەرلەمانی كوردستان یەك یادداشتی پشت گوئ نەخستوو و ھەموو ئیشی پەیرەو ی لە سەر كردوو و ئیشی پەیرەویشی لە سەر دەكەین، كە ی بە رەسمی گەیشتە دەستمان ئیشی پەیرەو ی لە سەر دەكەین، فەرموو ماددە ی دوا ی ئەو.

بەرپز بالانبو محمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە ی (١٤):

ئەو رێكار و سزایانە ی لە ماددەكانی (١١، ١٢، ١٣) ی ئەم یاسایەدا دەقنووسكراون رێگر نابیت لە داوا كردنی قەرەبوو لە كۆمپانیای سەریپچیکار لە بری ئەو زیانە ی دەرنەجامن بۆ چالاکیەكانی بە پێی حوكمەكانی یاسا بەرکارەكان.

بەرپز ھێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان لە سەر ماددە ی (١٤) ھەر بەرپزێك دەبەوئ گفتوگو لە سەر بکات، فەرموو سەرچنار خان.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لەم ماددە یە داوا كردنی قەرەبوو سەرچاو وەكە ی دیاری نەكراو و ئایا وەزارەت داوا ی قەرەبوو دەكات یان لایەنی تر داوا دەكات، ئەگەر وەزارەت بێت ئەو سزای تر ھاتوو و لەم یاسایەدا ناكریت سزاكان بە سەردا جیبەجێ بكریت و داوا ی قەرەبووش بكریت ئەگەر لایەنی تریش بێت ئەو بە یاسایەك دیاری بكریت بە پێی یاسای شارستانی بێت (قانون مدنی) دەبیت مامەلە ی لەگەلدا بكریت.

بەرپز ھێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپز وەزیری ھەریم بۆ كاروباری پەرلەمان ئەگەر سەرنجێك ھە یە فەرموو.

بەرپز قالا فرید ابراهیم/ وهزیری ههریم بۆ کاروباری پەرله مان.
بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

مەسەلەى قەرەبوو كوردنەوه ئەوه وازحە لەناو قانوونى مەدەنى عێراقیدا هەیه هەتا
ئەركانەكانى جێبەجێ نەكړین و متوهفر نەبیت كەس ناتوانیت باسى قەرەبوو بكات، بۆیه ئەو
بابەتانه هەمووى رېكخراوه لەناو قانوون و هیچ بۆشاییهك نابیت، سوپاس.

بەرپز هێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:
بەلێ سوپاس، ماددهى (۱۵) لیژنەى تاییه تمەند فەرموون.

بەرپز حکمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ماددهى (۱۵):

سزاكانى هاتوو لەم یاسایه دا رێگر نابن لە سەپاندنى هەر سزایه كى توندتر كە لە یاسا
بەرکاره كانى هەریمدا هاتبیت.

بەرپز هێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بەلێ بەرپزان لە سەر ماددهى (۱۵) هەر بەرپزێك دەیهویت گفتوگۆ بكات، كاك كاروان فەرموو.

بەرپز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ماددهى (۱۵) دووباره من هەست دەكەم تەعقیب كوردنێكى تێدایه وهكو پێشتریش باسم كرد له
ماددهكانى تر ئێمه باس لە كەرتى تاییهت و باس لە دامەزراندنى كۆمپانیا تاییهتەكان دەكەین
ئەوانەى كە تۆماریش نەكراون بۆ چى لێره ئەو هەموو رێگرییه دەكەین؟ باس لەوه دەكات
سزاكانى هاتوو ئێمه سزاكانمان دیاریكردوو، وه باسمان لەوه كردوو سزاكان كامانەن بۆ
دووباره ئەم ئیجرائاته و ئیجرائاتى توندتر پێویست بوو ئیجرائاتى توندتر وهكو چى یهعنى
ئەمە دەست كوردنەوهیهكە كە بە راستى كێشهیهكى ئەوەندە مەتاییه بە جۆرێك لە دواى
كێشهى گەرەمان بۆ دروست بكات، بۆیه من هەست دەكەم ئەو ماددهیه زۆر مەتاییه و
پێشنیاز دەكەم كە لا بېریت.

بەرپز هێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس، بەرپز وهزیری ههریم فەرموون.

بەرپز قالا فرید ابراهیم/ وهزیری ههریم بۆ کاروباری پەرله مان.

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

هیچ تێبینیهكم نییه، سوپاس.

بەرپز هێمن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

لیژنەى تاییه تمەند هیچتان نییه؟ ماددهى (۱۶) فەرموون.

بەرپز حکمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ماددهى (۱۶):

هەر كەسێكى خاوهن بەرژەوهەندى بۆى هەیه تانە بدات لەو بریارانهى پالپشت بە حوكمهكانى
ئەم یاسایهى دەردهچن بە پێى حوكمهكانى یاسای ئەنجومهنى شورای بەرکار لە ههریم.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
بەللى بەرپىزان لە سەر ماددەى (۱۶) ھەر بەرپىزىك دەپھەوئىت گەفتوگۆ بکات، كاك كاروان فەرموو.
بەرپىز كاروان عبدالرحمن عبدالله:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دوو بارە ماددەى (۱۵) ماددەى (۱۶) ھەش ھەمان شتە بۆ كۆمپانىياكان يەنى دوو بارە زۆر مەتاتىيە
ھەر كەسكى خاوەن بەرژەوھەندى بۆى ھەبىت تانە لە برپارەكە بدات ياخود لەو ياسايە بدات
ئەمەش دەست كرانەوھەيەكى ئىگجار زۆرە، يەنى ناكرىت پىشنىياز دەكەم دەستكارى بكرىت لە
لايەن لىژنەى قانونىيەوھە يا ئەوھەتا بە راستى ئەو دوو ماددەيە لابرېت ماددەى (۱۵ و ۱۶)، زۆر
سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس، بەرپىز وھزىرى ھەرىم ئەگەر سەرنجىك ھەيە فەرموون.
بەرپىز قالا فرىد ابراھىم/ وھزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پەرلەمان.
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەنھا ئەوھە زىاد بكرىت ياساى ئەنجومەنى شوراي ھەرىمى كوردستانى عىراق ژمارە (۱۴) ى سالى
(۲۰۰۸) ى بەركار يان ھەر ياسايەكى دىكە كە جىڭاي بگرىتەوھە، سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
بەللى سوپاس، لىژنەى تايبەتمەند كاك بزار فەرموون.

بەرپىز بزار خالد عبدالله:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر روخسەت بىت لەبەر ئەوھى من لىرە نەبووم بە تايبەتى لە سەر ماددەى (۱۲) بەرپىز
وھزىرى ھەرىم بۆ كاروبارى پەرلەمان تىبىنىيەكى بۆمان ناردوو، بەلام دواى ئەوھە بە دەستمان
گەشتووھە كە راپۆرت ئاراستەى سەرۆكايەتى كرابوو لەناو سندوق دانرابوو سەبارەت بە
ئەندامانى لىژنەى ناوخۆ كە ئەگەر گلىيەكيان ھەبىت لە سەر ماددەى (۱۲) ئەوھە راپۆرتى لىژنەى
ناوخۆ لاي ئىمە ھەيە ھىچ تىبىنىيەك لە سەر ماددەى (۱۲) تىيدا نىيە راپۆرتەكەش بە رەسمى لە
لايەن سەرۆكايەتى پەرلەمانەوھە ئاراستەى لىژنەى ياساى كراوھە، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
بەللى سوپاس، ماددەى دواى ئەوھە فەرموون.

بەرپىز بالانبو محمد على:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷):

ئەو برە پارانەى لە پىادە كرنى حوكمەكانى ئەم ياسايە وھردەگىرپىن وھەك داھاتىك بۆ گەنجىنەى
ھەرىم تۆمار دەكرىت بەو مەرجەى رىژەى (۳۰%) بۆ وھزارەت تەرخان بكرىت بە مەبەستى
پەرەپىدانى پىكھاتەكانى وھزارەت و داينكردى پىداوئىستىيەكانى.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى بەرپىزان ھەر كەسكى دەپھەوئىت لە سەر ماددەى (۱۷) قسە بکات با بفەرمووت كاك دكتور
اسماعيل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بهس من تیبینی ل سەر ریژهی ههی (۳۰%) ئەز بیژم ببیته (۲۰%) یان کیتر باشته، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بهلی سوپاس، کاک شیخ ظاهر فەرموو.

بەرپز ظاهر محمد علی حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

پیشنیار دهکەم بکریته گەنجینهی حکومهتی ههڕیم، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بهلی سوپاس، کاک لقمان فەرموو.

بەرپز لقمان حمد حاجی:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

سهبارەت به ماددهی (۱۷) ئەم (۳۰%) زۆره بۆ وهزارەت پیشنیار دهکەم (۸۵%) بۆ خەزینە

گشتی بیت (۱۵%) ی بۆ وهزارەت بیت، بهلام له برگه‌ی کۆتایی دابینکردنی پیداوایستییهکانی ئەم

پیداوایستییهکانه بۆ بخریته سەر وهزارەت؟ پیشنیاز دهکەم ئەمه لابریت پیداوایستییهکان با له

سەر کەرتی تایبەت بیت، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بهلی سوپاس، کاک کاروان فەرموو.

بەرپز کاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

من پشتیوانی پیشنیازەکه‌ی کاک لقمان دهکەم بهوه‌ی که بکریته (۱۵%)، چونکه خۆی وهزارەتی

ناوخواهاتی ههیه یه‌عنی ئەمه دووباره وا بکه‌ین بچیته‌وه خەزینە‌ی حکومهت بۆ خزمەتی

خه‌لک، له‌بەر ئەوه پیشنیار دهکەم ئەو پیشنیازە‌ی کاک لقمان په‌سند بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بهلی ئەگەر تیبینییه‌کتان نه‌بیت بچینه سەر مادده‌ی (۱۸)، کاک سەرکۆ ناوت نه‌نووسیبوو

فەرموو.

بەرپز سەرکۆ ازاد حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

پشتیوانی وته‌کانی کاک لقمان وه‌رتی دهکەم، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

بهلی سوپاس، فەرموو مادده‌ی (۱۸) کاک کاروان فەرموو.

بەرپز بالانبۆ محمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

مادده‌ی (۱۸):

پێویسته له سەر هەر کۆمپانیایه‌کی ئەمنی تایبەت که پیش به‌رکاربوونی ئەم یاسایه دامه‌زراون

یان تۆمار کراون له ماوه‌یه‌ک زیاتر نه‌بیت له (۹۰) نه‌وه‌د رۆژ خۆیان له‌گه‌ڵ حوکمه‌کانی ئەم

یاسایه بگۆنچین.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
بەلى بەريزان ھەر كەسك دەيەويىت لە سەر ماددەى (۱۸) گىتوگۇ بكات با بفەرمووت كاك
كاروان فەرموو ئىنجا دكتور اسماعيل.

بەريز كاروان عبدالرحمن عبدالله:
بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە ماددەى (۳) ئەو پىشنىازەم كرد كە ماددەى (۱۸) لابرېت يان بكرېت بە برېگەيەك لە
ماددەى (۳) يان بكرېتە تاكە برېگە لە ماددەى (۳) ئەگەر دوو برېگەكەى تر لابرېت، بۇيە ھەست
دەكەم زياد بكرېتە و بكرېتە برېگەيەك لە ماددەى (۳)، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
كاك دكتور اسماعيل فەرموو.

بەريز اسماعيل على طه:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز بىژم پىشنىارا من (۹۰) رۇژ گەلەكن، چونكى ئەو بخۇ مەوجودن خۇ گونجاندىن پىويست
ناكات بە (۹۰) رۇژ بمىنىت و تەئخير بىت و بىت بە (۶۰) رۇژ شينا (۹۰) رۇژ، سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەگەر تىبىنىيەك نىيە يان وەلامىك ماددەى دواى ئەو، دكتورە قالا فەرموو ئەگەر
تىبىنىيەكتان ھەيە.

بەريز قالا فرید ابراهيم/ وەزىرى ھەريم بۇ كاروبارى پەرلەمان.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بىورن لە سەر ئەو ماددەيە نىيە، بەلام لە (۸/۱۳) ھەموارى ماددەى (۱۲) نىردراوہ بۇ پەرلەمانى
كوردستان و بۇ ليژنەى تاييەتمەند لە (۲۰۲۱/۸/۱۳)، زۇر سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

دوايى موتابەعە بكنەوہ بەريزان ھەر دوو ليژنە فەرموو كاك شاخەوان وەكو ليژنەى
تاييەتمەند.

بەريز شاخەوان رۇوف مصطفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تاييەت بە ماددە (۱۲) ئىمە وەكو ليژنەى ناوخۇ و ئاسايش بۇمان نەھاتوہ ئىتر دەكرېت
برادەرانى ليژنەى ياسايى روونكردئەوہمان لە سەر بەدن، زۇر سوپاس.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

دوايى وەربگرن بەريزان، ماددەى (۱۹) فەرموون

بەريز رۇبينە اويملك عزيز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۹):

رېنمايى پىويست بۇ ئاسان جىيەجى كردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەردەكات.

بەريز ھېمەن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەريزان لە سەر ماددەى (۱۹)، كاك كاروان فەرموو.

بەرپز كاروان عبدالرحمن عبدالله :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشنياز دهكەم مادديه ئيزافه بكریت، بەلام نەمزانى لە كوئى، چونكە لە حوكمه گشتييه كان دەمويست پيشنيازى ئەمە بكەم پيشنياز دەكەم مادديهك ئيزافه بكریت بەو دەقه حوكمه كانى ئەم ياسايه لە سەر كۆمپانياكانى نەوت جيبه جى ناكريت و لە شوينى ئەوان ليوكانى نەوت و گاز شوينيان دەگریتەو دەزانم روونکردنەو دەراو بەرپز وەزيرى ناوخۆ روونکردنەو دە، بەلام ئەگەر ئەمە لە ياسادا دەقنوووس بكریت پيموايه بە تەواوى...
بەرپز هېمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان :
ئەمە لە سەر ماددهى (۱۹) يە كاك كاروان.

بەرپز كاروان عبدالرحمن عبدالله :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەلى دەزانم مەبەستم لەو بوو دەمويست مادديهك ئيزافه بكریت.
بەرپز هېمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان :
بەلى، كاك دكتور اسماعيل فەرموو.

بەرپز اسماعيل على طه :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز بينم پەيقا وەزير رينمايى پيوست يەنى پەيقا پيوست ئيزافه بيتە سەر بيدايە تا رستى،
زۆر سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان :
بەلى زۆر سوپاس، ئەگەر وەلام و روونکردنەو بەك نيبه فەرموون ماددهى دواى ئەو.
بەرپز رۆبينه اويملك عزيز :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.
ماددهى (۲۰) :

پيوستە لايەنە پەيوەنديدارە كان حوكمه كانى ئەم ياسايه جيبه جى بكەن.
بەرپز هېمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان :

ماددهى (۲۰) : هەر بەرپزىك هەر تيبينيهكى هەيه، ماددهى دوايى ئەو ماددهى (۲۱) فەرموون.
بەرپز رۆبينه اويملك عزيز :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.
ماددهى (۲۱) :

كار بە دەقى هيج ياسا و برپارىك ناكريت كە لەگەل حوكمه كانى ئەم ياسايەدا ناكۆك بىت.
بەرپز هېمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان :

ماددهى (۲۱) : هەر بەرپزىك هەر دەيه ویت گفتوگو بكات، ماددهى دوايى ئەو ماددهى (۲۲)
فەرموون.

بەرپز خديجه عمر طه :
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ياسايه لە ريكەوتى بلاوکردنەو دە لە رۆژنامەى وەقايەى كوردستان جيبه جى دەكریت.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان :
ماددە ۲۲): ھەر بەرپىزىك تېيىنى ھەيە، كاك شىخ ظاھر فەرموون.

بەرپىز ظاھر محمد على حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

فەرمى بۇ زىاد بىرپىت رۇژنامە ھەرمى ۋە قايە كوردستان.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزان ھۆيەكانى دەرچوواندن.

بەرپىز خىدجە عمر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرچوواندن:

دوایی ئەۋەى رىگەدرا بە كەرتى تايبەت كە خزمەتگوزارىيە ئەمنىيەكان لە ھەرپىم پىشكەش

بەن، ۋە لەبەر گرنكى ۋە ھەستىارى كارى ئەم كۆمپانىيانە ۋە كاريگەرى راستەوخويان لە سەر

گيان ۋە سامانى گشتى ۋە تايبەتى لە ھەرپىم ئەم ياسايە دەرچووينرا.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزان لە سەر ھۆيەكانى دەرچوواندن ھەر بەرپىزىك دەيەويىت گىتوگۇ بىكات با

بفەرمووت، كاك دىكتور محى الدين فەرموو.

بەرپىز محى الدين حسن يوسف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشنيار دەكەم دارشتنەكە بەم شىۋەيە لى بىرپىت لەبەر گرنكى ۋە ھەستىارى كارى كۆمپانىيا

ئەمنىيەكان ۋە كاريگەرى راستەوخو ۋە ناراستەوخويان لە سەر گيان ۋە سەر ۋە مالى گشتى ۋە

تايبەت لە ھەرپىمى كوردستان ۋە گەشەسەندن ۋە فراوان بوونى كەرتە خزمەتگوزارىيە

جۇراۋجۇرەكان، ۋە بۇ بەشدارى كەرتى تايبەت لە پىشكەش كەرتى

خزمەتگوزارىيەكان ئەم ياسايە دەرچووينرا.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزان، كاك رىزگار فەرموو.

بەرپىز رىزگار محمد محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرچوواندن ۋە زارەت ئەۋە رسوماتانەى خوارەۋە ۋەردەگرپىت بە پىپى حوكمەكانى

ئەم ياسايە يەكەم (۱۲,۰۰۰,۰۰۰) مىليۇن دىنار بەرامبەر پىدانى مۇلەت بۇ جارى يەكەم ۋە دوۋەم

(۱۰,۰۰۰,۰۰۰) دە مىليۇن دىنار بەرامبەر نوپىكردنەۋەى سالانەى مۇلەت، ۋە سىيەم (۱۰,۰۰۰) سەد

ھەزار دىنار بەرامبەر داۋا كەرتى مۇلەت يان داۋا كەرتى نوپىكردنەۋە، يەنى ئەگەر مۇلەتلىك بۇ

كارمەندىك دەرپىت سەد ھەزار دىنارى لى ۋە بىرپىت بە راستى ئەمە زۇرە بۇ ئۇتۇمبىلەكانىش

ۋايە، بۇيە من پىشنيار دەكەم بەۋ شىۋەيە نەبىت، لەبەر ئەۋەى ئەگەر كۆمپانىيايەك مەسەلەن

پىنچ سەد يا ھەزار كارمەندى ھەبىت دەبىت ھەزار سەد دىنارى بە مۇلەتەكەى بدات، بۇيە

پىداچوونەۋە بەۋە بىرپىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزان ئەگەر سەرنج ۋە تېيىنىيەكتان ھەيە لىژنەى تايبەتمەند بەرپىز ۋە زىرى ھەرپىم.

بەرپز قاللا فرید ابراهیم/ وهزیری هەریم بۆ کاروباری پەرله مان.
بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

سوپاس بەرپز سەرۆکی پەرله مان .

بەرپز هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس بەرپزان سەبارەت بە برگی دووهمی بەرنامەى کار ئیمە دوا دەخەین بۆ هەفتەى
ئاینده له جەلسەیهکی تایبەت گەتوگۆی له سەر دەکەین بەم شیوهیه کۆتایی بە دانیشتنەکه مان
دەهینین.

د. رێواز فائق حسین
سەرۆکی پەرله مانى
کوردستان - عێراق

هیمن هه ورامى
جیگری سەرۆکی پەرله مانى
کوردستان – عێراق

منى نبى قهوجى
سکرێتیری پەرله مانى
کوردستان – عێراق

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروۆتۆکۆلەکان

١٢٣

سالی / ٢٠٢١ - بەرگی سەدو بیست و سێ

چاپی یەكەم / سالی ٢٠٢٣

پیریسٹ

- پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (۹) ی خولی پینجه می هه لێژاردن – چوارشه ممه ۲۰۲۱/۱۲/۱ ل ۵
- پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (۱۰) خولی پینجه می هه لێژاردن – سێ شه ممه ۲۰۲۱/۱۲/۷ ل ۴۷
- پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (۱۱) ی خولی پینجه می هه لێژاردن – چوار شه ممه ۲۰۲۱/۱۲/۸ ل ۱۲۱

۱- محسن حسين مصطفى (مؤلەت).

۲-رزگار عيسا سوار (مؤلەت).

۳-كاوه عبدالقادر حسن (مؤلەت).

-ليژنەى كاروبارى ياسايى (۲۰۲۱/۱۱/۳۰):

كاوه عبدالقادر حسن (مؤلەت).

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست بە جيبە جيكردى بركه كانى بەرنامەى كار دەكەين، ناوتان دەنوسرى ئىستا، سەرۆكايەتى ليژنەى ناوخۆ، سەرۆكايەتى ليژنەى ياسايى، فەرموون، ناوى ئەو بەرپزانە بنوسە كە دەستيان بەرز كرەوتەو، فەرموون سەرۆكايەتى ھەردوو ليژنە، بەرپزان ناوكانتان دەنوسين، بركهى يەكەمى بەرنامەى كار جيبە جى دەكەين، دواتر وەرتان دەگرين، بەرپزان ئەم بابەتە دەنگدانە ئىستاش ھەر ھەموو لە ژوورەوون ئەوپەرى نيو سەعاتى پيويستە ھەر بەپيى ئەم پەپرەووش نە قابيلە بۆ دواخستن و نە قابيلە بۆ ھيچ دەپيت لە ماوەى ھەفتە يەكدا دەنگى پيبدريت، دوايى ئەمانەى كە ناوتان نوسيوە ھەر ھەمووتان وەردەگرين، پيش ئەوہى بچينە سەر بركهى دوو، فەرموو.

بەرپز بزار خالد عیداللە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ سەرۆكايەتى پەرلەمانى كوردستان:

بابەت/ راپورتى دەنگدان

ليژنەى كاروبارى ياسايى، ليژنەى ناوخۆ و ئاسايش و ئەنجومەنە خوجيبيەكان رۆژى سيشەمە ريككەوتى (۲۰۲۱/۱۱/۳۰) كاتژمير (۱۱)ى پيش نيوەرۆ كۆبونەوہى ھاوبەشيان ئەنجامدا بۆ تاوتويكردى و دارشتنەوہى ئەو پيشنيارانەى كە لەلايەن ئەندامانى پەرلەمانەوہ پيشكەش كراون سەبارەت بە پرۆژە ياساى كۆمپانيا ئەمنيبە تايبەتەكان لە ھەريمى كوردستان-عيراق لە دانىشتنى خويندنەوہى دووہمدا، دواى گفوتوگۆكردى و تاوتويكردى ليژنەكان گەيشتنە ئەم ئەنجامانەى خوارەوہ:

سەبارەت بە ناوئيشان دوو پيشنيار ھەيە:

-پيشنيارى يەكەم: ناوئيشانەكە بەم شپوہيەى ليبيكرت:

پرۆژە ياساى كۆمپانياكانى پاسەوانى لە ھەريمى كوردستان-عيراق.

-پيشنيارى دووہم: وەك خۆى

پرۆژە ياساى كۆمپانيا ئەمنيبە تايبەتەكان لە ھەريمى كوردستان-عيراق.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سەبارەت بە ناوئيشان بەرپزان دوو پيشنيار ھەيە، پيشنيارى يەكەم ھەر بەرپزيكى لەگەلە؟ (۱) كەس، سەبارەت بە پيشنيارى دووہم وەك خۆى؟ بە دەنگى (۷۶) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەى (۱)، فەرموو.

بەرپز بزار خالد عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱):

سەبارەت بە ماددەى (۱) سى پيشنيار ھەيە:

-پيشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەك خۆى تەنيا بركەى ھەشتەمى ماددەكە لا بريت.

-پيشنيارى دووھەم: ماددەكە ۋەك خۆى تەنيا بركەى ھەوتەمى ماددەكە بەم شپوھەيەى لپكرت:
ھەوتەم:

كارمەند: ئەو كەسەيە كە لە كۆمپانیايەكى ئەمنى تايبەت كاردەكات بەپىي گريپەستىكى
پەسەندكراو لەلايەن فەرمانگەيەكى ياسايى.

-پيشنيارى سىيەم: ۋەك خۆى:

ماددەى (۱):

بۆ مەبەستى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەستەواژانەى خوارەو ھە ماناكانى بەرامبەريان دەگەيەن:

۱- ھەرپم: ھەرپمى كوردستان-عيراق.

۲- ۋەزارەت: ۋەزارەتى ناخۆى ھەرپم.

۳- ۋەزىر: ۋەزىرى ناخۆى ھەرپم.

۴- بەرپوھەبەرايەتى: بەرپوھەبەرايەتى كۆمپانیا ئەمنىيە تايبەتەكان لە ۋەزارەت.

۵- فەرمانگەى ياسايى: فەرمانگەى ياسايى لە ۋەزارەت.

۶- كۆمپانیا: ئەو كۆمپانیا ئەمنىيە تايبەتەكانەيە كە لە ھەرپم دامەزراو ھەيان لقى كۆمپانیايەكى
بيانى تۆماركراو لە ھەرپم بەپىي ياسى كۆمپانیاكانى عيراقى ژمارە (۲۱) ى سالى (۱۹۹۷) ى
ھەمواركراو بەركار لە ھەرپم كە بەپىي حوكمەكانى ئەم ياسايە مۆلەتدراو.

۷- كارمەند: ئەو كەسەيە كە كارى ئەمنى دەكات لە كۆمپانیا بەپىي گريپەستىكى پەسەندكراو
لەلايەن فەرمانگەى ياسايەو.

۸- سەگى پاسەوانى: ئەو سەگەيە كە بۆ كارەكانى پاسەوانى ۋ ئەمنى بەكارديت.

۹- مۆلەت: رېگەپيدانى كارکردنى كۆمپانیاى ئەمنى تايبەتە لەلايەن ۋەزارەتەو بەپىي
حوكمەكانى ئەم ياسايە.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ماددەى (۱) سى پيشنيار ھەيە ھەر بەرپزىك لەگەل پيشنيارى يەكەمە؟ كەسى لەگەل
نييە، ھەر بەرپزىك لەگەل پيشنيارى دووھەمە؟ كەسى لەگەل نييە، ھەر بەرپزىك لەگەل پيشنيارى
سىيەمە؟ بەدەنگى (۷۷) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرپز شاخوان رۇوف مصطفى :

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۲) چوار پيشنيار ھەيە:

-پيشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەك خۆى لەگەل زيادکردنى دوو بركە بە زنجيرەى پينجەم و
شەشەم.

پينجەم: رەخساندى ھەلى كار.

شەشەم: رېكخستنه وهى كارى پاسهوانى تايبەت.

پېشنيارى دووهم: ماددەكە وەك خۆى تەنيا بېرگەى دووهم بەم شېوھىەى لېبكرېت:
دووهم: كارى كۆمپانیا بۇ بەجئ گەياندى ئەركەكان و پاراستنى گيان و سەرو مالى ھاوولاتيان و
شوئنى كۆمپانیاكان و دامەزراوھكان و دام و دەزگاكان لە چوارچېوھى ياسا بەركارھكانى ھەرېم،
پېشنيارى سېيەم ماددەكە وەك خۆى تەنيا بېرگەى چوارەم لابېرېت.
پېشنيارى چوارەم وەك خۆى:

ماددەى (۲):

ئامانجەكانى ئەم ياسايە بريتى يە لە رېكخستنى:

يەكەم: رېكارھكانى پيدانى مۆلەت بە كۆمپانیاكان لە ھەرېم.

دووهم: كارى كۆمپانیا بۇ بەجئ گەياندى ئەركەكان و پاراستنى گيان و سەرو مالى كەسەكان لە
چوارچېوھى ياسا بەركارھكانى ھەرېم.

سېيەم: چاودېرى و پشكئىن و بەدواداچوونى كارى كۆمپانیا بۇ مسۆگەرکردنى پابەندبونيان بە
ياسا و رېنمايىھەكان.

چوارەم: ئەو رەسم و گەرەنتىنەھى كە كۆمپانیا پابەندن بە پېشكەش كردنيان و ئەو سزايانەى
لەكاتى سەرپېچىكردن دەسەپتېرېت.

بەرېز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سەبارەت بە ماددەى (۲) چوار پېشنيار ھەيە، ھەر ئەندامېكى بەرېزى پەرلەمان لەگەل پېشنيارى
يەكەمە؟ (۳) كەس، ھەر بەرېزېك لەگەل پېشنيارى دووهمە؟ (۴) كەس، ھەر بەرېزېك لەگەل
پېشنيارى سېيەمە؟ كەسى لەگەل نيە، ھەر بەرېزېك لەگەل پېشنيارى چوارەمە؟ بە دەنگى
(۷۳) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرېز شاخوان رۇوف مصطفى:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۳) چوار پېشنيار ھەيە:

-پېشنيارى يەكەم: ماددەكە بكرېتە يەك بېرگە و بەم شېوھىەى خوارەوھ:

ماددەى (۳):

نايېت بەبئ وەرگرتنى مۆلەت كۆمپانیاى ئەمنى دابمەزرىت يان خزمەتگوزارى ئەمنى پېشكەش
بكرېت يان وەك لقيكى كۆمپانیاى بيانى تۆمار بكرېت.

-پېشنيارى دووهم: ماددەكە وەك خۆى تەنيا بېرگەى يەكەم بەم شېوھى لېبكرېت:

يەكەم: نايېت بەبئ وەرگرتنى مۆلەت ھىچ كۆمپانیايەك دابمەزرىت يان لقى كۆمپانیايەكى بيانى
تۆمار بكات.

-پېشنيارى سېيەم: وەك خۆى

ماددەى (۳):

يەكەم: نايېت بەبئ وەرگرتنى مۆلەت كۆمپانیايەك دابمەزرى يان لقى كۆمپانیايەكى بيانى تۆمار
بكرېت.

دووم: نابیت به بى وەرگرتنى مۆلەت ھىچ كۆمپانىيا يەك خزمەتگوزارىيە ئەمىنيە كان پېشكەش بىكات.

-پېشنىياری چوارەم: پېشنىياری ھەردوو لېژنەى تاييەتمەند بەپىي ئەو دەسەلاتانەى ماددەى (۹۱) بېرگەى چوارەم لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان كە بە لېژنەى ياسايى و تاييەتمەند دراوہ ئيمە لە كۆبەندى ئەو بژاردانەى پېشنىيار كراون لەلايەن ئەندامانى پەرلەمان لە دانىشتنى خویندەنەوى دووہمدا ئەم پېشنىيارانە دەخەينە روو داوا دەكەين بخریتە دەنگدان.

ماددەكە وەك خۆى تەنيا بېرگەى يەكەمى ماددەكە بەم شىوہيەى لېبىكریت: يەكەم: نابیت لە ھەريم بەبى رەزامەندى وەزارەت و پاش لارى نەبوونى ئەنجومەنى ئاسايش كۆمپانىيايەكى ئەمنى دابمەزريت يان لقيكى كۆمپانىيايەكى ئەمنى بيانى تۆمار بكریت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەلى بەريزان ماددەى (۳) چوار پېشنىيار ھەيە، ھەر بەريزيك لەگەل پېشنىياری يەكەمە؟ كەسى لەگەل نييە، ھەر بەريزيك لەگەل پېشنىياری دووہمە؟ كەس لەگەلى نييە، ھەر بەريزيك لەگەل پېشنىياری سيبەمە؟ (۴) كەسى لەگەل، ھەر بەريزيك لەگەل پېشنىياری چوارەمە؟ بە دەنگى (۶۸) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەريز عباس فتح صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۴) دوو پېشنىيار ھەيە:

-پېشنىياری يەكەم: ماددەكە وەك خۆى تەنيا خالى چوار لە بېرگەى يەكەم بەم شىوہيەى لېبىكریت: چوار: سەنەدى خانووبەرەيەك كە بۆ بارەگای كۆمپانىيا گونجاو بى بەمەرچيەك دوور بىت لە شوينى نىشتەجىبوونى ھاوولاتيان.

پېشنىياری دووہم وەك خۆى

ماددەى (۴):

داواكارى وەرگرتنى مۆلەت پېشكەش بە وەزارەت دەكریت بەپىي ئەم مەرجانەى خوارەوہ: يەكەم: ئەگەر كۆمپانىياكە نىشتمانى بىت پىويستە ئەمانەى خوارەوہ ھاوپىچى داواكارىيەكە بكریت:

۱- بەلگەنامەى دامەزراندن كە مەبەستەكەى تيدا روون كرابىت.

۲- ناوى دامەزرینەرانى.

۳- ناوى بەرپۆهەبەرى رېيپدراو ئەندامانى ئەنجومەنى كارگيرى كۆمپانىياى پشكدار.

۴- سەنەدى خانووبەرەيەك كە بۆ بارەگای كۆمپانىيا گونجاو بىت.

۵- لىستىك بەناو و ژمارە و جۆرى ئەو چەك و كەلوپەلە سەربازيانەى لەگەل سەرچاوہى داينكرديان كە كۆمپانىيا پىويستى پىيەتى.

۶- لىستىك بەناوى جۆرى ئەو ئۆتۆمبيلانەى كە كۆمپانىيا خاوەنيان پىويستى پىيەتى دەبىت لەگەل ديارىكردى چۆنيەتى بەدەست خستنيان.

۷- لیستیک بەناوی جوړی ئامپرهکانی په یوهندی بی تهل و فریکوینسی به کارهینانیا له گه ل چوښه تی به ددهست خستنی ئه و ئامپرانه و خهسله تهلکانیا.

۸- به لگه نامه یه کی سپاردنی بارمه ته یه کی نه ختینه یی له لایه ن یه کی له بانکه حکومه یه کان له هه ریم وه ک گرهننیه ک بۆ به رزه وهندی وه زارته به بری (۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰) دوو سه د و په نجا ملیون دینار.

دووهم: ئه گه ر لقی کۆمپانیای بیانی بیت پیویسته ئه مانه ی خواره وه هاویچی داواکاریه که بکریت:

۱- به لگه نامه ی تۆمارکردنی لقی کۆمپانیا که له لایه ن به رپوه به رایه تی گشتی تۆماری کۆمپانیاکان له هه ریم.

۲- وینه یه ک له گریه سستی دامه زراندن و په یره وی ناوخوای کۆمپانیای سه ره کی یان ئه وه ی چیگایان ده گریته وه.

۳- وینه یه ک له به لگه نامه ی تۆمارکردنی لقی کۆمپانیا له هه ر ولاتیک که تیایدا تۆمارکراوه.

۴- لیستیک به ناوی ئه ندامانی کارگری کۆمپانیا ره گه زمانه هه ر یه کیکیان و ناوی ئه و که سانه ی له جیاتی کۆمپانیا به واژوو کردنیان راسپردراون.

۵- وینه یه ک له راسپاردی به رپوه به ری لق له عیراق که به شیوه یه کی کرده یی تیایدا نیشته چی یه به جوړیک له لایه ن کارگری کۆمپانیا ده رکرایت له گه ل نمونه ی واژوو که ی.

۶- وینه یه ک له دواين ژمیری کۆتایی کۆمپانیا له گه ل دوو وینه له راپورتی ئه نجومه نی کارگری یان ده سته ی گشتی که هاویچی یان پاشکوی ئه م ژمیرانه یه.

۷- ژماره ی ئه و چه کانی کۆمپانیا پیویستی بییان ده بیت له گه ل جوړ و ژماره کانیان و ته قه مه نی و شوینی دروستکردنیان.

۸- ژماره ی ئوتۆمبیله کان و جوړه کانی و شوینی دروستکردنیان و ژماره ی تابلۆ و تۆمارکردنیان، به و مه رجی به ناوی کۆمپانیا تۆماربکرین له فه رمانگه ی ها توچوی تاییه تمه ند.

۹- خسته روویک به ئامپری بی تهل کان که جوړ و ژماره ی زنجیره یی و شوینی دروستکردن و خه سله ته هونه ریبه کانی دیکه یان له خو بگریت به و مه رجی ته نیا بۆ په یوه ندیگردن ته رخان کرایت و ملکه چ ده بیت بۆ پشکنینی وردی له لایه ن وه زاره ته وه.

۱۰- به لگه نامه ی سپاردنی بارمه ته یه کی نه ختینه له لایه ن یه کی له بانکه حکومه یه کان له هه ریم وه ک گرهننیه ک بۆ به رزه وهندی وه زارته به بری (۵۰۰۰۰۰۰۰) پینج سه د ملیون دیناری عیراقی.

سییه م: پیویسته ئه و به لگه نامه ی له خاله کانی (۲,۳,۴,۵,۶) ی برگه ی دووه می ئه و ماده ده یه ده ق نووسکراوه له نیشتیمانگه ی کۆمپانیا که په سه ند کرایت.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سو پاس، ماده ده ی (۴) دوو پیشنیاری هه یه هه ر به ریزیک له گه ل پیشنیاری یه که مه با بفه رموی ده ست به رز بکاته وه؟ (۳) که سی له گه ل، هه ر که سیک له گه ل پیشنیاری دووه مه؟ به ده نگی (۶۴) ئه ندامی په رله مان په سه ند کرا.

بەرپز عباسى فتح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (5) دوو پېشنيار ھەيە:

پېشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەك خۆى تەنيا بېرگەكانى (يەكەم، سېيەم) بەم شېۋەيەى خوارەۋەى لېبكرېت:

يەكەم: پېۋيستە لەسەر لايەنى تايپەتمەند بېروانپتە داۋاكارى پېدانى مۆلەت لە ماۋەى (6۰) رۆژ لە رېككەۋتى ۋەرگرتنى داۋاكارىيەكە.

سېيەم: داۋاكارى لەكاتى چارەسەركردىنى ھۆى رەتكردنەۋەى بۆى ھەيە داۋاكارىيەكى نوئ پېشكەش بكات.

پېشنيارى دووهم ۋەك خۆى:

ماددەى (5):

يەكەم: پېۋيستە لەسەر ۋەزارەت بېروانپتە داۋاكارى پېدانى مۆلەت لە ماۋەى (6۰) رۆژ لە رېككەۋتى ۋەرگرتنى داۋاكارىيەكە.

دووهم: لە حالەتى رەتكردنەۋەى داۋاكارى پېۋيستە بېريارى رەتكردنەۋە نووسرا ۋ ھۆداربېت ۋ لە ماۋەيەك زياتر نەبېت لە (۱۵) رۆژ لە رېككەۋتى بېريارەكە بە داۋاكار رادەگەئيرېت.

سېيەم: داۋاكار لەكاتى نەمانى ھۆى رەتكردنەۋە بۆى ھەيە داۋاكارىيەكى نوئ پېشكەش بكات. چوارەم: ئەگەر ۋەزارەت رەزامەند بېت لەسەر داۋاكارىيەكە ئەۋا پېۋيستە لەسەرى ئەم

رەزامەندىيە بە داۋاكارى مۆلەت رابگەينن بۆ دانانى رەسمى مۆلەتى ديارىكراۋ كە لە خشتەى پاشكۆى ئەم ياسايە دا ھاتوون بە ۋ مەرجهى لە ماۋەيەك زياتر نەبېت لە (۳۰) رۆژ لە رېككەۋتى

پېراگەياندىنى بە رەزامەندى رەسمەكە بدات، لەكاتى نەدانى رەسمەكە كە لە ماۋەى ديارىكراۋدا بەبى پاساۋىكى رەۋا ئەۋا بېريارى پېدانى مۆلەتەكە بە ھەلۋەشاۋە دادەنرېت.

بەرپز د. رېۋاز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (5) دوو پېشنيار ھەيە، چەند كەس لەگەل پېشنيارى يەكەمە دەست بەرز كاتەۋە؟ يەك دەقە با لە لېژنەى ياسايى بېرسېن، بەلئى بەرپز سەرۆكى لېژنەى ياسايى، پېشنيارى

كاك (بەلئىن)، فەرموو.

بەرپز بزار خالد عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى (5) نۆ ئەندام پەرلەمان قسەيان كردييە كاك (بەلئىن) تەسەلسولەكەى يەكەم كەس بوو، روونكردنەۋەى داۋە، لەگەل پېشنيارى كردييە بەبى پاساۋىكى رەۋا مەسح بى، چۆن (۸)

كەس؟ نا ئەۋە لاي منە دلئىابە، لەسەر ماددەى (5)، (۹) ئەندام پەرلەمان قسەيان كردييە، جەنابت يەكەم كەسى تەۋزىحت داۋە لە بەشى يەكەمى قسەكردنت، بەشى دووهم داۋات

كردييە بى پاساۋىكى رەۋا مەسح بى، ئەۋە تەفاصيل لاي من ھەيە، بۆ ئەۋەى كاك (بەلئىن) دلئىا بېت، (شېرىن) خان جەنابت قسەى كردييە، كاك (كاروان)، شېخ (ظاھر)، كاك (د.رېبۋار)، كاك

(مم)، (سەرچنار) خان، (د.شايان)، (د.اسماعيل)، نازانم يەغنى من ھېچ گومانم نېيە، ھېچ يەككە لە ۋ برادەرانە پشستگىرى جەنابتى نەكردييە.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (5) دوو پيشنيار ھەيە پيشنيارى يەكەم ھەر ئەندامىكى بەريزى پەرلەمانى لەگەلە؟ (2) كەسى لەگەلە، چەند ئەندامى بەريزى پەرلەمان لەگەل پيشنيارى دوو ھەمە؟ بە دەنگى (71) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەى (6)، فەرموون.

بەريز بالانبو محمد على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (6) سى پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەكو خۆى تەنھا برگەى يەكەم بەم شيوەيەى لىبكرىت:

يەكەم: مۆلەت بەپىى ھەر دوو ماددەى (4)، (5) ئەم ياسايە بۆ ماوہى (2) سال دەدرىت.

پيشنيارى دوو ھەم: ماددەكە ۋەكو خۆى تەنھا برگەى يەكەم بەم شيوەيەى لىبكرىت:

يەكەم: مۆلەت بەپىى ماددەى (4)، (5) ئەم ياسايە بۆ ماوہى (18) مانگ دەدرىت.

پيشنيار سىيەم: ۋەك خۆى:

ماددەى (6):

يەكەم: مۆلەت بەپىى ھەر دوو ماددەى (4)، (5) ئەم ياسايە بۆ ماوہى (1) سال دەدرىت.

دوو ھەم: مۆلەتى كۆمپانىا بەپىى ئەم مەرجانەى خوارەوہ نوئ دەكرىتەوہ.

1- پيشكەشكەشكردنى داواكارىيەكى نوسراو لەلايەن بەريز بەريز رىگە پىدراوى كۆمپانىا لە رىگە بەريز بەريز تى ئاراستەى ۋەزىر دەكرىت بەر لە (30) رۆژ لە كۆتاي ھانتى مۆلەت.

2- پيشكەشكەشكردنى پشتگىرىيەك لە بەريز بەريز تى گشتى تۆماركردنى كۆمپانىا كە تيايدا پشتراستى بەردەوامى كۆمپانىا كە بكات لە كاركردنىدا.

3- پيشكەشكەشكردنى ۋىنەيەك لە گرىبەستەكانى كۆمپانىا لە ماوہى كاركردنىدا.

4- بەلئىننامەى ئەستۆپاكى لە بەريز بەريز تى تايبەتمەندىەكانى باج.

5- دانانى رەسمى نوپكردنەوہى ديارىكراو بەپىى خشتەى پاشكۆى ئەم ياسايە.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (6) سى پيشنيار ھەيە، ھەر بەريزىك لەگەل پيشنيارى يەكەم؟ (3) كەس، ھەر بەريزىك

لەگەل پيشنيارى دوو ھەمە؟ (3) كەس، ھەر بەريزىك لەگەل پيشنيارى سىيەمە؟ بە دەنگى (67)

ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەى (7)، فەرموو.

بەريز بالانبو محمد على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (7) پىنج پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەكو خۆى تەنھا برگەى ھەوتەم بەم شيوەيەى لىبكرىت:

ھەوتەم: رىزەى ھاوولتايانى نىشتەجىي ھەرىم (90%)، (90%) كەمەندانى كەمتر نەبىت،

ئەگەر كۆمپانىاي نىشتمانى بىت و (75%) كەمەندانى كەمتر نەبىت ئەگەر لقى كۆمپانىايەكى

بىانى بىت.

پيشنيارى دوو ھەم: ماددەكە ۋەكو خۆى لەگەل زيادكردنى برگەيەك بە زنجىرەى ھەژدەيەم و بەم

شيوەيەى خوارەوہ:

هەژدەيەم: پاراستن و خراب بەکارھێنانی تۆرەکانی پەيوەندی کردن و زانیاریە نیشتمانییەکان کە پەيوەندی بە ئاسایشی ھەریمی کوردستانەو ھەيە.

پیشنیاری سێیەم: ماددەکە وەك خۆی تەنیا بڕگەي حەوتەم بەم شیوەيەي لێکریت: حەوتەم: ریزەي ھاوولاتیانی نیشتهجیی ھەریم (۹۰%)، (۹۰%) ی کارمەندەکانی کەمتر نەبییت، ئەگەر کۆمپانیای نیشتمانی بییت و (۷۰%) کارمەندانی کەمتر نەبییت، ئەگەر لقی کۆمپانیای بیانی بییت.

پیشنیاری چوارەم: ماددەکە وەکو خۆی تەنھا لەگەل زیادکردنی بڕگەيەك بە زنجیرە ھەژدەيەم و بەم شیوەيەي خوارەو:

ھەژدەيەم: لە ئەستۆگرتنی خەرجییەکانی چارەسەری کارمەندان لەلایەن کۆمپانیاو ھەژدەيەم و کارمەندانەي کە لە کاتی ئەرکدا رووبەرووی ھەر جۆرە رووداویکی نەخوارا و دەبنەو.

پیشنیاری پینجەم: وەك خۆی:

ماددەي (۷) کۆمپانیایا پەند دەبییت:

یەكەم: دابینکردنی ھەلواسگەي تاخم رەختی رێخراو بۆ چەكەکان و كۆگەي كەلوپەل و تەقەمەنییەکان گۆرەپان بۆ ئۆتۆمبیلەکانی لە دەرەوہی ناوچەکانی نیشتهجی بوون. دووہم: دروستکردنی داتا بەیسێك بۆ گشت چالاکییەکانی کۆمپانیایا و سەرجم ئەو زانیاریانەي پەيوەندیان بە کارمەندان و ئەوانەي تر کە لەلایان کاردەكەن ئۆتۆمبیل و چەك و تەقەمەنی و كۆلوپەلەکانی.

سێیەم: رێكخستنی دۆسیە بۆ سەرجم کارمەندان و ئەوانی تر کە لەلایەن کۆمپانیایا کاردەكەن لە داتا ھەر یەکیان لەخۆ بگرییت.

چوارەم: ھەبوونی پینووسی بازرگانی کە بە یاسا بپاری لیدراو، ئەم تۆمارانەي خوارەو ھەر رێك بخت.

یەكەم: تۆمارنامەي چەك و كەلوپەلی دیکە کۆمپانیایا و چۆنیەتی بڕدەن دەرەوہی چەكەکان و بەکارھێنانیان.

دووہم: تۆمارنامەي جولە و ھاتوچۆی کارمەندان و ئۆتۆمبیلەکانی کۆمپانیایا.

سێیەم: ھەر تۆمارنامەيەکی دیکە کە وەزارەت داواي بکات.

چوارەم: زانیاری بداتە وەزارەت دەربارەي ئەو ئۆتۆمبیلە قەلغان (درع) کە کۆمپانیایا خاوەنیانە یان بەکاریان دەھینییت.

پینجەم: وەرگرتنی رەزامەندی پیش وەختی وەزارەت بەر لە گریبەستەکان لەگەل ھەر کەس و لایەنیك بە پیدانی وینەيەکی گریبەستەکە بە وەزارەت لە ماوہیەك لە (۱۵) رۆژ تیپەر نەكات لە رێككەوتی ئەنجامدانی.

حەوتەم: ریزەي ھاوولاتیانی نیشتهجیی ھەریم (۹۰%)، (۹۰%) ی کارمەندانی کەمتر نەبییت ئەگەر کۆمپانیای نیشتمانی بییت و (۵۰%)، (۵۰%) ی کامەندانی کەمتر نەبییت ئەگەر لقی کۆمپانیای بیانی بییت.

ھشتەم: دامەزراندنی ھیچ کارمەندیك بەبێ رەزامەندی وەزارەت.

نۆيەم: پابەندکردنى كارمەندەكانى بە پۆشۈنىن جلوبەرگى تايىبەت بە كۆمپانىيا كە لەلايەن
و ەزارەت ديارى كراو، پېويستە ئارم و يان لۆگۆي كۆمپانىيا و ئالاي كوردستانى لەسەر دانرايى،
نايىت جلوبەرگى كارمەندانى كۆمپانىيا لېكچوو بېت لەگەل جلوبەرگى ەيزە ئەمىيەكان و
ەيزەكانى پېشمەرگە.

دەيەم: رادەستکردنەو ەي چەم و تەقەمەنىيەكان لەلايەن كارمەندانەو ە بە كۆگاي كۆمپانىيا
لەدوای كۆتايى ەاتنى ەەر ئەركېك.

يازەدەيەم: ئاگادارکردنەو ەي ەزارەت و فەرمانگەكانى ئاسايشى پارېزگاگان سەبارەت بە ەەر
تاوانىك كە لە سنوورى كاري كۆمپانىيا روو دەدات يان گومانى روودانى لى دەكرېت.

دوازەدەيەم: بەكار نەھيئانى ەيز دژى ەەر كەسېك يان كۆمەلە كەسېك بېجگە لە حالەتى
بەرگريکردنى رەوا نەبېت بەپېيى حوكمەكانى ياساي سزادانى عېراقى ژمارە (۱۱۱)ى سالى
(۱۹۶۹)ى ەمواركارو بەركار يان ەەر ياسايەكى ديكە كە جېگەي بگريئەو ە ياساكانى ديكەي
پەيوەنديدار.

سېزدەيەم: دلئايىي كرددنى تەئمين بەرامبەر بەو مەترسيانەي دەرەنجامى چالاكيەكانى لەلاي
كۆمپانىياي دلئايى متمانە پېكارو لە ەريم.

چواردەيەم: دانانى ئەو رەسمانەي لە ئەستۆيەتى بەپېيى خشتەي پاشكۆي ئەم ياسايە.
پازدەيەم: دروستکردنى ناسنامەي كارمەندەكان لە ەزارەت و نوپکردنەو ەي بەشپو ەيەكى
سالانە.

شازدەيەم: دەرکردنى ناسنامەي ەلگرتنى چەك بۆ كارمەندان لە ەزارەت بۆ نوپکردنەو ەي
بەشپو ەيەكى سالانە.

حەقدەيەم: دەرکردنى باجى بەكارھيئانى ئۆتۆمبېلى كۆمپانىيا لە ەزارەت و نوپکردنەو ەي
بەشپو ەي سالانە.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، سەبارەت بە ماددەي (۷) پېنج پېشنيار ەيە، پېشنيارى يەكەم كېي لەگەلە؟ (۲)
كەس، پېشنيارى دوو ەم كېي لەگەلە؟ (۱) كەس، پېشنيارى سېيەم كېي لەگەلە؟ بە دەنگى (۷۳)
ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا، پېشنيارى چوار چەند كەسى لەگەلە؟ (۱) كەس، پېشنيارى
پېنجەم چەند كەسى لەگەلە؟ كەسى لەگەل نېيە، پېشنيارى سېيەم پەسەند كرا.

بەرپز حكمت محمد عبو زيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (۸) دوو پېشنيار ەيە:

پېشنيارى يەكەم: وەك خۆي:

ماددەي (۸):

ئەو كارانەي كۆمپانىيا قەدەغەكراون:

يەكەم: ەەر چالاكييەك لە دەرەو ەي چوارچيۆ ەي پېشكەشكردنى خزمەتگوزاريە ئەمىيەكان.

دوو ەم: بەكارھيئانى چەك و تەقەمەنى و ئامپرەكانى پەيوەندى بېجگە لەو بوارانەي رېگە
پيدراون.

سېيەم: بەكارھېننى ئۆتۆمبىلەكانى كۆمپانىيا لە دەرەۋەى ئەو ناوچانەى بۇيان ديارىكراۋە.
 چوارەم: خاۋەندارىيەتى يان بەكارھېننى ھەر ئۆتۆمبىلېكى قەلغان مەگەر بە رەزامەندى
 ۋەزارەت ھېنرايىتە ناۋەۋەى ھەرېم ئەگەر ھاوردەكرايىت يان لەلايەن كارگەى مۆلەتدراۋ
 لەلايەن ۋەزارەتەۋە لەناۋ ھەرېم كرايىت بە قەلغان.
 پېنجەم: بەردەستكردن يان عەمباركردن يان مامەلە پېكردى چەكى ئاگرى مۆلەت پېنەدراۋ،
 چەكى جەنگى ۋە كەرەستەى شياۋ بۇتە قە يان تەقەمەنى.
 شەشەم: ھەر چالاككېيەك بېتە ماىەى ھەرەشە كرىن لە ئاسايش ۋە سەقامگىرى ھەرېم يان
 يەككىتى گەل ۋە خاكەكەى.
 ھەۋتەم: دروستكردى رېكخستنىكى سەربازى يان ناسەربازى.
 ھەشتەم: ھەر كارەك بېتە ماىەى دەست تېۋەردان لە كاروبارى ناوۋەى ھەر ۋەلاتىكى دىكە يان
 لېدانى بەرژەۋەندىيەكانيان.
 نۆيەم: ھەلسان بە ھەر كارېك بېتە ماىەى دەست درېژىكردى لەسەر ماف ۋە ئازادىيەكانى
 ھاۋۋەلاتيانى ھەرېم.
 دەيەم: خاۋەندارىيەتى ئەۋ چەكە قەبارەى فېشەكەكانى زىاتر بېت لە (۷ملم/۶۲) جگە لەۋ
 دەمانچەى قەبارەى فېشەكەكانيان (۹ملم).
 يازدەيەم: خاۋەندارىيەتى يان بەكارھېننى چەكى بېدەنگ.
 دوازدەيەم: گواستەۋەى چەك ۋە تەقەمەنى كەلۋەلى سەربازى لە شوپنەك بۇ شوپنەكى دىكە
 بەبى رەزامەندى پېش ۋەختەى ۋەزارەت.
 پېشنىارى دوۋەم: پېشنىارى ھەردوۋ لېژنەى تايبەتمەندە:
 ۱-ماددەكە ۋەك خۇى لەگەل ئەم گۇرانكارىانەى خوارەۋە لە بېرگەكانى دوۋەم ۋە سېيەم ۋە
 نۆيەمدا.
 دوۋەم: بەكارھېننى چەك ۋە تەقەمەنى ۋە ئامپىرەكانى پەيوەنپكردى بېجگە لەۋ بوارانەى رېگە
 پېدراۋن.
 سېيەم: بەكارھېننى چەك ۋە تەقەمەنىيەكانى كۆمپانىيا لە دەرەۋەى ئەۋ ناوچانەى بۇيان
 ديارىكراۋە.
 نۆيەم: ھەر كارەك بېتە ماىەى دەست درېژىكردى لەسەر ماف ۋە ئازادىيەكانى ھاۋۋەلاتيانى
 نېشتەجېى ھەرېم.

۲- زيادكردى بېرگەيەك بە زنجىرەى سېزدەھەم بۇ ماددەى ئەم شېۋەيەى خوارەۋە:
 سېزدەيەم: گواستەۋەى ھەر زانىارىيەك كە پەيوەندى بە ئاسايشى ھەرېمەۋە ھەيە.
بەريز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:
 سەبارەت بە ماددەى (۸) دوۋ پېشنىار ھەيە بەرپىزان، بەلى (گولستان) خان، فەرموو.

بەرپز گولستان سعید حمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەرپزی که خالی پینجه می خوینده وه له پیشنیاری یه که مدا خالی پینجه م له دیری دووه مدا پی نهدراو ئه وه به پیدراو خویندییه وه، چونکه ئه وه دهچیته پرۆتۆکۆل، دهلی (چه کی ئاگری مؤلته پی نهدراو) گوتم ئه وه بۆ ئه وهی راست بیته وه.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، زۆر سوپاس بۆ بهرپزت، بهرپزان ماددهی (۸) دوو پیشنیار ههیه، پیشنیاری یه که م ههر بهرپزیکی له گه له؟ (۱) ئه ندامی له گه له، پیشنیاری دووه م ههر بهرپزیکی له گه له؟ به دهنگی (۷۰) ئه ندامی پەرلەمان په سه ند کرا. ماددهی (۹)، فرموون.

بەرپز حکمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سه بارهت به ماده (۹) ههوت پیشنیار ههیه:

پیشنیاری یه که م: ماده که وهك خۆی ته نیا خالی (۹) له برپگی یه که مدا لابدریت.

پیشنیاری دووه م: ماده که وهك خۆی ته نیا خالی (۳) له برپگی یه که م به م شیوهیهی لیبرکیت.

۳- بهلانی که م خوینده واری هه بیته.

پیشنیاری سییه م: ماده که وهك خۆی ته نیا خالی (۳) له برپگی یه که م لابدریت.

پیشنیاری چواره م: ماده که وهك خۆی ته نیا خاله کانی (۱،۲) له برپگی یه که م به م شیوهیهی

لیبرکیت:

۱- نیشته جیی ههریم و ناوچه کانی دهره وهی کوردستان بیته.

۲- ته نیا له (۱۸) سال که متر نه بیته و له (۵۵) سال زیاتر نه بیته.

پیشنیاری پینجه م: ماده که وهك خۆی ته نیا خاله ک بو زنجیره ی چوار بو برپگی دووه می

ماده که زیاد بکریته به م شیوهیهی خواره وه:

۴- ناوبانگی چاک بیته و به تاوانیک یان که تنیکی ئابروبه ر حوکم نه درا بیته.

پیشنیاری شه شه م: وهك خۆی:

مادهی (۹):

کارمەند پیویسته ئه م مه رجانه ی تیداییت:

یه که م: ئه گه ر عیراقی بیته:

۱- نیشته جیی ههریم بیته.

۲- ته مەنی له (۱۸) سال که متر نه بیته، له (۵۰) سال زیاتر نه بیته.

۳- به لایه نی که م دەرچوو ی قوئاعی بنه ره تی بیته.

۴- له پشکینی ته ندروستی دەرچوو بیته به پیی راپورتی لیژنه یه کی پزیشکی پسپور له وه زاره تی

ته ندروستی به و مه رجه ته ندروستیانه ی که وه زاره ت دیاریان ده کات.

۵- به سه رکه وتوو دەرچوو بیته له خوله کانی په یمانگای په ره پیدانی ئه منی و کارگییری و

ته کنه لوژیای زانیاری له وه زاره ت.

۶- ناوبانگی چاک بیته و به تاوانیک یان که تنیکی ئابروبه ر حوکم نه درا بیته.

۷- فەرمانبەرى حكومى نەبىت لە راژەى تەمەنى يان سەربازى بە شىۋەى ھەمىشەى يان گرىبەست.

۸- دەستبەرىكى كەسى ۋەك بارمەتە بە برى (۳,۰۰۰,۰۰۰) سىن ملىۋن دىنارى عىراقى پىشكەش بە ۋەزارەت بكات يان ئەم برە پارەيە لەسەر ژمىرەى ۋەزارەت تۆمار بكات.

۹- رەزامەندى لايەنى ئەمنى ۋەربگرىت بۆ دامەزراندنى.

۱۰- دەستبەر كرايىت لەلەى بەرپوۋەبەرايەتى دەستبەرى كۆمەلايەتى تايبەتمەند بەر لە گرىبەست كىردن لەگەلدا.

۱۱- لەو خولانەى مەشق ۋە راھىنان دەربچىت كە لەلايەن ۋەزارەتەۋە رىك دەخرىت ۋە جىبەجى دەكرىت.

دوۋەم: ئەگەر بيانى بىت:

۱- رەزامەندى ۋەزارەت ۋەربگرىت.

۲- دەستبەرىكى كەسى ۋەك بارمەتە بە برى (۷۰۰۰۰۰) ھەوت ملىۋن دىنارى عىراقى پىشكەش بە ۋەزارەت بكات يان ئەم برە پارەيە لەسەر ژمىرەى ۋەزارەت تۆمار بكرىت.

۳- بەلگە نامەيەك لەلايەن بەرپوۋەبەرايەتى لقى كۆمپانىيا پىشكەش بكرىت بۆ ئامادەكىردنى كارمەند لەبەردەم دەسلەتە تايبەتمەندەكان لەكاتى داواكىردنى بەرپرسىياربەتى كۆمپانىيا بە شىۋەى پىكەۋەبى دەبىت لەو كىردارانەى لە ھەرىم ئەنجامى دەدات.

پىشنىارى ھەوتەم: پىشنىارى ھەردوۋ لىژنەى تايبەتمەند:

ماددەكە ۋەك خۇى تەنىا خالەكانى (۲,۳,۱۰) لە برگەى يەكەمى ئەم ماددەيە بەم شىۋەيەى لىبكرىت:

۲- تەمەنى لە (۲۱) سال كەمتر نەبىت ۋە لە (۵۰) سال زىاتر نەبىت.

۳- تواناى خویندەنەۋە ۋە نوسىنى ھەبىت.

۱۰- دەستبەر كراۋبىت بەپىى ياسا بەركارەكان لە ھەرىم.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

بەرىزان ماددەى (۹) ھەوت پىشنىار ھەيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى يەكەمە؟ (۱) كەس، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى دوۋەمە؟ كەسى لەگەل نىيە. ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى سىيەمە؟ كەسى لەگەل نىيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى چوارەمە؟ (۲) كەس، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى پىنچەمە؟ كەسى لەگەل نىيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى شەشەمە؟ كەسى لەگەل نىيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىارى ھەوتەمە؟ بە دەنگى (۶۹) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرىز جەلال محمد امين:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۰) دوۋ پىشنىار ھەيە:

پىشنىارى يەكەم: ماددەكە لادەبرىت.

پىشنىارى دوۋەم ۋەك خۇى:

ماددەى (۱۰):

كۆمپانیا بۇ ھەيە سەگى پاسەوانى بەكاربھېنىت بەم مەرجانەي خوارەوہ:

۱- جۆر و ژمارەي ديارىكراو بېت.

۲- راھېنراو بېت و بەلگەنامەي راھېنانى لەگەلدا بېت.

۳- ئەگەر ھاوردەكراو بېت پېويستە پاسپۆرت و بەلگەنامەي خاوەندارىيەتي سەرچاوەي ھاوردەكردنى لەگەلدا بېت.

۴- شوپنى تايبەت بە بەخپۆكردنى ئامادە كرا بېت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەي (۱۰) دوو پېشنيار ھەيە، يەكەم لايبرېت؟ (۶) كەس، پېشنيارى دووہم بېئېتتەوہ وەكو خۆي؟ بە دەنگى (۶۲) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەي (۱۱) بەريزان، فەرموو.

بەريز جەلال محمد امين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (۱۱) دوو پېشنيار ھەيە:

پېشنيارى يەكەم: وەك خۆي تەنيا پېشەكى ماددەكە بەم شپوہيەي لايبرېت:

لەكاتى سەرپېچىكردنى كۆمپانیا بۇ حوكمەكانى ماددەي (۷، ۸) ي ئەم ياسايە لايژنەيەك بۇ ھەيە ئەو رېكار و سزايانەي خوارەوہ سەپېنى.

پېشنيارى دووہم وەك خۆي:

ماددەي (۱۱):

لەكاتى سەرپېچىكردنى كۆمپانیا بۇ حوكمەكانى ماددەي (۷، ۸) ي ئەم ياسايە وەزىر بۇي ھەيە ئەم رېكار و سزايانەي خوارەوہ سەپېنى:

يەكەم: راگرتنى چالاكى كۆمپانیا بۇ ماوہيەكى كاتى.

دووہم: ھەلوہشاننەوہي مۆلەت.

سېيەم: دەست بەسەرداگرتنى ھەموو يان بەشېكى برە پارەي بارمتە بەپېي قەبارەي پېشپىلكردنەكە بەپېي لايكەوتەكانى.

چوارەم: پېيژاردنيك بە برى (۱۰۰۰۰۰) سەد ھەزار دىنار بەرامبەر بە دواكەوتنى ھەر رۆژيەك لە نوپكردنەوہي مۆلەت.

پېنجەم: پېيژاردنيك بە برى (۲۵۰۰۰) بېست و پېنج ھەزار دىنار بەرامبەر بە دواكەوتنى ھەر رۆژيەك لە نوپكردنەوہي ناسنامەي كارمەندەكان و ھەلگرتنى چەك و باجى ئۆتۆمبيلەكان.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەي (۱۱) دوو پېشنيار ھەيە، پېشنيارى يەكەم كېي لەگەلە؟ (۲) كەسى لەگەلە، پېشنيارى دووہم چەند كەسى لەگەلە؟ بە دەنگى (۶۵) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. بەريزان بۇ ماددەي

(۱۱) دەست بەرز بكنەوہ چەند بەريزى لەگەلە؟ پېويست ناكات گومان ھەبېت، بە (۶۶) دەنگ پەسەند كرا.

بەريز شاخوان رۇوف مصطفى :

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۲) سى پېشنيار ھەيە:

پېشنيارى يەكەم: ماددەكە ۋەك خۇي تەنھا بېرگەى چوارەم بەم شىۋەيەى لېيكرىت:
چوارەم: لە ماۋەى (۶۰) رۇژ لە رېككەوتى ھەلۋەشانەۋەى مۇلەت ئۆتۈمبېلە قەلغانەكان
بفرۇشېتە كۆمپانىيەكى ئەمنى دېكە مۇلەت پېدراۋ يان يان بېنېرېتە دەرەۋەى ھەرىم بە
رەزامەندى ۋەزارەت. بە پېچەۋانەۋە لەلايەن ۋەزارەتەۋە بە زيادكردى ئاشكرا دەرۇشېتە
كۆمپانىيەكى تر ئەمەش بە رېنمايى رېك دەرېت.

پېشنيارى دوۋەم: ۋەك خۇي:

ماددەى (۱۲):

لەكاتى ھەلۋەشانەۋەى مۇلەتى كۆمپانىيا بە شىۋەيەكى ھەمىشەيى يان پاكئاوكرنى پېويستە
لەسەر كۆمپانىياكان:
يەكەم: گشت مۇلەتەكانى چەك ۋە مۇلەتەكانى رېگەپېدان بە ئۆتۈمبېلەكان ۋە ناسنامەكان بۇ
ۋەزارەت بگەرېنرېتەۋە.

دوۋەم: رادەستكردى سەرجم چەك ۋە تەقەمەنى ۋە ئامپېرە بى تەلەكان كە دەرېتە مولكى
ۋەزارەت.

سېيەم: تۆماركردى بېرە پارەى دەستەبەرى سپاردەكراۋ لە ژمېرەى ۋەزارەت ۋەك داھاتىكى
كۆتايى بۇ گەنجىنەى ھەرىم.

چوارەم: لە ماۋەى (۶۰) رۇژ لە رېككەوتى ھەلۋەشانەۋەى مۇلەت ئۆتۈمبېلە قەلغانەكان
بفرۇشېتە كۆمپانىيەكى ئەمنى دېكە مۇلەتدراۋ بە رەزامەندى ۋەزارەت بە پېچەۋانەۋە لەلايەن
ۋەزارەتەۋە بە زيادكردى ئاشكرا دەرۇشېتە كۆمپانىيەكى تر ئەمەش بە رېنمايى رېك
دەرېت.

پېشنيارى سېيەم: پېشنيارى لېژنەى تاييەتمەند:

ماددەكە بەم شىۋەى لېيكرىت:

ماددەى (۱۲):

يەكەم: لەكاتى ھەلۋەشانەۋەى مۇلەتى كۆمپانىيا بە شىۋەيەكى ھەمىشەيى يان پاكئاوكردى
كۆمپانىيا لەبەر ھەر ھۆيەك بېت پېويستە لەسەر كۆمپانىيا گشت مۇلەتەكانى چەك ۋە مۇلەتەكانى
رېگەپېدان بە ئۆتۈمبېلەكان ۋە ناسنامەكان بۇ ۋەزارەت بگەرېنرېتەۋە.

دوۋەم: لەكاتى پاكئاوكردى ئارەزوومەندانەى كۆمپانىيا پېويستە لەسەر كۆمپانىيا لە ماۋەى (۶۰)
رۇژ لە رېككەوتى پاكئاوكردى سەرجم چەك ۋە تەقەمەنى ۋە ئامپېرە بى تەلەكان ۋە ئۆتۈمبېلە
قەلغانەكان بفرۇشېتە لايەنېكى دېكە لايەنېكى دېكە مۇلەتدراۋ بە رەزامەندى ۋەزارەت ۋە بە
پېچەۋانەۋە لەلايەن ۋەزارەتەۋە بە زيادكردى ئاشكرا دەرۇشېتە لايەنە مۇلەتدراۋەكان ۋە
ئەمەش بە رېنمايى رېك دەرېت كە ۋەزىر دەرى دەكات.

سېيەم: لەكاتى ھەلۋەشانەۋەى مۇلەتى كۆمپانىيا ۋەك جېبەجېكردىنېك بۇ حوكمى بېرگەى دوۋەم
ماددەى (۱۱) ى ئەم ياسايە پېويستە لەسەر كۆمپانىيا سەرجم چەك ۋە تەقەمەنى ۋە ئامپېرە بى

تەلەكان و ئۆتۆمبېلە قەلغانەكانى رادەست بىكات و دەبنە مولكى وەزارەت و بىرە پارەى دەستەبەرى سىپاردەكراو لە ژمىرەى وەزارەت وەك داھاتىكى كۆتايى بۇ گەنجىنەى ھەرىم تۆمار دەكرىت.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۲) سى پىشنىيار ھەيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىيارى يەكەمە؟ (۲) كەس، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىيارى دووھەمە؟ كەسى لەگەل نىيە، ھەر بەرىزىك لەگەل پىشنىيارى سىيەمە؟ بە دەنگى (۶۵) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرىز بالانبو محمد على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۳) ھىچ پىشنىيارىك نىيە وەك خۆى:

ماددەى (۱۳):

لەكاتى سەرپىچىكردى حوكمەكانى ئەم ياسايە جگە لە حوكمى ماددەكانى (۷،۸) وەزىر بۆى ھەيە كۆمپانىيا سزا بدات بە پىژاردنىك كە لە (۳۰۰۰۰۰) سىن ملىون دىنار كەمتر نەبىت و لە (۲۰۰۰۰۰) بىست ملىون دىنار زىاتر نەبىت.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۳) ھەر بەرىزىكى لەگەل وەك خۆبەتى ئىزافەى نىيە؟ بە دەنگى (۶۷) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرىز بالانبو محمد على:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۴) ھىچ پىشنىيارىك نىيە وەك خۆى:

ماددەى (۱۴):

ئەو رىكار و سزاپانەى كە لە ماددەكانى (۱۱،۱۲،۱۳) ئەم ياسايەدا دەقنوووس كراون رىگر نابىت لە داواكردى قەرەبوو لە كۆمپانىياى سەرپىچىكار لە برى ئەو زىانانەى دەرئەنجامن بۇ چالاكىەكانى بەپى حوكمەكانى ياساى بەركار.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۴) بەرىزان يەك پىشنىيازە وەك خۆى ھەر بەرىزىكى لەگەل؟ بە دەنگى (۶۸) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرىز جەلال محمد امين:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۵) دوو پىشنىيار ھەيە:

پىشنىيارى يەكەم: ماددەكە لادەبرىت.

پىشنىيارى دووھەم: وەكو خۆى:

ماددەى (۱۵):

ياساى سزاكانى ھاتوو لەم ياسايەدا رىگر نابن لە سەپاندى ھەر سزاىەكى تووندتر كە لە ياسا بەركارەكانى ھەرىمدا ھاتبن.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ماددەى (۱۵) پيشنيارى يەكەم ھەر بەريزيكى لەگەلە ماددەكە لابرېت؟ (۲) بەريز، پيشنيارى دووھەم ھەر بەريزيكى لەگەلە ماددەكە وەكو خۆى؟ بە (۶۴) دەنگ پەسەند كرا.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۶) دوو پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم: ماددەكە لابرېت.

پيشنيارى دووھەم: وەك خۆى:

ماددەى (۱۶):

ھەر كەسكى خاوەن بەرژەوھەندى بۆى ھەيە تانە بدات لەو بپارانەى پالپشت بە حوكمەكانى ئەم ياسايە دەردەچن بەپىى حوكمەكانى ياساي ئەنجومەنى شوراي بەركار لە ھەريمى كوردستان.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۶) دوو پيشنيار ھەيە، بەريزان ھەر بەريزيكى لەگەل پيشنيارى يەكەمە؟ (۱) كەس، ھەر بەريزيكى لەگەل پيشنيارى دووھەمە؟ بە دەنگى (۶۴) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. (شيرين امين) تيبينيەكى بۆ ناردووم، راست دەكەى ئەو دووبارەكردنەوھەيە نا پەپرەوى بوو، لە ماددەى (۹۶) دەلى دەبى (۵) ئەندام داواى بكە، تۆ راست دەكەى من غەلەت بووم، تەواو، زۆر سوپاس، ماددەى داواى ئەو، فەرموو.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۷) دوو پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم: ماددەكە بەم شپوھەيە لېبكرېت:

ئەو برە پارانەى لە پيادەكردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە وەدەگيرين وەك داھاتيەك بۆ گەنجينەى ھەريم تۆمار دەكرين بەو مەرجهى ريزەى (۱۵%) بۆ وەزارەت تەرخان بكرېت بە مەبەستى پەرەپيدانى پېكھاتەكانى وەزارەت.

پيشنيارى دووھەم: وەك خۆى:

ماددەى (۱۷):

ئەو برە پارانەى لە پيادەكردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە وەردەگيرين وەك داھاتيەك بۆ گەنجينەى ھەريم تۆمار دەكرين بەم مەرجهى ريزەى (۳۰%) بۆ وەزارەت تەرخان بكرېت بۆ مەبەستى پەرەپيدانى پېكھاتەكانى وەزارەت و دابينكردنى پيداويستيبەكانى.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷) دوو پيشنيار ھەيە، ھەر بەريزيكى لەگەل پيشنيارى يەكەمە؟ (۶) ئەندامى لەگەل، ھەر بەريزيكى لەگەل پيشنيارى دووھەمە؟ بە دەنگى (۶۵) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا.

بەرپز بالانبو محمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۱۸) سى پېشنيار ھەيە:

پېشنيارى يەكەم: ئەم ماددەيە بکریتە بړگەيەك له ماددەى (۳) بە ریزبەندی سېيەم.

پېشنيارى دووھەم: ماددەكە بەم شپوھەيەى لېيكرېت:

پېويستە لەسەر ھەر كۆمپانیايەكى ئەمنى تايبەت كە پېش بەركاربوونى ئەم ياسايە دامەزراوہ
يان تۆماركراون لە ماوہيەك زياتر نەبېت لە (۶۰) رۆژ خۆيان لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا
بگونجېن.

پېشنيارى سېيەم: ھەك خۆى:

ماددەى (۱۸):

پېويستە لەسەر ھەر كۆمپانیايەكى ئەمنى تايبەت كە پېش بەركاربوونى ئەم ياسايە دامەزراوہ
يان تۆمار كراون لە ماوہيەك زياتر نەبېت لە (۹۰) رۆژ خۆيان لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا
بگونجېن.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ماددەى (۱۸) سى پېشنيار ھەيە، ھەر بەرپزىكى لەگەل پېشنيارى يەكەمە؟ كەسى لەگەل
نييە، ھەر بەرپزىك لەگەل پېشنيارى دووھەمە؟ (۲) ئەندام، ھەر بەرپزىك لەگەل پېشنيارى
سېيەمە؟ بەدەنگى (۶۸) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەى (۱۹)، فەرموو.

بەرپز حەكمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۹) ھيچ پېشنيارەك نيبە.

ماددەى (۱۹): پېويستە ھەزير رېنمايى بۆ ئاسان جيبەجىكردىنى ھوكمەكانى ئەم ياسايە
دەربكات.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۹) ھيچ پېشنيارىك نيبە ھەر بەرپزىكى لەگەل؟ بە دەنگى (۷۴) ئەندامى پەرلەمان
پەسەند كرا. ماددەى (۲۰) بخویننەو، فەرموو.

بەرپز حەكمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۲۰) ھيچ پېشنيارەك نيبە

ماددەى (۲۰): پېويستە لەسەر لايەنە پەيوەنديدارەكان ھوكمەكانى ئەم ياسايە جيبەجى بکەن.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ھەر بەرپزىك لەگەل ماددەى (۲۰) ھەك خۆى فەرموون دەست بەرز بکەنەو؟ بە دەنگى (۷۳)
ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا، ماددەى (۲۱) فەرموو.

بەرپز حەكمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۲۱) ھيچ پېشنيارەك نيبە:

ماددەى (۲۱): كار بە دەقى ھىچ ياسايەك و بېيارەك ناكړېت كه له گەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا ناكۆك بېت.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۲۱) بەرپزان ھەر كەسك له گەلپهتى با دەست بەرز بكاتەوه؟ بە دەنگى (۷۰) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ماددەى (۲۲)، فەرموو.

بەرپز حكمت محمد عبو زيد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۲۲) ھىچ پېشنيارەك نېيە:

ماددەى (۲۲): ئەم ياسايە له رېككەوتى بلاوكرنەوهى له رۆژنامەى فەرمى (وقائى كوردستان) جيبەجى دەكرېت.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ھەر كەس له گەل ماددەى (۲۲) وەكو خۆى ھىچ پېشنيارەك نېيە با بفەرموى دەست بەرز بكاتەوه؟ بە دەنگى (۷۳) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. ھۆكارەكانى دەرچوواندن بخوینەوه كاك (جەلال)، فەرموو.

بەرپز جەلال محمد امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچوواندن دوو پېشنيار ھەيە:

پېشنيارى يەكەم: ھۆيەكانى دەرچوواندن بەم شپۆھەي لېكړېت:

لەبەر گرېنگى و ھەستيارى كارى كۆمپانيا ئەمنىيەكان و كارىگەرى راستەوخۆ و ناراستەوخۆيان لەسەر گيان و سەر و مالى گشتى و تايبەت لە ھەرېمى كوردستان و گەشەسەند و فراوانبوونى كەرتە خزمەتگوزارىيە جۆراو جۆرەكان بۆ بەشدارىكردنى كەرتى تايبەت لە پرۆسەى پېشكەشكردنى خزمەتگوزارىيەكان ئەم ياسايە دەرچوینرا.

پېشنيارى دووھەم: وەك خۆى:

ھۆيەكانى دەرچوواندن:

دواى ئەوھى رېگە درا بەكەرتى تايبەت كە خزمەتگوزارىيە ئەمنىيەكان لە ھەرېم پېشكەش بكن لەبەر گرېنگى و ھەستيارى كارى كۆمپانيا ئەمنىيەكان و كارىگەرى راستەوخۆيان لەسەر گيان و سەر و مالى گشتى و تايبەت لە ھەرېمى كوردستان ئەم ياسايە دەرچوینرا.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دوو پېشنيارى ھەيە بۆ ھۆيەكانى دەرچوواندن كى له گەل يەكەمە، (۴) ئەندام، پېشنيارى دووھەم كېيى له گەل بەرپزان؟ بە دەنگى (۷۰) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. بەرپزان كۆى ياساكە بە پاشكۆكەيەو چەند ئەندامى بەرپزى پەرلەمانى له گەل؟ بە دەنگى (۷۰) ئەندامى پەرلەمان پەسەند كرا. پېرۆزبايى لە خۆمان و لە گەلى كوردستان دەكەين بەبۆنەى پەسەند كردنى ياساى كۆمپانيا ئەمنىيە تايبەتەكان لە ھەرېمى كوردستان-عيراق. زۆر سوپاس بۆ لېژنە تايبەتمەندەكان بەرپزان لېژنەى ياسايى دەتوانن بچنەو شويى خۆيان، لېژنەى پەرودە دېن ئېستا وەرتان